

ФОРМИ ВЪ ПРИРОДАТА ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЕ
ОТЪ ВОЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VIII ГОДИНА (1928—1929 г.)

ТОМЪ III.

София
1938

ФОРМИ ВЪ ПРИРОДАТА

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЕ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VIII ГОДИНА (1928—1929 г.)

ТОМЪ III.

СОФИЯ
1928

Форми въ природата.

Размисление върху свѣтлината.

Чете се темата: „Най-малката форма въ природата“.

Когато се говори за малка форма, въ обикновения животъ имаме предъ видъ капка вода. Обаче, съ своите микроскопи, учените откриватъ въ една капка вода милиони живи същества. Вие нѣмате представа за голѣмината на тия същества. Тѣ сѫ толкова малки, че едва се виждатъ съ микроскопъ. Като ги наблюдавате, ще видите, че и между тѣхъ има същи отношения, каквито и между всички същества. И тѣ спорятъ помежду си, кой да вземе по-голѣмъ дѣлъ отъ нѣщо. И тѣ се мѣнятъ, сърдятъ се едни на други, преследватъ се и т.н. Ако гледате водните капки съ обикновено око, ще кажете, че тѣ представляватъ свѣтъ на спокойствие, на чистота. Микроскопътъ, обаче, открива реалността. И тогава ние казваме: Най-малката форма се е проявила при създаването на свѣтата т.е. при изявяване на живота. Най-голѣмата форма се проявява при свършване на живота. Азъ взимамъ думата „свършване“ въ ограниченъ смисълъ.

Следователно, всѣко тѣло, което има най-малка форма, се намира далечъ отъ нашето съзнание. Колкото по-голѣма е формата толкова по-близо е до нашето съзнание. Колкото по-

Форми въ природата.

Размисление върху свѣтлината.

Чете се темата: „Най-малката форма въ природата“.

Когато се говори за малка форма въ обикновения животъ имаме предъ видъ капка вода. Обаче, съ своите микроскопи, учените откриватъ въ една капка вода милиони живи същества. Вие нѣмате представа за голѣмината на тия същества. Тѣ сѫ толкова малки, че едва се виждатъ съ микроскопъ. Като ги наблюдавате, ще видите, че и между тѣхъ има същите отношения, каквито и между висшите същества. И тѣ спорятъ помежду си, кой да вземе по-голѣмъ дѣлъ отъ нѣщо. И тѣ се мѣнятъ, сърдятъ се един на други, преследватъ се и т.н. Ако гледате водните капки съ обикновено око, ще кажете, че тѣ представляватъ свѣтъ на спокойствие, на чистота. Микроскопътъ, обаче, открива реалността. И тогава ние казваме: Най-малката форма се е проявила при създаването на свѣтата т.е. при изявяване на живота. Най-голѣмата форма се проявява при свършване на живота. Азъ взимамъ думата „свършване“ въ ограниченъ смисълъ.

Следователно, всѣко тѣло, което има най-малка форма, се намира далечъ отъ нашето съзнание. Колкото по-голѣма е формата толкова по-близо е до нашето съзнание. Колкото по-

вече се увеличава формата, толкова повече се приближава къмъ насъ. Споредъ нѣкои философи, нѣщата въ природата нито се увеличаватъ, нито се намаляватъ. Ние знаемъ, че животъ нѣща растатъ, развива се и се увеличаватъ. Ако се съгласимъ съ твърденията на философите, ще излѣзе, че растенето, развитието на тѣлата е привиденъ, а не действителенъ процесъ. Тия философи сѫ прави въ едно отношение, а именно, материята и енергията въ природата не се увеличаватъ нито намаляватъ, но се видоизмѣнятъ. Запримѣръ, ако налѣемъ вода въ едно шише, ние сме премѣстили тази вода отъ едно място на друго, но като вода въ природата, тя нито се е загубила, нито се е увеличила. Когато тѣлата растатъ и се увеличаватъ по голѣмина, по обемъ, къмъ тѣхъ, наистина, се прибавя нѣщо. Въ сѫщностъ, това, което се прибавя, е взето отъ природата. Значи, нѣщата се взиматъ отъ едно място въ природата и се турятъ на друго място.

Мнозина казватъ, че нѣкой човѣкъ, като дете билъ глупавъ, но като порасналъ, поумнѣлъ. Това е невъзможно. Какъвто е човѣкъ въ началото на живота си, такъвъ остава и до края. Глупавиятъ е винаги глупавъ, а умниятъ — винаги уменъ. Кой човѣкъ е глупавъ и кой — уменъ? Глупавиятъ никога не работи. Той се труди, мѫчи и не се тревожи. Умниятъ работи и се тревожи, беспокой се отъ постъпките на глупавия. Глупавиятъ винаги има господарь. Той може да стане слуга на умния, но умни-

ятъ — никога. Само умниятъ е господарь. Когато глупавиятъ стане слуга на умния, той ще му причини редъ пакости. Глупавиятъ слуга костува на господаря си много повече, отколкото работата, която ще му свърши: днесъ ще счупи нѣщо, утре — друго и т. н.

Съвременнитѣ хора искатъ да живѣятъ добре, да бѫдатъ щастливи, но не правятъ никакви усилия за да придобиятъ щастието. Щастливъ може да бѫде само онзи, който е изправилъ пogrѣшкитѣ си. Не се изправятъ лесно пogrѣшки. Затова е казано че Богъ е дълготърпеливъ. Той чака времето, когато хората ще изправятъ пogrѣшкитѣ си и ще поумнѣятъ. Докато сѫ здрави, тѣ сѫ недоволни отъ здравето си, намиратъ, че съ здраве само нищо не могатъ да постигнатъ. Като сѫ болни, отъ болестъта си сѫ недоволни. Като дойде зима, недоволни сѫ, че обуцата и чорапите имъ не сѫ дебели, топли. Като дойде лѣто, недоволни сѫ, че чорапите имъ сѫ дебели, а обуцата — тежки. Малко се иска отъ човѣка, за да стане доволенъ. Щомъ има лѣтни и зимни чорали и обуща, нека задържи лѣтните за лѣтото, а зимните — за зимата. Когато е здравъ, да се пази да не се разболѣе. Когато е боленъ, да се лѣкува. Който не се съобразява съ времето и не цени това, което му е дадено той е глупавъ.

Всички хора нѣматъ еднакви разбирания за нѣщата, нито еднакътъ вкусъ. Това, което за единого е красиво, за другого е нѣщо обикновено. Нѣкой вижда най-малкитѣ нѣща а другъ не

вижда и най-голѣмитъ. Нѣкой видя най-малкото петно на дрехата си и бѣрза да го изчисти. Другъ не видя и голѣмитъ петна. Ако му кажете да ги изчисти, той намира, че не заслужава да се занимава съ дребни нѣща. Ще кажете, че това зависи отъ културата на човѣка. Срѣщате, обаче, културенъ човѣкъ, но съзнанието въ него не е пробудено. Това показва, че съзнанието на човѣка има разни фази. Нѣщата се опредѣлятъ отъ съзнанието и вѫтрешното разбиране на човѣка. Тази е причината, поради която единъ счита за добро това, което за другъ не е добро. Това показва, че понятията за добро, за ученостъ, за сила сѫ относителни, а не абсолютни величини. Нѣкой може да брои до милиони и милиарди и минава за ученъ. Другъ може да брои само до десетъ и минава за глупавъ, за прости човѣкъ. Ако накарашъ учения, който може да брои много да обясни, какво нѣщо е вселената, той нищо не може да каже. Ако вселената бѣше образувана отъ много слѣнца, би ли могълъ този ученъ да ги обхване всички въ съзнанието си? Може ли той да изчисли, каква е тежината на единъ квадралионъ микроскопически прашинки? Ако една прашинка тежи една двадесетмилионна част отъ грама колко ще тежи единъ квадралионъ прашинки?

Тѣй щото, не е достатъчно само да кажете, че нѣкой е добъръ или красивъ, но трѣбва да знаете, въ какво седи добротата или красотата на този човѣкъ. Ще кажете, че очите му сѫ

хубави, носътъ правиленъ, веждитъ красиви и т. н. И това не е достатъчно. Всъщо тръбва да отговаря на една вътрешна мърка. Има една норма, която определя правилността на нѣщата. Щомъ отговарятъ на тази норма, тъ сѫ красиви. Въпрѣки това, всъщо общество, всъки народъ има свое специфично разбиране за красота. Ако отидете между черните, ще видите, че тъ считатъ за красивъ онзи, който има дебели устни и черно лъскаво лице. Тънки устни и бѣло лице тъ не харесватъ. Споредъ тѣхъ, бѣлите сѫ грозни и затова ги ядатъ. Тъмнината всъкога се стреми да погълне свѣтлината. Това показва, че и дветѣ сѫ живи. Тъмнината намира, че свѣтлината е грозна и се стреми да я погълне. Срѣщате единъ престъпникъ и го предавате на властьта, защото е извършилъ престъпление. Той е недоволенъ отъ вашата постъпка и намира, че вие нѣмате право да се мѣсите въ неговата работа. Той казва, че държавата само има право да го преследва, но не и вие, който имате грѣхове като него. За оправдание вие ще кажете, че държавата изисква съдействието на гражданинъ си, вследствие на което вие сте дължни да ѝ помогате. Вие сте прави отчасти докато сте въ дадена държава. Излѣзете ли вънъ отъ тази държава вънъ отъ влиянието на нейните закони вие попадате подъ другъ законъ. Ако излѣзете отъ държава, въ която законите сѫ свободни, и влѣзете въ държава съ драконовски закони, нѣма да се чувствувате добре.

Съвременниятъ хора се оплакватъ, че не се разбираятъ, че нѣматъ любовь помежду си.— Защо? — Защото идатъ отъ различни държави. съ различенъ моралъ, съ различни култури. Всѣки човѣкъ е представител на отдѣлна държава, съ различни понятия за добро и зло съ различна обхода. Всѣки човѣкъ носи въ себе си специфиченъ моралъ. Ако всички хора бѣха граждани на една и сѫща държава, тѣ щѣха да имать еднакъвъ моралъ. единакви разбирания и нѣмаше да имъ се говори за моралъ за добро и т. н. Днесъ чувате да се говори, че трѣбва да се проповѣдва на хората да се обрънатъ къмъ Бога. Чудно нѣщо! Ако Богъ е направилъ човѣка, защо трѣбва той да се обръща къмъ Него? Когато скулпторътъ направи една статуя, трѣбва ли тя да се обръща къмъ него? Статуята трѣбва да прилича на създателя си и да може да говори. Това се иска отъ една статуя. Тя говори когато трѣбва. Ако не трѣбва да говори, тя мълчи. — Може ли статуята да говори? — Може. Въ статуята говори това, което скулпторътъ е вложилъ. Подъ думата „статуя“, разбираме неорганизирана материя, която принадлежи къмъ особено царство. Тя има животъ въ себе си и може да говори. когато я накарате. Не само статуята, но всѣко нѣщо може да стане ценно, да проговори. Тебеширътъ който нищо не струва, може да стане цененъ. — Какъ? — Ако нѣкой великъ човѣкъ кого то обичате, напише една дума върху тебешира, тебеширътъ веднага става цененъ за васъ. Кое

придава цена на този тебеширъ? — Думата, която великиятъ човѣкъ е написалъ. Самъ за себе си, тебеширътъ е цененъ защото пише. Като пише, той постепенно се изхабява. Не само тебеширътъ, но и човѣкъ се изхабява. Като се радва като скърби, човѣкъ се изхабява и то по естественъ начинъ.

По какво се различаватъ радостта отъ скрѣбъта? Радостта въ началото когато иде, носи щастие за човѣка. Въ края когато си отива тя носи скрѣбъ. Скрѣбъта въ началото носи скрѣбъ а въ края — радость. Значи, въ края радостта се превръща въ скрѣбъ, а скрѣбъта — въ радость. Понеже умниятъ човѣкъ иска всѣкога да бѫде радостенъ затова той трѣбва едновременно да има и радость, и скрѣбъ. Глупавиятъ обаче, всѣкога носи скрѣбъ. Едва се зарадва за нещо и веднага изгубва радостта си. Щомъ я изгуби той започва да скърби. Уменъ човѣкъ е този който въ началото е скърбенъ. Глупавъ човѣкъ е този който въ края е скърбенъ. Едни хора носятъ скрѣбъта а други — радостта. Скрѣбъта и радостта сѫ полюси на живота.

Когато изучавате човѣшката психология, наблюдавате следното: колкото и каквото благо да се даде на човѣка, всѣкога му се вижда малко. Колкото и каквото страдание да му се даде всѣкога му се вижда много. Запримѣръ, ако ви дадатъ 20 лв. виждатъ ви се малко; ако вие трѣбва да дадете 20 лв. виждатъ ви се много. Защо, при една и сѫща величина имате

две различни състояния? Ако въ дома ви дойде вашъ приятел когото обичате, и ви гостува десетъ деня вие ще кажете, че е седѣлъ малко време при васъ. Ако ви дойде на гости човѣкъ когото не обичате и поседи въ дома ви нѣколко часа вие ще се отегчите отъ него. Защо въ първия случай сте радостни а въ втория се отегчавате? Този, които считате приятел и му се радвате е княжески синъ който не иска нищо огън въ васъ. Той е донесъл много блага, тъищо има и за него и за васъ. Вториятъ гостъ на когото не се радвате е пакъ княжески синъ но е обеднѣлъ, нищо не носи, очаква на васъ вие да му дадете нѣщо. Отъ този гостъ всички се оплакватъ както е било въ турско време. Когато нѣкой турчинъ е отивалъ на гости въ българска кѫща, тои веднага се е поставялъ на мѣстото на господаръ и започвали да му пекатъ кокошка или агне да го нагостятъ добре.

Сеашнитъ хора се нуждаятъ отъ будностъ на съзнанието. За гази цѣль тѣ трѣбва да подигнатъ съзнанието си поне на една степень повисоко, да могатъ да превръщатъ скрѣбъта си въ радость както въ математиката превръщатъ дроби съ различни знаменатели къмъ еднакъвъ знаменатель. Въ единъ моментъ господарътъ може да обикне слугата си и въ единъ моментъ може да го намрази и изпѣди отъ дома си. Достатъчно е да кажете на единъ господаръ че слугата му е получилъ наследство отъ единъ милионъ лева, за да измѣни

той отношенията си къмъ него. Веднага господарътъ се вглежда въ положението на слугата си, вижда, че нѣма обуща, дрехи и му купува. И обратно: ако кажете на господаря, че бащата на неговия слуга е пропадналъ и че сега търсятъ сина му, господарътъ веднага ще го изпѣди отъ кѫщата си, да се освободи отъ всѣкаква материална отговорностъ. Каквито промѣни ставатъ въ отношенията на хората, такива промѣни ставатъ и въ човѣшкото съзнание. Запримѣръ, нѣкога човѣкъ намира, че нѣкоя негова идея е ценна, заслужава да я задържи въ себе си, както задържа слугата си, който е получилъ наследство отъ единъ милионъ лева. Не се минава много време, той казва: Нищо не струва тази идея. — Защо? — Защото, вместо да му даде нѣщо, тя взима отъ него. Промѣнитѣ, които ставатъ въ човѣшкото съзнание, показватъ, че човѣкъ нѣма постояненъ вжтре-шенъ мирогледъ въ себе си. Той нѣма една постоянна величина въ себе си, съ която да работи. Докато живѣе въ обѣркания човѣшки свѣтъ, човѣкъ непрестанно ще се лута и единъ денъ ще каже: Теле дойдохъ, волъ си отивамъ. Нищо не разбрахъ отъ живота. Каквото направихъ въ живота си, все насила го правихъ, доброволно нищо не направихъ. Трѣбваше да чакамъ съ оstenъ да ме мушкатъ, за да се проявя.

Това не се отнася само до вашия личенъ животъ. Такова е състоянието на всички хора. Това, отъ което тѣ се смущаватъ, е тѣхното минало.

Миналото върви следът човѣка като сѣнка. Тѣ не могатъ лесно да се освободятъ отъ него. Да се освободи човѣкъ отъ миналото си, това подразбира да стане вѫтрешенъ превратъ въ него. Докато не стане този превратъ, той ще живѣе въ временни, въ преходни отношения и разбириания. Днесъ ще уважаватъ и почитатъ човѣка, докато се надѣватъ че ще получатъ вѣщо отъ него. Убедятъ ли се, че нишо нѣма да получатъ, ще го отхвѣрлятъ настрана. Докато човѣкъ е здравъ, всички го използватъ. Щомъ се разболѣе, почватъ да го пренебрегватъ. Ако е чиновникъ, държавата ще му даде нѣколко месеца отпускъ, да се лѣкува. Не оздравѣе ли, тя ще го уволни. Даже и майката се радва на детето си, докато е здраво. Ако се разболѣе и боледува нѣколко години, тя казва: По-добре да го прибере Господъ, че и то да се освободи, и ние да се освободимъ.

Които не разбираятъ дѣлбокия смисълъ на живота, обезсърдчаватъ се и мислятъ че добро не сѫществува въ свѣта. Тѣ казватъ: Въ живота може да се обича само богатиятъ, здравиятъ учениятъ човѣкъ. Останалите хора, които не сѫ богати здрави и учени ще се изоставятъ. Едно е вѣрно: човѣкъ обича това, отъ което може да вземе нѣщо. Какъ ще обичате сухите кости? Какъ ще обичате пресъхналата чешма? Какъ ще обичате изгореното дѣрво? Но като обичате нѣкого, вие трѣбва да бѫдете внимателни, никога да не докоснете, да не отнемете ценното, сѫщественото въ не-

го, което той пази като зеницата на окото си. Не разрушавайте, не разваляйте красивото чувство, което човѣкъ има въ себе си. На сѫществено-то, на ценното въ човѣка, което съставя неговия животъ, гледайте по сѫщия начинъ, както и той гледа. Свещено пазете въ човѣка това, кое-то и той пази. Това наричамъ азъ любовъ, това наричамъ обичъ.

Кое е сѫщественото качество на ученика, за което може да бѫде обичанъ? Ще кажете, че за да бѫде обичанъ, ученикътъ трѣбва да учи. — Не, това е негова длъжностъ. Кое е сѫщественото качество на учителя, за което трѣбва да бѫде обичанъ? Ще кажете, че учениците обичатъ учителя си, защото ги учи. — Че учителътъ учи учениците си, това е не-гова длъжностъ. Учениците обичатъ учителя си, когато той ги учи да се обичатъ, све-щено да пазятъ и зачитатъ чувствата си. Чо-вѣкъ трѣбва да си изработи правилни отноше-ния къмъ всички разумни сѫщества, които съставятъ единъ общъ организъмъ. Следо-вателно, засегне ли се само единъ удъ на този организъмъ, цѣлиятъ организъмъ страда. Ето защо, ученикътъ трѣбва да има отношения не само къмъ нѣколко души, но и къмъ цѣлото Битие. Като грѣши, ученикътъ причинява вре-да не само върху своя животъ, но и върху цѣлото Битие. Като живѣе добре, неговиятъ жи-вотъ се отразява и върху цѣлото Битие. Пре-даде ли се на човѣшката любовъ, ученикътъ се излага на голѣми изпитания. — Защо? — За-

щото днесъ ще обича, утре нѣма да обича. Въ началото любовта носи радостъ, а въ края — скрѣбъ. Въ умразата процеситѣ сѫ обратни: въ началото умразата носи скрѣбъ, а въ края — радостъ. Наистина, когато се освободи отъ умразата, човѣкъ изпитва радостъ.

Сега, като говоря върху тия въпроси, мнозина се запитватъ, реални ли сѫ тия нѣща или не сѫ. Питамъ: Какъ познавате реалността на нѣщата? Мислите ли, че реалнитѣ нѣща могатъ да се пипатъ? Реалността не се пипа, не се чува, нито се помириска. Реалността издава благоуханіе, но досега никой не се е докосвалъ до нея. Даже умътъ не се е докосвалъ до реалността. Нѣма сѫщество въ свѣта, което е могло да се докосне даже до дрехата на реалността, вследствие на което тя остава всѣкога чиста. Такава е дрехата на природата, такава е дрехата и на човѣшката душа. Следователно, всѣко нѣщо, до което човѣкъ не може да се докосне, е реалност. Всѣко нѣщо, къмъ което човѣкъ не може нито да прибави, нито да отнеме нѣщо, е реалност. Не само човѣкъ, но и цѣлиятъ свѣтъ да се събере, никой не може нито да прибави, нито да отнеме нѣщо отъ реалността. Тя е съвѣршена, нито може да се прибави нѣщо къмъ нея, нито може да се отнеме нѣщо отъ нея.

*

27. Лекция отъ Учителя, държана на
20 февруари, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Отношение между числата.

Размисление върху упованятието.

Хората сѫ дошли на земята да учатъ но следъ дълго учене, тѣ казватъ: Презъ цѣлия си животъ човѣкъ се учи и все ненаученъ остава.—Не е право да се казва, че човѣкъ остава ненаученъ. Той научава много нѣща, но все остава нѣшо въ съзнанието му което не е научилъ. Всички хора се стремятъ да бѫдатъ добри, учени силни, но въ края на краищата виждатъ че добродетелитѣ, знанията силата ще се придобиватъ лесно. Колкото по-добродетеленъ, по-сilenъ и по-ученъ е човѣкъ, толкова по-лесно се справя съ мѫчнотии тѣ си.

Сега ще напиша нѣколко реда числа. Първиятъ отвесенъ редъ съдѣржа числата отъ единица до десетъ; вториятъ — отъ десетъ до сто; третиятъ — отъ сто до хиляда.

1	10	100
2	20	200
3	30	300
4	40	400
5	50	500
6	60	600
7	70	700
8	80	800
9	90	900
10	100	1000

Който погледне тия числа, ще каже, че това е детинска работа. Наистина, детинска работа е тази, но сѫщевременно тя е и философска работа. Тя е детинска работа, но и детската не се занимаватъ съ нея. Тя е философска работа, но и философите не я разбираятъ. Какво оз-

начава единицата и какво — двойката? Като съберете две единици, тъ даватъ числото две. Като съберете единицата и двойката, образува се числото три. Тройката съдържа качествата на единицата и на двойката. Двойката пъкъ съдържа качествата на единицата. Двойката е законъ на противоречие. Ако напишете две единици една до друга, безъ никакъвъ знакъ между тъхъ, получавате числото 11 — законъ на противоречие. Който разбира значението на числата той може да превръща енергиите, които тъ съдържатъ въ себе си: положителните енергии въ отрицателни и отрицателните — въ положителни.

Какво значи, да превърнете енергията на числата въ себе си отъ положителна въ отрицателна? Представете си, че нѣкой човѣкъ заsegне вашата честь, вашето достоинство, вследствие на което силно се разгневите. Гневътъ е положителна енергия. Сѫщевременно вие имате желание да станете богатъ човѣкъ. Желанието да забогатъте сѫщо представя положителна енергия. Тия енергии, като положителни, взаимно се отблъскватъ. Какъ ще ги примирите? Да примирите тия енергии въ себе си, то-ва значи, да ги превърнете: едната да стане положителна, а другата — отрицателна. Да примирите тия енергии, ще рече, да ожените единъ мжжъ за една жена. Забелязано е, че когато родителите искатъ да оправятъ сина си, да го поставятъ въ правия путь, тъ решаватъ да го оженятъ. Значи, жената ще го оправи.

Какъ може жената да оправи мажа? — Чрезъ качествата, които носи въ себе си. Жената представя числото две. Двойката съдържа качествата и на едното, и на дветѣ, но тя съдържа въ себе си едно особено качество—примирение. Значи, жената има сила да примирява нѣщата. Тя проявява силата си, когато дойде числото три — солта.

Следователно, ако човѣкъ иска да запази достоинството си, да си пробие путь, всички да го почитатъ и уважаватъ, той ще изгуби богатството си; ако придобие богатство, ще изгуби възможностъ да си пробие путь, да влѣзе въ правата насока на живота. Човѣкъ трѣбва да избере едно отъ дветѣ положения: или правия путь, или богатството. Ако нѣкой бѣга отъ бойното поле, или напада неприятеля си, той трѣбва да избере правия путь предъ богатството. Обаче, ако влѣзе въ нѣкое общество, да работи за неговото материално и духовно подигане, той трѣбва да бѫде богатъ. Паритѣ не обичатъ правия путь. Отивате ли нѣкѫде да вземете пари, вие ще се изкривите малко, нѣма да бѫдете съвсемъ правъ. Тъй щото, човѣкъ трѣбва да знае, кога да тѣрси правия путь и кога — — богатството. Когато отстѫпва отъ бойната линия, или когато напада неприятеля си, войникътъ тѣрси правия путь. Когато създава отношения съ хората, човѣкъ се огъва. Тогава той разчита на материални придобивки, на нѣкакво забогатяване. Обаче, и дветѣ положения, проправяне на путья, както и забогатяването, сѫ

еднакви. — Защо? — Защото и въ двета случая нѣма никакъвъ моралъ. Човѣкъ трѣбва да избере трето положение, което да се диктува отъ високъ моралъ. За да се домогне до това положение, човѣкъ трѣбва да има познания, да знае, какъ да постъпва.

И тъй, като ученици, вие трѣбва да изучавате числата, да придобиете гѣвкавость като тѣхъ. Ако ученикътъ не изучава математика и музика, той не може да води мораленъ животъ. Когато единицата, двойката, тройката, четворката, до деветорката, се поставятъ предъ нулата, тѣ се увеличаватъ десетъ пъти. Обаче, поставени следъ нулата, тѣ се намаляватъ десетъ пъти. Това показва, че не е безразлично, дали едно число се намира предъ нулата или следъ нулата. Ако тия числа бѣха живи, разумни сѫщества, нѣмаше да бѫде безразлично, дали мѣстото имъ е предъ или следъ нулата. Числата представляватъ разумни сѫщества, но не и морални, защото обикновениятъ моралъ е нѣщо, което се налага отвѣнъ. Запримѣръ, човѣкъ се жертвува за отечеството си по принуждение. Хората, обществото, държавата налагатъ на човѣка да се жертвува за отечеството. Казватъ, запримѣръ, че човѣкъ трѣбва да умре за отечеството си. — Кѫде е писано това? Нижде. Хората казватъ, че човѣкъ трѣбва да се жертвува за отечеството си, за жена си, за децата си и т. н. Това не е моралъ. Моралъ, който се налага на хората, е безморалие. Моралъ, който изхожда отъ обикновения физически жи-

вотъ на хората, създава редъ противоречия.

Истинскиятъ моралъ произтича отъ Божествения животъ. Той е носител на голъма свѣтлина. Обикновениятъ моралъ, обаче, издава такава малка свѣтлина, на която не може да се чете. Какво може да направи човѣкъ съ такава малка свѣтлинка? Ако обикновениятъ моралъ представя капка вода въ морето, какво може да се направи съ тази капка вода? Ако десетки капки се събератъ на едно място, все може да се направи нѣщо, но съ една капка нищо не се постига. Ето защо, всѣки трѣбва да се стреми къмъ моралъ, който да е поне шише, пълно съ вода отъ извора на великия животъ. Мисъльта пъкъ представя мѣрка, съ която черпимъ вода отъ извора и я наливаме въ сѫдове. Мисъльта има възможностъ да силва вода и да я прелива отъ едно място на друго. Въ това, именно, седи силата на мисъльта. Но и мисъльта черпи силата си отъ великия изворъ, т. е. отъ живота. Ако искате да се ползвате отъ живота, никога не си съставяйте планъ, какъ да живѣте, нито опредѣляйте посоката на движението си. Който се опитва самъ да опредѣля посоката на своето движение, безъ да иска, той подържа въ себе си идеята, че е създатель на живота. Който е създалъ живота, той самъ е опредѣлилъ посоката на неговото движение, както и тази на своя животъ. Водата сама може да намѣри своя пътъ. Щомъ изтича отъ нѣкой изворъ, тя сама ще намѣри пътя си. Изворътъ самъ намира своя пътъ. Като тече надѣсно и налѣво,

нагоре и надолу, водата си пробива пътъ и отива къмъ морето. Дето и да отива, тя все избира правия пътъ. Даже и да спре за известно време, или да направи нѣкакъвъ завой, тя пакъ не е въ лошъ пътъ. Въ това отношение човѣкъ мяза на изворъ. Като намѣри Бога, той се радва, върви въ правия пътъ и мисли, че може да направи всичко. Като се натъкне на известни препятствия, той започва да криволичи надѣсно - налѣво и, ако не намѣри лесно пътя си, казва, че работата му нѣма да върви. Вие мислите, че работитѣ ви трѣбва да вървятъ по права линия, безъ никакво криволичене, и като срещнете първото препятствие, веднага се обезсърдчавате и намирате, че животътъ нѣма смисълъ. Това е неразбиране на живота. Човѣкъ може да криволичи, да извива надѣсно - налѣво, но всѣкога да държи въ съзнанието си правата насока на своето движение. Докато държи въ съзнанието си правата насока на своето движение, човѣкъ е въ правия пътъ. Изгуби ли тази насока въ съзнанието си, той самъ се ограничава и започва да се беспокои, че е изгубилъ насоката на своето движение.

Съвременнитѣ хора често губятъ насоката на своето движение, т. е. прекъсватъ връзката си съ Бога по много причини. Една отъ причинитѣ е богатството. Богатството представя бентъ, който спира движението на водата. Когато човѣкъ се подпушки, той изпада въ заблуждения. Ето защо, той трѣбва да знае, че бо-

гатството, къмъ което се стреми, може да биде само срѣдство, но не и цель, нито кумиръ въ живота му. Човѣкъ е създадъ паритѣ. Следователно, тѣ не могатъ и не трѣбва да седатъ по-високо отъ него. Като срѣдство за взаимна услуга, като размѣнна монета, паритѣ иматъ смисъль, но не и като кумиръ, като божество, на което да се кланятъ. Ще кажете, че безъ пари не може да се живѣе. Да, безъ пари не може да се живѣе, както и безъ мостъ не могатъ да се минаватъ голѣмите рѣки. Дунавъ, запримѣръ не може да се минава безъ мостъ. Обаче, мостътъ, който е нуженъ за човѣка, не е нуженъ нито за птицата, нито за рибата. Това показва, че моралъ е само онова, което е задължително за всички. Моралъ, който не обхваща цѣлокупния животъ, е относителенъ. Той не е валиденъ за всички живи сѫщества.

Често хората се оплакватъ, че никой не ги обича, че и Богъ даже ги е изоставилъ. — Какъ разбиратъ тѣ обичъта? Да обичашъ човѣка, това не значи да го туришъ на първо място. Да обичашъ човѣка, това не значи, да го облѣчешъ съ най-хубави дрехи, споредъ последната мода. Обичъта по такъвъ начинъ не се изказва. Да се стреми човѣкъ къмъ първо място, къмъ голѣми служби, къмъ разкошно и богато облѣкло, това говори за неговите голѣми, ненаситни желания. Ако всички хора се стремятъ къмъ голѣми служби и първи места въ обществото, кой ще заеме малките служби и последните места? Всѣки човѣкъ има желание

да заповѣдва, да разполага съ слуги, които да му се подчиняватъ. Който има желание да заповѣдва той представя числото десетъ. Следователно, той може да заповѣдва на десетъ души. Махне ли се нулата отъ него, той изгубва възможността да заповѣдва, защото остава самъ, единица. Единицата е мжъ който има власть да заповѣдва, само когато нулата стои задъ него. Двойката пъкъ е жена. Докато е сама, тя нѣма никаква власть да заповѣдва. Тури ли се нула задъ нея, тя придобива власть и може да заповѣдва на 20 души. Жена която заповѣдва на 20 души, това показва че тя е директорка на нѣкой пансионъ, или на нѣкой приютъ. дето има 20 подчинени. Тази жена не излиза отъ частенъ домъ, но отъ нѣкакво учреждение, защото въ единъ домъ може да има най-много две—три слугини, но по никой начинъ двадесетъ. Числото три представя дете. Турите ли нула следъ тройката, получавате 30. Това число показва че детето е ученикъ, влиза въ класъ въ който има 30 ученика. За да може това дете да заповѣдва на своите другарчета, предполага се, че то е по-възрастно отъ тѣхъ, или поне най-способно. За да заповѣдва, човѣкъ трѣбва да има нѣкакво качество съ което да се налага на другите. Значи единицата представя мжжа. двойката — жена-та. а тройката — детето.

Като ученици, отъ васъ се иска съзнателно отнасяне къмъ числата, не само като къмъ количествени отношения, но и като къмъ живи, ра-

зумни същества. Всъщко число представя живо, разумно същество, което разполага съ известна енергия въ себе си. Ако напишете числото 5 674, вие имате известен брой енергии, които се различават не само по количество, но и по качество. Размѣните ли мястата на цифрите въ това число, измѣнятъ се и значенията имъ. Въ числото 5,674 петорката е отъ най-голѣмо значение. Турите ли я на последно място, тя става по-маловажна, т. е. тя губи цената си. Не е все едно да има човѣкъ петь хиляди лева или петь лева. По-рано числото петь е заемало високъ постъ, а като петь единици заема долното положение. Обаче, както и да мястите числата, тѣ никога не се оплакватъ. На каквото място и да гитурите, на първо или на последно, тѣ винаги изпълняватъ службата си съ радостъ. Приложете тѣхната философия въ вашия животъ при самовъзпитанието. Дето и да витурятъ, кажете си: И при това положение, азъ ще изпълня задачата си, както трѣбва. Важността на службата не седи въ голѣмината ѝ, но въ съзнателното ѝ изпълняване и използване. Ако нѣкой има петь хиляди лева на разположение и не знае, какъ да ги използува, той не е разуменъ човѣкъ. Ако има само петь лева на разположение и ги използува на място, той е разуменъ човѣкъ. Съ петь лева човѣкъ може да си купи една хубава книга за четене. Силата на човѣка не седи въ положението, кое то заема, но въ разумното му използване. Човѣкъ трѣбва да има такова смирение, че дето

и да го поставятъ, да бѫде доволенъ. Смирень е онзи, който има качествата на числата, да бѫде винаги доволенъ отъ мѣстото, което му е дадено. Дали ще бѫде единица, или една стомилионна частъ отъ единицата, човѣкъ еднакво трѣбва да бѫде доволенъ. И въ двата случаи той трѣбва да работи. За него е важно да реши задачата си правилно, а отъ кое мѣсто я решава, това не е важно.

Като ученици, вие трѣбва да бѫдете готови на всичко. Дето и да ви поставятъ, на високо или на низко мѣсто, вие трѣбва да бѫдете доволни. Ако днесъ сте професоръ, държите лекции на студентитѣ за създаването на свѣта, за слѣнцето, утре могатъ да ви отнематъ тази служба и да ви направятъ фуранджия, да продавате хлѣбъ. Ще кажете, че това положение е обидно за васъ. Споредъ мене, правенето на хлѣбъ е пакъ преподаване. Отъ това преподаване хората ще разбератъ повече, отколкото отъ лекциите, които сте имъ държали като професоръ. Каквото и да се преподава на хората за създаването на земята, за състоянието на слѣнцето, единъ день тѣ сами ще провѣрятъ това. Първо ще се даватъ свободни билети на учениците, сами да отиватъ до слѣнцето и да провѣрятъ своите теории. Като стигнатъ на слѣнцето, тѣ ще започнатъ да се смѣятъ на теориите си, ще намѣрятъ, че не сѫ съгласни съ това, което сами виждатъ: нито разстоянието отъ слѣнцето до земята е такова, каквото тѣ сѫ изчислили, нито съставътъ на слѣнцето е

такъвъ, какъвто тъ съ изследвали, нито състоянието на слънцето е огнено, каквото тъ съ предполагали. Напротивъ, тъ виждатъ, че на слънцето има ниви, овощни градини, лозя, както на земята, но тамъ всичко е съвършено, като въ рай. И тамъ има училища, университети, въ които жителите на слънцето се учатъ. Обяснянията, които ученикъ на земята даватъ за слънчевите петна, не излизатъ върни. Това показва, че още много нѣща има, които човѣкъ тръбва да изучава, за да ги разбере въ тъхната сѫщина. За да дойде до абсолютната наука, до реалността на нѣщата, човѣкъ тръбва да се справи съ желанията си, да знае, кои желания съ сѫществени и кои не съ. Младиятъ, запримѣръ, желае да се ожени. Като се ожени, разочарова се. Момата мечтае да се ожени за княжески синъ, а момъкъ — за княжеска дъщеря. Всѣки търси нѣщо необикновено, но като го намѣри и постигне, и отъ него се разочарова. Не е лошо нѣщо женитбата, но човѣкъ тръбва да знае, кога и какъ да се жени. Всѣка женитба, станала чрезъ насилие, води къмъ страдания и нещастия.

Що е женитбата? — Разумно отношение между души. Женитбата подразбира такова съчетание между душите, което никой не е въ сила да разлъжи. Такова съчетание прави само Богъ. Така съчетани, душите се събиратъ, за да извършатъ волята Божия, а не за щастие. Които се събиратъ, за да бѫдатъ щастливи, тъ не разбиратъ законите. Какво щастие може да

очеква човѣкъ на бойното поле? Той отива на бойното поле здравъ силенъ, а се врѣща раненъ безпомощенъ. — Поне ще се прославя. — Каква слава е тази, да се осакати човѣкъ? Вие трѣбва да ликвидирате съ тия разбириания. Тѣ сѫ стари разбириания, които не носятъ нищо добро. Старитѣ разбириания правятъ човѣка нещастенъ. При тѣзи разбириания хората се оплакватъ че никой не ги обича. никой не ги посещава. — Това е най-лесната работа. Сложете трапеза и ще видите, какъ ще започнатъ да ви посещаватъ. Или, вземете отъ нѣколко мѣста пари на заемъ и вижте, нѣма ли да ви посещаватъ. Ако пѣкъ сте майка на две - три красиви моми, домътъ ви ще биде пъленъ съ гости. Достатъчно е търговецътъ да разполага съ стока, за да има клиенти. Обаче, това сѫ външни отношения, но не и отношения между души. Въ Божествения свѣтъ нѣщата се коренно различаватъ отъ тѣзи на земята. Каквите важни работи да иматъ хората на земята, въ сравнение съ тия въ Божествения свѣтъ, тѣ не сѫ нищо друго, освенъ детински работи. Ако човѣкъ е неразуменъ каквато работа и да му се даде тя все е детинска защото и той самъ е дете. Обаче разумниятъ човѣкъ всѣкога свършва работата си добре. Той работи и отъ всичко се учи, не очаква на други, наготово да получи нѣщо. Който не обича да учи, той иска наготово да му се каже истината.

Да кажешъ истината на човѣкъ, който не е готовъ за нея. това значи, или да го умъртвишъ, или да му дадешъ да опита благата на живота. Истината не може да се обясни съ думи. Сжио така и реалността не се обяснява. Нѣкой иска да разбере, какво представя реалността. Давамъ на този човѣкъ ключа отъ касата си и му казвамъ: Азъ заминавамъ за странство. Вземи този ключъ, и когато имашъ нужда отъ пари, отвори касата ми и вземи, колкото искашъ. — Ама пълна ли е касата съ пари? Какви сѫ парите сребърни или златни? — Не питай. Отвори касата и самъ ще видишъ какво има въ нея. Едно трѣбва да знаете: само онзи има право да се ползува отъ ключа на реалността, който е добилъ довѣрието на Бега. Всѣки трѣбва да се стреми да добие това довѣрие, да получи свободенъ билетъ до слънцето да получи ключа отъ касата на реалността, както и елексира на живота за да се превърне отъ старъ дѣдо въ младъ, красивъ момъкъ. Който го види, ще се чуди кѫде е останалъ дѣдото и кой е този младъ момъкъ вмѣсто него. Младиятъ момъкъ минава за наследникъ на дѣдото, а въ сѫщностъ той е самиятъ дѣдо. — Можемъ ли и ние да получимъ елексира на живота? — Всѣки може да го получи но при условие, да има готовността на числата дето го турятъ да бѫде доволенъ отъ положението си. Дали сте едно отъ числата 5000, 600, 70 4, или нула, да ви е все едно. За васъ е важно да изпълните

работата си, както тръбва, а на кое място сте, това не е важно. Нулата означава връщане на човека въ миналото, да прегледа живота си, да разбере, на какво се дължи някоя негова добродетель и на какво се дължи някой неговъ неджгъ. Неджзитъ на хората могатъ да се намерятъ най-много въ четири поколения на миналото. Това показва че гръхътъ няма дълъгъ животъ. Често гръхътъ произтича отъ желанието на човека да придобие известно знание, вследствие на което може да направи кривъ изборъ и да сгреши. И като прави добро, човекъ пакъ има възможност да направи някаква гръшка. Въ придобиване на известни добродетели, човекъ пакъ има възможност да гръши. — Не може ли да се избегне гръха? — Не може. Въ Божествения святъ, когато се гради едно здание, всекога се предвиждатъ две врати. Презъ едната се влиза, а презъ другата се излиза. Същото виждаме и въ човешкия носъ: въздухътъ влиза презъ едната ноздра, а излиза презъ другата. Когато искате да поемете дълбоко въздухъ, затворете дясната ноздра на носа си и поемете въздуха презъ лявата ноздра. Следътъ това затворете и лявата ноздра, като задържате въздуха известно време въ дробоветъ си. После отворете дясната ноздра и бавно изпушайте въздуха навънъ. По този начинъ ще се образуватъ две противоположни течения въ дробоветъ ви, които отговарятъ на дветъ течения въ живота. Когато сте неразположени или смутени вътрешно, правете

тъзи упражнения за дишане, като се свързвате със Божественото съзнание.

Следователно, теченията на живота тръбва да влизат през лявата ноздра, а да излизат през дясната. При това положение, теченията на живота ще влизат във човешкия ум и ще отиват към душата му. Това значи, да възстанови човекът своето вътрешно равновесие. Ще възразите, че може да се дишава едновременно и през двете ноздри на носа. Не е така. Ако двете врати на човешкия нос не функционират самостоятелно човекът е осъден на страдания. Този закон има отношение и към човешките уши. Със левото ухо ще изучавате любовта, а със дясното — мъдростта. Същото можем да кажем и за ржцето. Каквото и да прави човекът тръбва да смири ржцето си, ту дясната, ту лявата. Когато ходи, човекът пакъ смири краката си. Това показва, че колкото е важен дясният кракът, толкова е важен и левият. Съединът кракът не може да се ходи. Числото две работи навсяккога във природата. Въ ума винаги се пораждат две мисли, а въ сърдцето — две чувства. Това съюзоси, между които човекът се движи. Интелигентността и разумността съюзоси други два полюса на човешкия животът. Чрезъ интелигентността си човекът се свързва съживотинския святът, а чрезъ разумността — съ ангелския святът. Обаче, за да се развива правилно, човекът тръбва да постави живота си върху Божествените закони. При това положение, човекът не само ще

се развива правилно, но каквото, придобие и изработи, ще го задържи въ себе си. Нѣма сѫщество, което би се осмѣлило въ Божие присѫтствие да отнеме отъ човѣка онова, което той самъ е придобилъ и изработилъ.

Въ заключение на всичко говорено досега, казвамъ: Бѫдете пъргави, пластични и подвижни като числата, че дето и да ви поставятъ, да бѫдете доволни отъ мѣстото си и всѣкога да сте готови да смѣните мѣстото и службата си. Вие трѣбва да знаете, че мѣстата, на които се намирате, сѫ временни. Затова, каквито мѫжнотии и страдания да ви дойдатъ, бѫдете доволни. Знайте, че само тѣлото страда, а не и душата. Физическиятъ човѣкъ страда, но не и духовниятъ. Ако страданията на човѣка станатъ непосилни, и той реши да се самоубие, преди да реализира решението си, нека се нахрани добре. Щомъ се нахрани, той непременно ще се откаже отъ решението си да се самоубива.

При единъ богатъ и ученъ човѣкъ се явилъ единъ младъ момъкъ отчаянъ и обезсърденъ отъ живота. Той казалъ на учения: Господинъ професоре, преди да изпълня решението си да се самоубия, искамъ да чуя вашето мнение, какъ вие гледате на живота. Професорътъ погледналъ къмъ младия момъкъ и разбралъ, че каквото и да му говори, ще бѫде безпредметно, затова му казалъ: Добре сте намислили да заминете за другия свѣтъ. Азъ ще ви дамъ препоръчително писмо до моя дѣдо, да ви прие-

ме, както тръбва. Но преди да ви изпратя, бихъ желалъ да останете у насъ на обѣдъ, да се запознаете съ жена ми и съ дветъ ми дъщери. Момъкътъ се съгласилъ да остане на обѣдъ заедно съ любезния професоръ. Въ време на обѣда, той поглеждалъ ту къмъ едната, ту къмъ другата дъщеря на професора, които били много красиви. Като свършили обѣда, момъкътъ казалъ на професора: Господинъ професоре, азъ се отказвамъ отъ намѣрението си да се убивамъ. Разбрахъ, че животътъ има смисълъ. — Да, животътъ има смисълъ, но човѣкъ тръбва да знае, какъ да живѣе и какъ да реализира желанията си. Човѣкъ неизбѣжно ще мине презъ обзърдчения, но той тръбва да има силна мисълъ съ която да реагира на всички отрицателни влияния, които идатъ отвънъ. Ако въ време на воина хората се въорожаватъ съ маски срещу задушливите газове, не тръбва ли ние да се ползваме отъ такива маски срещу отровното действие на отрицателните мисли и чувства, които идатъ отъ външния свѣтъ?

Сега, за 30 дена ще ви дамъ едно упражнение за дишане: ще поемате въздухъ презъ лѣвата ноздра. Въ това време дѣсната ноздра ще биде затворена. При поемане на въздуха мислено ще произнасяте формулата: „Само Божията Любовъ е любовъ“. Като задържите въздуха известно време въ дробовете си, ще отворите дѣсната ноздра и бавно ще изпускате въздуха навънъ, като произнасяте съ-

щата формула. Въ това време лъвата ноздра ще бъде затворена. Правете упражнението три пъти на денъ: сутринъ, на обядъ и вечеръ, когато имате разположение и време. При всичко упражнение ще правите три или десет пъти вдишвания и издишвания. Значи, ще правите упражнението или три пъти на денъ по три пъти, или три пъти на денъ по десет пъти. Това упражнение тръбва да се прави отъ всички безъ изключение. То ще ви отнеме най-много 15 минути на денъ. Отъ всички се иска послушание. Безъ послушание ученикътъ не може да влъзне въ Божествената школа.

Т. м.

х

28. Лекция отъ Учителя. държана иа
27 февруарий, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Първата буква.

Размисление върху светостта.

Съвременните хора се оплакватъ, че не успѣватъ въ живота си. Неуспѣхътъ имъ се дължи на факта, че не прилагатъ това, което сѫ научили. Всъщо нѣщо, което не се прилага, се вкисва. Сѫщото се отнася и до знанието. Всъщо знание, което не се прилага, се вкисва. Като не успѣватъ въ науката, нѣкои хора казватъ, че и безъ наука може въ живота. Да, трудно се придобива наука, знание, но безъ знание е по-лошо, отколкото съ знание. Ще кажете, че за да придобие знание, човѣкъ трѣбва да чупи главата си. За предпочтитане е човѣкъ самъ да чупи главата си, отколкото други да му я чупятъ. Едно трѣбва да имате предъ видъ: каквото учите, изучавайте го добре. Каквото изучавате като дете, ще го прилагате и като възрастенъ, и като старъ. Въ първо отдѣление детето изучава числата отъ 1—20, но като стане виденъ математикъ, той си служи съ сѫщите числа, само че ги взима въ различни комбинации. Въ първо отдѣление детето изучава азбуката; като стане виденъ писателъ, той си служи съ сѫщите букви, но ги съчетава въ срички, въ думи и т. и. Колкото по-добре ги съчетава, толкова по-добъръ писателъ е той.

И тъй, знайте, че и най-проститѣ идеи иматъ приложение въ живота: въ умствения, въ сърдечния и въ физическия свѣтъ. Има известни мисли, които представятъ азбука на Божествената наука. Ако не знае тия букви, човѣкъ не може да изучава Божествената наука. Тъй щото, каквото и да правите, вие не можете да се освободите отъ азбуката на нѣщата. Всички езици, всички изкуства започватъ съ буквата „а“. Каква мисъль представя буквата „а“? — Азъ живѣя. — Налистина, по-важно нѣщо отъ живота нѣма. Всички нѣща сѫ възможни, само когато има животъ. Безъ животъ нѣщата сѫ непостижими. Каквото е буквата „а“ за писателя, каквото е числото „едно“ за математика, такова нѣщо представя думата „животъ“ за всѣко живо сѫщество. Буквата „а“ и „единицата“ съставятъ елементи на човѣшкото съзнание. Въ Божествения свѣтъ, обаче, първата буква на азбуката е думата „животъ“. Който е научилъ тази буква, той е ученикъ въ първо отдѣление на Божествената школа. Който се е научилъ да пише, да прилага първата буква на Божествения езикъ, той може да живѣе правилно.

Съвременнитѣ хора разглеждатъ живота въ обикновенъ смисълъ на думата и казватъ: Животътъ е добъръ или лошъ.—Животътъ не е нито добъръ, нито лошъ. Когато говорите за доброто или за лошото въ живота, това показва, че не сте поставили елементитѣ на

живота на тъхните места. Дали животът е добър или лошъ, това зависи отъ умението на човѣка да поставя буквите на опредѣлените имъ места. Иска ли да се освободи отъ кривите понятия за добро и за зло, човѣкъ трѣбва да постави буквата „а“ — живота — на своето място. Злото и доброто въ свѣта сѫществуватъ като възможности, като пермутации въ математиката. Ако не знае, кѫде кой тонъ да постави, музикантътъ може да направи такива погрѣшки, че да го свалятъ отъ сцената. Има известни тонове, отъ съчеганието на които се образуватъ хармонични акорди. Обаче, има тонове, които, както и да ги съчетавате, по никакъ начинъ не могатъ да образуватъ хармонични акорди. Тѣ всѣкога образуватъ дисонанси.

Тѣй щото, като ученици, вие трѣбва да схващате живота въ неговата чистота, като основна буква на Божествената азбука. Животъ има само въ съзнанието. Животъ има само тамъ, дето съзнанието е пробудено. Следователно, само онзи човѣкъ живѣе, който има пробудено съзнание. Онзи, на когото съзнанието не е пробудено, живѣе механически. Механическиятъ процеси, обаче, сѫ лишени отъ съзнание. Когато говоримъ за животъ, ние разбираме съзнание, не въ обикновенъ смисъль на думата, но въ широкъ смисъль. При обикновеното съзнание човѣкъ се терзае, но живѣе ли въ висшето, въ Божественото съзнание, той има възможностъ да

постигне най-голѣмитѣ височини и най-голѣмитѣ дѣлбочини. Какво по-велико нѣщо може да очаква човѣкъ отъ това, да се качи на най-високата планина и да слѣзе въ най-дѣлбоката долина? Качването и слизането сѫ състояния на съзнанието. Нѣкой казва, че се е качилъ много високо. Другъ пъкъ казва, че е слѣзълъ много низко. — И едното е добро, и другото е добро. Дали се е качилъ високо, или е слѣзълъ низко, човѣкъ не става по-добъръ или по-лошъ, отколкото е въ сѫщностъ. Ако разбойникътъ се качи на нѣкоя висока планина, той пакъ разбойникъ ще си остане. И ако светията слѣзе въ най-голѣмата долина, пакъ светия ще си остане. Кѫдето и да поставяте нѣщата, тѣ не измѣнятъ сѫщината си. И животътъ самъ по себе си е неизмѣненъ. Той представя една основна буква — буквата „а“ — първата буква на Божествения езикъ.

Като се говори за живота, мнозина се запитватъ, какво представя той. Животътъ представя усилие на Духа да се прояви въ външния свѣтъ, къмъ периферията. Следователно, когато Духътъ се прояви на периферията и започне своята работа, ние казваме, че животътъ се изразява въ своето елементарно състояние. Каквито опредѣления и да се даватъ за живота, въ края на краищата тази идея пакъ остава неизяснена. За понятието животъ има богата литература. Каквато биография и да четете, навсѣкжде ще

срещнете нѣщо особено върху понятието животъ. Идеята за живота прониква цѣлото Битие. Като се намѣрятъ предъ нѣкакви мѫчнотии, хората търсятъ начинъ да измѣнятъ живота си, да внесатъ известно подобрение въ него. Обаче, каквото и да правятъ, тѣ нѣма да измѣнятъ живота. — Защо? — Защото животътъ е неизмѣненъ. Както и да пишете буквата „а“, съ каквите знаци и да я изразявате, тя се изговаря по единъ и сѫщъ начинъ. Тъй щото, когато се казва, че животътъ може да се подобри, това е крива идея. Самъ за себе си животътъ не е нито добъръ, нито лошъ. Въ живота може да има примѣси само, но той нито се подобрява, нито се влошава. Животътъ излиза отъ Бога и се връща къмъ Него, затова по сѫщина той е абсолютно чистъ.

Като окултни ученици, вие трѣбва да имате опредѣлени идеи за нѣщата. Нѣмате ли опредѣлени понятия за нѣщата, вие не сте окултни ученици. Окултенъ ученикъ е онзи, който разполага съ всички окултни науки. Само онзи човѣкъ разполага съ известна наука, който познава основните белези, които се групиратъ помежду си въ едно ядро, въ една ядка. Може ли отъ тази ядка да извади животъ, човѣкъ може да се ползува отъ тази наука. Наистина, докато познава условията, при които яйцето може да прояви своя животъ, човѣкъ знае, какво нѣщо е яйце. Не може ли да изкара животъ отъ яйцето, чо-

въкъ не знае, какво нѣщо е яйце. Щомъ не познава яйцето, човѣкъ го лишава отъ условията да прояви живота си, вследствие на което въ скоро време то се разваля. Човѣшките яйца, които могатъ да се уподобятъ на човѣшки идеи, лесно се развалятъ. Тѣ носятъ животъ въ себе си, но нетраенъ. Божествени тѣ яйца, обаче, сѫ подобни на Божествените идеи, вследствие на което не се развалятъ и сѫ вѣчни. Оттукъ вадимъ заключението: животътъ, като Божествена проява, никога не се разваля. Докато отношенията на човѣка къмъ Бога и къмъ ближните му сѫ постоянни, неизмѣнни, и животътъ му не се измѣня. Измѣни ли той отношенията си къмъ Бога и къмъ ближните си, и животътъ му се измѣня, въ смисъль, приема чужди елементи въ себе си, които намаляватъ неговата чистота. При това положение, човѣкъ приема въ себе си повече или по-малко животъ.

И тѣй, когато човѣкъ приема въ себе си по-малко животъ, отколкото трѣбва, явява се злото въ свѣта. Когато приема повече животъ, отколкото трѣбва, явява се пресищане. Приеме ли човѣкъ въ себе си толкова животъ, колкото трѣбва, явява се доброто въ свѣта. Доброто пъкъ причинява радостъ за човѣка. Изобилието сѫщо причинява радостъ. Кой дава всичко въ изобилие? — Природата. Запримѣръ, ако отивате съ шише или съ стомна за вода на извора, водата прелива навънъ, но човѣкъ взима отъ изобилието толкова, кол-

кото му е потръбно. Тъй щото, отивате ли на извора, напълнете шишето си догоре и чакайте да прелъде, да се измие отвънъ. Никога не оставяйте шишето си недопълнено. Мнозина отиватъ на чешмата съ празна стомна и, като я напълнятъ, гледатъ да не прелъде навънъ. Това говори за скжперничеството на човѣка. — Не, наливате ли вода, оставете я свободно да тече, даже и да прелъде. Човѣкъ трѣбва да бѫде широкъ въ възгледите си, да не се страхува, че водата ще прелъде. — Ама стомната щѣла да се изтѣрка. — Смѣшна работа! Стомната ще се изтѣрка толкова, колкото можете да обрѣснете едно яйце. Единъ брѣснарь се наель да брѣсне яйце. — Това е заблуждение. Каквото върши, човѣкъ трѣбва да мисли, може ли да очаква нѣкакъвъ резултатъ, или не може.

И тъй, всѣка сутринъ, като става отъ леглото си, човѣкъ трѣбва да благодари за първата буква, за живога, който му е даденъ. Ще кажете: Коя е втората буква? — Това не е важно. Първата буква е важна. Животътъ е важенъ, като реалность, която нѣма нито начало, нито край. Когато се намѣри при неблагоприятни условия на живота, човѣкъ казва: Дотегна ми вече да живѣя. Изпадне ли въ това положение, човѣкъ е на кривъ путь. Заради условията той не трѣбва да се отказва отъ живота. Запримѣръ, когато изпадне въ общество на хора, които не обича, човѣкъ казва, че не му се живѣе. — Шомъ не обича

тия хора, нищо друго не му остава, освенъ да напусне това общество. Обаче, не е право да се отказва отъ живота си заради известна обстановка на нѣщата, или заради лошитъ условия, въ които е попадналъ. Самъ по себе си животътъ е движение, което не трѣбва да се спира. Когато слиза отъ височина, планинскиятъ изворъ непрестанно се движи, като извира на една и на друга страна, на появя всичко, каквото срещне на пътя си, но по никой начинъ не спира движението си, въ зависимост отъ това, какви предмети срѣща. Нѣкѫде изворътъ се движи по-бързо, нѣкѫде по-бавно, но непрестанно се движи. Следователно, каквото и да срещнете на пътя си, не се отбивайте, нито спирайте движението си. Спрете ли се на едно място, има опасностъ въ васъ да се образува блато, или да стане голѣмо бълникане, вълнение, каквото става въ морето. Тогава нищо друго не ви остава, освенъ да потърсите нѣкой ученъ човѣкъ да пробие нѣкѫде дупка, да отвори пътя ви, отново да почнете да се движите.

Сега, каквото и да правите, колкото и да не желаете, все ще има спирания, отклонявания въ живота ви, докато най-после дойдете до първичния животъ, отъ който нѣкога сте се отклонили. Влѣзете ли въ Божествения пътъ, отъ който сте се отклонили, вие ще се освободите отъ всички мѫчнотии и страдания. — Какъвъ е Божествениятъ животъ? Какъ се живѣе въ този възвишенъ свѣтъ? — Докато

човѣкъ задава такива въпроси, той не може да се ползува отъ този животъ. Той е въ положението на ученикъ, който едва е влѣзълъ въ училище и започва да пита, кога ще свърши. Щомъ задава този въпросъ, той не е ученикъ и не може да бѫде ученикъ. Щомъ влѣзе въ училището, ученикътъ трѣбва да има само една основна идея — да се учи. Кога ще свърши и какъ ще свърши, това не трѣбва да го интересува. Това сж човѣшки работи. Като ученикъ, той не трѣбва да се стреми къмъ отлиchie, но къмъ съвършенство. Каквото знае, да го знае въ съвършенство, да може да го прилага. Да изучавашъ живота, това значи, да изучавашъ първата буква, която ще ти помага да се справяшъ съ всички мѫжнотии, съ всички болести. Запримѣръ, хората често страдатъ отъ хрема и не могатъ да си помогнатъ.

Едно се иска отъ човѣка — чиста кръвъ. Чистата кръвъ е въ състояние да се справи съ всички болести. Тя не позволява да се развиватъ въ нея никакви бацили. Трептенията на чистата кръвъ сж толкова силни, че всички бактерии отскачатъ отъ нея. Може ли да има прахъ на тѣпанъ, който постоянно се удря? Напуснете ли тѣпана, престанете ли да го удряте, прахътъ веднага се натрупва върху него. Хората искатъ да бѫдатъ кротки. Какво разбирате подъ думата „кротъкъ“? Да бѫдешъ кротъкъ, това не значи, да престанешъ да биешъ тѣ-

пана си. И като спи даже, кроткиятъ тръбва да бие тъжана си, но музикално. — Нѣма ли да се повреди тъжанътъ, като се бие непрекъснато? — Колкото повече биете тъжана си, толкова повече той се развива. Тъжанътъ представя човѣшкия умъ. Човѣкъ тръбва не престанно да мисли, да се пази отъ нечистотиитѣ, отъ примѣсите въ живота, които могатъ да покварятъ неговата кръвь. Да мисли човѣкъ право, това значи, да владѣе граматиката добре, да знае, кѫде да поставя думитѣ. Не знае ли да поставя думитѣ на място, човѣкъ ще прави такива погрѣшки, каквито правятъ децата въ училището.

Като е дошъль на земята, ако иска да не грѣши, човѣкъ тръбва да съзнава, огде е дошъль и накѫде отива. Човѣкъ е излѣзълъ отъ Бога и отива къмъ Него. Това значи: човѣкъ е излѣзълъ отъ великото, Божествено съзнание, живѣлъ с и живѣе въ Него, докато единъ день напълно се слѣе съ Него. Ако разбира този законъ, човѣкъ никога нѣма да се беспокои. Когато познава и разбира приятеля си, човѣкъ не се беспокои. Щомъ не го разбира, той постоянно се беспокои, да не го излъже нѣкога. Разбирайте живота, разбирайте елементитѣ му, ако искате правилно да се развивате, безъ страхъ и съмнение. Първата буква на думата „животъ“ на славянски езикъ представя елипса, съ два диаметра. Елипсата въ живота не е нищо друго, освенъ

яйце, което може да се пукне и да излезе отъ него пиле. Щомъ яйцето се пукне, отъ него излиза животътъ.

Животътъ е съставенъ отъ нѣколко елемента, които отговарятъ на буквитѣ, отъ които се състои тази дума: Ж – означава пропукване на яйцето и излизане на пилето. Буквата И означава посока на движение на самия животъ. Буквата В означава дѣление на кръга съ единъ отъ неговите диаметри. Буквата О означава условия, които се криятъ въ Божествения животъ. Двата диаметъра на този животъ се криятъ въ буквата Т. Като изучавате елементите на думата „животъ“, ще видите, че буквитѣ, които образуватъ думите, не сѫ произволно съставени. Тѣ се основаватъ на вътрешни закони на Битието. Който разбира вътрешния смисълъ на азбука, той пише съзнателно. За него всѣка буква е жива. Като погледне буквата И, той вижда теченията въ живота. Той вижда, какъ едни течения слизатъ, а други се качватъ. Обаче, който не разбира вътрешния смисълъ на буквите, той е въ положението на ученикъ отъ първо отдѣление, на когото учителятъ преподава нѣщо по дескриптивна геометрия. Той гледа, чува, но нищо не разбира.

Като слушатъ да се говори за живота, за елементите му, мнозина мислятъ, че това сѫ празни работи, нѣкакви фантазии. — Животътъ си служи съ фантазии. Безъ фантазии животътъ не може да работи. Преди да е по-

стжило въ училище, детето е знаело само това, което майка му и баща му съ казвали. Щомъ влѣзе въ училището, учителът започва да разкрива букви и числа, и детето се връща у дома си съ фантазии. То започва да пише буквата „а“ и фантазира вече. Това не значи, че детето влиза въ стълкновение съ онова, което е научило отъ родителитѣ си. То задържа въ себе си онова, което е получило отъ родителитѣ си, но и новото приема. Сѫщото се отнася и до васъ: старото пазете, но и новото приемайте. — Какъ ще живѣемъ? — Или като светия, или като грѣшникъ. Въ единъ денъ човѣкъ може да стане светия, въ единъ денъ може да стане грѣшникъ — отъ него зависи. Усъмни ли се въ Бога, човѣкъ моментално става грѣшникъ. Повѣрва ли въ Бога, той веднага става светия. Една свѣтла мисъль прави човѣка светъ. Една тъмна мисъль прави човѣка грѣшникъ. Вѣрата на човѣка въ Бога е въ състояние моментално да го очисти. Вѣрата може да се уподоби на Едисоновия електрически крѣгъ, съ който чистиль петната отъ дрехите си. Следователно, изцапате ли дрехата си съ нѣкакви нечистотии, влѣзте въ областта на вѣрата, т. е. въ Божествения крѣгъ, пуснете въ него силенъ електрически токъ, и ще видите, че въ единъ моментъ сте придобили чистотата си. Това наричатъ нѣкои „разказяние“. Добре е човѣкъ да се разкажива, но трѣбва да знае, какъ да се кае.

Сега, да оставимъ разказанието на страна. То се отнася къмъ старитѣ дългове на хората. Кой какво има да плаща, това е негова работа. Приятно нѣщо е плащането. Да плащашъ, това значи, да давашъ нѣщо отъ себе си. Даването има двояко значение. Човѣкъ дава това, което дължи. Човѣкъ дава и безъ да дължи. Въ втория случай даването е по-приятно. Съ това даване, именно, човѣкъ си създава условия да го обичатъ. Който дава, той прави връзки съ хората, и тѣ започватъ да го обичатъ. „Даромъ сте взели, даромъ давайте!“

Т. м.

29. Лекция отъ Учителя, държана на
6 мартъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Правилни изводи.

Размишление върху правдата.

Представете си, че виждате една стонога. Какво заключение ще извадите отъ нея? Защо тръбва да има толкова много крака? Това е единъ въпросъ за разрешаване. Въ усилието, което мозъкътъ прави, за да разреши известенъ въпросъ, се крие растенето на човѣка. Споредъ закона на растенето, силитѣ обикновено се движатъ нагоре. Запримѣръ, когато расте, детето обича често да се мѣри. То почти всѣки денъ се мѣри и отбелязва, докѣде е достигнало. Дохожда най-после денъ, когато растенето на физическия свѣтъ спира. Човѣкъ расте на височина само до известенъ предѣлъ и по-нататъкъ престава да расте. Понеже човѣкъ е отражение на макрокозмоса, растенето му се опредѣля отъ известни величини въ природата. Въ пжтя на развитието си, човѣкъ тръбва да се наблюдава, да изучава своитѣ желания, своитѣ импулси, да знае, отъ какво естество сѫ тѣ и отъ какъвъ източникъ произтичатъ. Като изучава себе си, човѣкъ тръбва да бѫде справедливъ: на всѣко нѣщо да дава съответна цена и значение. Нѣма ли това справедливо относяние къмъ себе си, човѣкъ може да отаде особено значение на нѣкоя физическа идея.

вследствие на което да очаква отъ нея голѣми резултати. Не постигне ли желаното, той се обезсърдчава. Като знае това, човѣкъ трѣбва да различава мислите, чувствата и желанията си, да знае, какво трѣбва да очаква отъ тѣхъ.

Съвременнитѣ хора не познаватъ себе си, не се познаватъ и помежду си. Това се дѣлжи на голѣмото разнообразие между тѣхъ. Всѣки човѣкъ, външно и вътрешно, е построенъ по особенъ начинъ, вследствие на което стремежитѣ и разбиранията на единого коренно се различаватъ отъ тия на другитѣ. Срѣщате двама братя, родени отъ една майка и отъ единъ баща, но първиятъ, по-голѣмиятъ, обича красивото, великото и отъ него се възхищава, а по-малкиятъ обича парите, по цѣлъ день ги брои и мѣсти отъ една каса въ друга. Първиятъ обича да чете, да се занимава съ научни въпроси, а вториятъ — по цѣли часове се оглежда въ огледалото. Кое е за предпочтитане: да чете човѣкъ и да учи, или да брои пари? Споредъ случая. Ако се движи между учени хора, човѣкъ трѣбва да учи, да разбира тѣхния езикъ и интереситѣ имъ. Обаче, ако е отворилъ кантора, той непременно трѣбва да има пари. Следователно, нѣкога човѣкъ ще бѫде въ положението на ученъ, другъ пжть — въ положението на банкеръ, на войникъ, или на търговецъ и т. н. — Ама азъ не искамъ да бѫда войникъ, да нося пушка, да се бия. — И войникъ ще бѫ-

дешъ, съ пушка въ ръка, и банкеръ, и ученъ ще бждешъ. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е воювалъ, да не се е билъ съ нѣкого. Нѣма миролюбиви хора на земята. Вижте, какво правятъ малкитѣ деца. Ако не се биятъ помежду си, ще ги видите да се сражаватъ съ дѣрветата въ гората. Не е лошо да воюва човѣкъ, но той трѣбва разумно да воюва. — Защо се биятъ хората? — За да се смекчатъ сърдцата имъ. Сърдцата на повечето хора сѫ корави, жестоки. Като се излагатъ на ужаситѣ на войната, като се осакатяватъ, тѣ започватъ да страдатъ, и по този начинъ сърдцата имъ постепенно се смекчаватъ. Ако войната е въ състояние да смекчи, да облагороди човѣшкото сърдце, тя е за предпочитане предъ жестокостта на хората.

Днесъ всѣки се стреми къмъ моралъ, който внася мекота въ отношенията на хората. Думата „моралъ“ въ ограниченъ смисълъ означава правилни отношения между хората. Моралътъ на хората се вижда ясно въ тѣхнитѣ отношения на взимане и даване. Въ старо време, хората сѫ уреждали отношенията си на взимане и даване въ натура: една крина жито за една крина грозде. Днесъ, обаче, размѣнната монета въ търговскитѣ отношения на хората е парата: една каса грозде срещу 30—40 лв.

И тѣй, дойдемъ ли до човѣшкия моралъ, тамъ виждаме две страни на отношения: моралъ, който се прилага при взимане, и моралъ, който се прилага при даване. Когато мора-

лътъ се отнася до взимане, всъки човѣкъ знае, какъ да постѫпи. Стане ли въпросъ за даване, тамъ се провѣрява истинскиятъ моралъ на човѣка. Който е готовъ доброволно да изплаща своитѣ задължения, той е мораленъ човѣкъ. Който не е готовъ доброволно да изплаща задълженията си, той не е мораленъ. Къмъ него се прилага законътъ. Значи, законътъ се прилага къмъ моралнослабия човѣкъ. Той знае, че ако не плати задължението си на време, ще има бой. Какво представя боятъ? — Боятъ е музикаленъ тактъ, ударъ, мѣрка. Наистина, като получи нѣколко музикални такта върху гърба си, човѣкъ се научава вече да бѫде точенъ, изпълнителенъ къмъ задълженията си. Като изучавате музикалните тактове, ще видите, че мажътъ бие, т. е. дава тактъ по единъ начинъ, а жената — по другъ начинъ. Както и да гледате на живота, самъ по себе си той е сериозенъ. За онзи, който не разбира пѣщата, животътъ е забава.

Като ученици, вие изучавате числата, безъ да подозирате, че тѣ иматъ отношение къмъ психическия ви животъ, както и къмъ цѣлокупния животъ. Запримѣръ, вие не знаете, защо $1 \times 1 = 1$, $1 + 1 = 2$, $2 - 2 = 0$, $2 : 2 = 1$. Числата взиматъ участие въ мислитѣ и чувствата на човѣка. За да разбере живота, човѣкъ трѣбва да изучава числата. Запримѣръ, всѣка мисъль и всѣко чувство, добри или лоши, отговарятъ на силитѣ, които известни числа съдѣржатъ въ себе си. Когато обичате нѣкого и пожела-

вате да му направите нъщо, вие избирате най-добрите материали за целъта. Не го ли обичате, ще си послужите съ долнокачествени материали. Баницата за любимия ви човекъ ще биде направена отъ най-чисто и пръсно брашно, масло и сирене. За онзи, когото не обичате, ще си послужите съ по-долнокачествени материали. Ако днесъ хората страдатъ и неуспѣватъ въ работитъ си, това се дължи на факта, че тъ често си служатъ съ числа, на които качественитъ енергии сѫ отрицателни. Казватъ, че $1 + 1 = 2$. Какво означава това действие? Това показва, че следъ като си работилъ цѣлъ день, получавашъ заплата за деня единъ златенъ левъ. Защо, обаче, $1 \times 1 = 1$? Това показва, че единицата, умножена сама на себе си, дава пакъ единица. Когато се оглежда въ огледало, човекъ вижда себе си. Този, който е предъ огледалото, и този въ огледалото представятъ единъ и сѫщъ човекъ. Тъ не могатъ да се събиратъ, не могатъ и да се умножаватъ. Образътъ въ огледалото не е реаленъ.

Следователно, невъзможно е да умножавате реаленъ образъ съ нереаленъ. И да ги умножите, ще получите едно и сѫщо число. Това означава действието $1 \times 1 = 1$. Умножаватъ се само реални величини. Дойдете ли до единицата, тя може да се събира, да се вади, да се дѣли сама на себе си, но по никакъ начинъ не може да се умножава.

$1 + 1 = 2$. Самъ по себе си човѣкъ не може $1 - 1 = 0$. да се увеличава, т. е. не може да $1 : 1 = 1$. расте, нито да се увеличава. Това $1 \cdot 1 = 1$. се отнася до душата. Душата не расте, нито се увеличава или намалява. Душата може само да се развива, т. е. докато живѣе, човѣкъ може да развива своите сърдечни, умствени и душевни сили, вложени въ неговото сърдце, въ неговия умъ и въ неговата душа. Смисълът на живота не седи нито въ сиромашията, нито въ богатството. Ако искате да живѣете добре, обрнете внимание на честните и на добрия хора, които ви обичатъ.

Хората се нуждаятъ отъ право разбиране на вѫтрешния животъ. Нѣкой казва, че разбралъ живота Разбирането на живота не е единократенъ процесъ, както и намирането на Бога не подразбира още познаването му. Че си намѣрилъ една свещена книга, това не значи, че си я чель и разбралъ. Следъ като намѣришъ книгата, ти трѣбва да се впрегнешъ на работа, да четешъ и да я изучавашъ. Следователно, следъ като намѣришъ Бога, тогава ще започнешъ истинската работа и учене. — Баща ми е богатъ, не ми трѣбва наука. — Това е криво разбиране. — Щомъ баща ти е богатъ, ти трѣбва да учишъ още повече, понеже имашъ всички възможности за това. Че баща ти е богатъ, това ни най-малко не подразбира, че и ти ще бждешъ богатъ. Баща ти е богатъ, защото е

работиъл. Ако ти не работишъ, каквото богатство и да наследишъ, въ скоро време ще го изядешъ. Следователно, когато казвате, че Богъ е светъ, всемждъръ и всесиленъ, това още не значи, че и вие, като чада Божии, ще бѫдете силни, свети и мждри. Тъзи нѣща сѫ вжтрешни, вследствие на което не могатъ да се предаватъ по външенъ начинъ. Светъ човѣкъ е онзи, който има правилни отношения къмъ своя умъ, къмъ своето сърдце, къмъ своята воля, къмъ своята душа и къмъ своя духъ. Светиятъ човѣкъ не си служи съ никакво насилие. Мнозина мислятъ, че светиятъ човѣкъ прави чудеса. — Не, чудесата не се дължатъ на светостъта. Има лѣкари, които правятъ чудеса, безъ да сѫ свети. Има музиканти, които правятъ чудеса, безъ да сѫ свети. Мисъльта на светия човѣкъ трѣбва да бѫде пластична, да си пробива путь навсѣкѫде. Като мисли, човѣкъ не трѣбва да разглежда нѣщата външно само, но той трѣбва да прониква и въ най-скритите имъ мѣста, да ги разглежда въ тѣхната дѣлбочина и смисъль. Трѣбва ли човѣкъ да остане затворенъ въ нѣкоя кѫща и да се примери съ мисъльта, че не може да излѣзе отъ вратата? Ако вратата на кѫщата е заключена, той трѣбва да излѣзе презъ прозорците. Ако презъ прозорците не може, той трѣбва да излѣзе презъ кумина. Изобщо, човѣкъ трѣбва да се примери съ данено положение, само следъ като е опиталъ всички възможности да го преодолѣе. Ако по

никой начинъ не може да го преодолѣе, тогава само той трѣбва да се примери и да очаква на иѣкаква вѣнчна помощъ. — Морално ли е отъ негова страна да прави толкова усилия? — Морално е, разбира се.

Представете си, че нѣкой човѣкъ е уличенъ въ нѣкакво престъпление, за което полицията го тѣрси да го хване и тури въ затворъ. Свободно ли ще се разхожда този човѣкъ изъ града? По цѣли дни той ще се крие тукъ-тамъ, а вечеръ, когато трѣбва да излѣзе, ще избира тѣмни, кални, забутани улици, да не го види полицията. Който го види каленъ, мръсенъ, веднага ще познае, че този човѣкъ е вървѣлъ по нечисти, кални улици. Това положение му се е наложило. Той не ходи по калните улици доброволно. Тѣй щото, когато човѣкъ се стреми да влѣзе въ Царството Божие и не може да мине презъ царската врата, той ще се принуди да влѣзе презъ затѣненитѣ улици, но това става по необходимостъ, а не по негова добра воля. За човѣка е важно да постигне своята идея, а презъ какъвъ путь е миналъ, дали се е окалялъ или не, не е важно. Като го видятъ, домашнитѣ ще му дадатъ вода да се омие, ще му дадатъ чисти дрехи да се преоблѣче и ще го нахранятъ. Тѣ нѣма да го упрѣкнатъ въ нищо, но ще го похвалятъ за неговата смѣлостъ и ще кажатъ: Идея има този човѣкъ! Лесно се минава презъ царската врата, но презъ тѣсната врата, презъ канала, мжно се минава.

Който минава през тъсния пътъ, за да се домогне до своята свещена идея, той е истински герой. Този човѣкъ има любовь въ душата си, вследствие на което побеждава всички мѫчнотии на пътя си. Да върви човѣкъ по широкитѣ пѫтища и така да побеждава мѫчнотии тѣ си, това всѣки обикновенъ човѣкъ може да направи. Обаче, да минава презъ най-голѣмитѣ мѫчнотии и препятствия и така да постига своите желания, това само героитѣ правятъ.

Мнозина искатъ да иматъ постижения безъ мѫчнотии. Тѣй както е създаденъ свѣтътъ, това е невъзможно. Това не значи, че човѣкъ неизбѣжно трѣбва да мине презъ каналъ, или презъ кални, тѣмни улици. Но ако Провидението застави човѣка да мине презъ такъвъ пътъ, за дредпочитане е да мине презъ него, отколкото да бѫде въ бездействие. Веднѣжъ сте дошли на земята, вие трѣбва да знаете, че ще се натъквате и на чисти, и на кални улици; вие ще се натъквате на свѣтли и на тѣмни сѫщества. За да се развивате правилно, вие трѣбва да бѫдете разумни, да се вглеждате въ живота на напреднали и учени хора, да видите, по какви пѫтища сѫ минали тѣ и да се поучавате отъ тѣхъ. Както вашиятъ животъ, така и животътъ на другите хора трѣбва да ви служатъ като азбука, като настолна книга, по която да четете. Ако сами не знаете, отде и какъ да започнете, обѣрнете се къмъ вашите напреднали братя,

тъ ще ви кажатъ, какво тръбва да правите. Всъки човѣкъ носи въ себе си нѣкакъвъ талантъ, който тръбва да разработва. Достатъчно е да дойде при него нѣкой ученъ или напредналъ братъ, който да събуди таланта му и да го застави да работи въ това направление. Мнозина прекарватъ живота си почти въ бездействие, безъ да използватъ условията за развиване на своя талантъ. Като не могатъ да постигнатъ нѣщо въ живота си, тъ се оправдаватъ съ това, че природата не ги е надарила, че нѣматъ никакъвъ талантъ. Който е работилъ съзнателно върху себе си, той непременно се е натъкналъ на своя талантъ и то е развиълъ. Представете си, че ви поставятъ въ затворъ и ви държатъ тамъ, докато намѣрите своя талантъ. Какво ще правите? Мислите ли, че нѣма да го откриете? Много затворници сѫ проявили талантитѣ си, именно, въ затвора. Като се намѣри въ трудно положение, котката може да скочи отъ голѣма височина, безъ да се осакати. Тогава тя прилага това изкуство, което въ други случаи не би приложила. Сѫщото се отнася и до човѣка. Когато се намѣри въ трудно положение, човѣкъ може да направи това, което въ никой другъ случай не би могълъ да извѣрши. За предпочтане е нѣкога човѣкъ да се хвърли отъ високо, отколкото безъ никаква съпротива да се предаде въ рѣцетѣ на неприятеля си, който ще му върже рѣцетѣ и ще го подкара да върви напредъ.

Сега, като казвамъ, че човѣкъ трѣба да бѫде смѣлъ, това не значи, че трѣба да върши глупости. Човѣкъ трѣба да бѫде смѣлъ въ постежкитѣ си, но разуменъ. Животъ често поставя хората въ трудни положения, за да развиятъ своята разумностъ. Казва се, че на смѣлия Богъ всѣкога помага. Щомъ е така, човѣкъ трѣба да бѫде смѣлъ, да решава трудните си задачи. Има случаи, когато само съ тояга въ ржка човѣкъ може да разпрѣсне многобройна тѣлпа. Следъ това всички се чудятъ, какво стана, че толкова хора не можаха да се справятъ съ единъ човѣкъ. Смѣлиятъ действува бѣрзо, решително и съ вѣра. Остане ли да мисли много, работата му е пропаднала Вѣрата върши чудеса. Приложете вѣрата въ живота си и не се беспокойте. Човѣкъ трѣба да размишлява върху нѣщата, но сѫщевременно трѣба и да действува. Какво допринася мисленето на нѣкой мжжъ или на нѣкоя жена, ако нищо не работятъ? Тѣ нѣматъ пари, нѣматъ хлѣбъ, и по цѣли дни седатъ въ кжши и мислятъ, какво да правятъ, какъ да си доставятъ необходимитѣ нѣща. Мжжътъ мисли на една страна, жената — на друга, но положението не се подобрява. Какво трѣба да направятъ? — Да се опретнатъ да работятъ. Мисленето имъ е дотолкова нужно, доколкото да намѣрятъ начинъ, какъ да работятъ. Щомъ измислятъ нѣкаква работа, тѣ трѣба да се впреднатъ задружно, да реализиратъ намисленото.

— Ама може да имъ дойде помощъ отвънъ.
 — И това е възможно, но за да дойде външна помощъ на човѣка, безъ да е работилъ, друго нѣщо се иска отъ него. Това подразбира, че той е работилъ нѣкога, а днесъ жъне плодоветъ на своята работа. Иначе, невъзможно е човѣкъ да не работи и да получава всичко наготово.

И тѣй, казахме, че единицата, сама по себе си, нито се умножава, нито расте. Такова нѣщо представя и вѣчността. Тя не се размножава, не расте, нито се развива. И за човѣка, като единица, може да се каже сѫщото. Ако се огледа въ огледало, получава се едно изображение, което е негово отражение, но той ни най-малко не се е размножилъ. Ако десетъ огледала се наредятъ подъ специални жгли, човѣкъ се оглежда въ тѣхъ, но вече се получаватъ десетъ изображения на сѫщия човѣкъ. Това не значи още, че той се е размножилъ. Човѣкъ, самъ по себе **си**, е единица, която може да има много отражения, безъ да се е размножила. Отраженията не сѫ реални образи. Въпрѣки това, хората се лъжатъ, именно, отъ нереалните, отъ недействителните положения въ живота. Тѣ се настъкватъ на много недействителни и относителни нѣща въ живота си и наричатъ това нѣщо наука. Каква наука представляватъ предсказанията на съвременниятъ хиромантици? Отивате при нѣкой хиромантикъ, и той ви казва, че сте родени при еди - какви усло-

вия, какъвъ е характерътъ ви, но дойде ли до ония тънки подробности на вашия животъ. нищо не може да ви каже. Колко души е имало въ дома ви, когато сте се раждали; какво е било времето тогава, какво е било материалното положение на родителите ви, нищо не може да каже. Това не е наука. Ще дойде денъ, когато науката ще си служи съ абсолютни факти. Ще кажете на нѣкой човѣкъ, че е сприхавъ. — Това е относително твърдение. Ще му кажете още, че е добъръ или лошъ човѣкъ. — И това е относително твърдение. Думитѣ добъръ и лошъ сѫ пособия на единъ старъ езикъ. Кажете ли на нѣкого, че е лошъ човѣкъ, той казва: Вѣрно е това, но днесъ съмъ ликвидиралъ съ тази фирма. Бѣхъ боатъ човѣкъ, милионеръ, търгувахъ съ голѣми капитали и направихъ голѣми дѣлгове. Днесъ всичко изплатихъ и останахъ беденъ, безъ петь пари въ ржка, но започвамъ отново да работя. Сега ще се задоволя съ малка фирма, но съ името на добъръ, честенъ човѣкъ. Ще работя само съ дветѣ си рѣце, и на тѣхъ ще разчитамъ. Никой нѣма да ме познава. Да бѣда виденъ, знатенъ човѣкъ, то-ва подразбира да живѣя съ чуждъ трудъ и капитали, да завърша живота си съ неприятности.

Единъ баща казаль на сина си: Синко, отъ тебе човѣкъ нѣма да излѣзе. Тѣй ще минешъ и заминешъ, безъ да знае нѣкой за тебе. Дума нѣма да се чуе за твоето сѫществуване. Единъ денъ синътъ извѣршилъ нѣкакво

престъпление, за което всички вестници писали. Като чулъ, че вестниците пишали за престъплението му, синът взелъ единъ отъ тъхъ и радостно казалъ на баща си: Татко, ето, азъ се прочухъ. Днесъ всички вестници пишатъ за мене.

Казвамъ: Не е достатъчно вестниците да пишатъ за човѣка, но това, което пишатъ, трѣбва да е положително, да подига самия човѣкъ, а не да го унижава. При това, каквото вестниците пишатъ, каквото хората говорятъ, трѣбва да е вѣрно. Често хората говорятъ едни за други нѣща, които не сѫ вѣрни. Като ученици, вие трѣбва да имате ясна представа за себе си, да знаете, какво сте въ сѫщностъ, какво можете да направите, кои сѫ вашите добри и лоши чѣрти. Всѣка добра или лоша чѣрта на човѣка може разумно да се използува. Запримѣръ, нѣкой обича да се гнѣви. Гнѣвътъ е сухиятъ барутъ въ човѣка, който може да се използува въ време на война. Следователно, ако е военно време, вие можете да се ползвате отъ гнѣва си, да го употребите като сухъ барутъ. Ако е мирно време, ще избѣгвате да се гнѣвите. Какъ ще избѣгнете гнѣва? Ще намокрите барута си, да стане влаженъ. Влагата прѣчи на барута да избухва. Влагата представя меката тъкань човѣка. Човѣкъ трѣбва да бѫде мекъ, но не мекушавъ. Щомъ се отвори война, влажниятъ барутъ трѣбва да се изсуши. Значи, всѣко нѣщо е на мястото си. Ангелътъ,

който изразява любовь и мекота, като се на-
мѣри предъ единъ грѣшникъ, ще приложи
другъ иѣкаквъ методъ, съвършено разли-
ченъ отъ този, който би приложилъ къмъ
праведния. Христосъ казва за себе си: „Не
дойдохъ да туря миръ на земята, но ножъ“.
Когато грѣши и не изпълнява Божиитъ за-
кони, човѣкъ ще срещне на пжтя си ан-
гелъ съ мечъ въ ржка, който ще му даде
добъръ урокъ. Когато Богъ изпѣди Адамъ и
Ева отъ рая, Той поставилъ на райската врата
два ангела съ мечъ въ ржка, да пазятъ, да
не се върнатъ назадъ. Ако не върви въ пра-
вия пжть, човѣкъ ще се натъкне на меча на
нѣкой ангелъ и ще падне на земята. Следъ
това ученитъ ще казватъ, че еди кой умрѣлъ
отъ разривъ на сърдцето. Ангелътъ казва на
човѣка: Или ще вървишъ въ пжтя, който ти
е опредѣленъ, и ще вършишъ това, което
Богъ ти заповѣдва, или ще платишъ съ жи-
вота си. — Ама азъ съмъ свободенъ да живѣя,
както разбирамъ, и да говоря, каквото
искамъ. — Не, не си свободенъ да живѣашъ и
постижвашъ, както искашъ. Това, което мно-
зина считатъ за свобода, не е никаква сво-
бода. Истинската свобода разбира разумни
отношения между животъ сѫщества, които
не нарушаватъ интересите помежду си.

Хората се оплакватъ отъ противоречия,
отъ мжчнотии въ живота си, безъ да подози-
ратъ, че причината за това се дѣлжи на тѣх-

нитъ криви разбириания. Запримѣръ, нѣкой мисли за себе си, че е кротъкъ човѣкъ и се чуди, защо, въпрѣки неговата кротостъ, се настъква на толкова голѣми мѫжнотии и противоречия. — Много просто. Той мисли криво за себе си. Той не познава още, какво нѣщо е кротостта. Кроткиятъ човѣкъ е предвидливъ и съобразителенъ. При всички случаи на живота си, той знае, какъ да постѫпва. Като се намѣри въ материално затруднение, безъ работа, той нѣма да трѣгне отъ кѫща на кѫща да проси, да иска пари на заемъ, но ще разбере, че Провидението му дава задача да живѣе безъ пари и ще гледа разумно да се справи съ положението си. Той ще трѣгне по приятели, по познати, да имъ работи безъ никакво възнаграждение. Каго останать доволни отъ работата му, тъ ще го нахранятъ добре и облѣкатъ. Ако и това не му се нареди, той ще прекара нѣколко дена гладенъ, ще знае, че така му е опредѣлено. Понесе ли и глада, както трѣбва, условията му ще се измѣнятъ. Само по този начинъ човѣкъ ще разбере, че всичко, каквото се случва въ живота му, е на място и за негово добро. Така той ще види рѣката на Провидението и любовта на Бога.

Следователно, при каквите тежки условия и да е поставенъ, човѣкъ ще види най-после, че има единъ естественъ, Божественъ начинъ, по който той може да се освободи. Който прилага Божествените методи въ живота си, той никога не опетнява името Божие.

Като става сутринь отъ сънъ, той чува вътрешния гласъ да му казва, че нѣколко дена нѣма да яде. Щомъ е решилъ да слуша Бога, той ще понесе това изпитание съ търпение. На четвъртия денъ той ще види на пътя си една голѣма, зрѣла череша и ще разбере, че има право да си откъсне 40 череши и да ги изяде. Като изяде черешитѣ и задоволи отчасти глада си, той ще разбере смисъла на изпитанието, което му е било дадено. Всѣко изпитание има за цель да развива въ човѣка вътрешно послушание.

Когато се говори за послушание, хората мислятъ, че притежаватъ това качество. Тѣ сѫ послушни, когато сѫ слаби и невежи. Обаче, срѣщате нѣкой силенъ, ученъ човѣкъ, върви гордо, съ изправена глава, съ рѣже въ джобоветѣ си или отзадъ, никого не иска да знае. Преди всичко, не е правилно да тури човѣкъ рѣзетѣ си въ джобоветѣ си или отзадъ. Нито едното положение на рѣзетѣ е правилно, нито другото. Човѣкъ трѣбва да държи рѣзетѣ си въ естествено положение, отстрана на тѣлото. Тѣй щото, човѣкъ трѣбва да има послушание къмъ Бога, не само когато е слабъ, глупавъ или невежа, но и като силенъ, ученъ и разуменъ човѣкъ. Това е истинско послушание.

Съвременните хора сѫ дошли до единъ възелъ, до единъ кръстопътъ въ живота си и, ако не знаятъ, коя посока да взематъ, тѣ ще се натъкнатъ на такива изпитания, които ще

имъ костуватъ живота. Като не могатъ да се проявятъ, като не знаятъ, коя посока на движение да хванатъ, тѣ дохождатъ до областта на недоволството. Споредъ мене, недоволството, на което хората се натъкватъ, не е нищо друго, освенъ психическа краста. Каквото и да имъ се даде, каквото и да предприематъ, тѣ сѫ все недоволни. Естествено е за човѣка да бѫде недоволенъ, но недоволството трѣбва да му даде потикъ да върви напредъ. Недоволство, което спъва човѣка, не е на място. Каквото и да прави, човѣкъ неизбѣжно ще мине презъ изпитания и мъчнотии. Тѣ иматъ за цель да го калятъ. За да се справи съ мъчнотиите си, човѣкъ трѣбва да разполага съ известно знание. Истинско знание е онова, въ което нѣма никакво колебание: знаешъ нѣщо и пристижпвашъ къмъ реализирането му. Знаешъ, че на еди кое място има заровени пари. Взимашъ мотиката и започвашъ да копаешъ. Копаешъ денъ-два, и намирашъ паритѣ. Какво правятъ нѣкои иманяри? Тѣ започватъ да търсятъ пари, съ години да копаятъ на едно или на друго място, но нищо не намиратъ. — Защо? — Не знаятъ, кѫде сѫ паритѣ.

И тѣй, сегашнитѣ хора се нуждаятъ отъ истинско, положително знание. Тази наука, която днесъ имъ се преподава, е само предговоръ къмъ Божествената. Ако не разполага съ свѣтското знание, човѣкъ не може да се домогне и до духовното, защото зна-

нието, било то духовно или свѣтско, почива върху едни и сѫщи закони. Докато дойде до възвишната, Божествена наука, човѣкъ трѣбва да прави редъ опити и упражнения, да прилага наученото. Безъ приложение нѣма напредѣкъ. Това се отнася не само до науката, но и до музиката, до художеството, до речта и т. н.

Сега, отъ всички хора се иска стабилностъ, устой въ възгледите имъ. Нѣкои хора мислятъ, че могатъ да оправятъ свѣта и се заематъ за тази работа. Като се натъкватъ на известни мжчнотии, тѣ се обезсърдчаватъ и казватъ, че нищо нѣма да излѣзе отъ тази работа. Това показва, че тѣ не сѫ измѣрили силитѣ си. При това положение, тѣ намиратъ, че трѣбва да се върнатъ по релсите на обикновения животъ. Ако върви по обикновения путь, човѣкъ нищо не може да постигне. Обаче, ако върви по необикновения путь, той все ще придобие нѣщо.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да сте въ постоянно движение, да не спирате на едно място. Въ мислитѣ, въ чувствата и въ постѣпните ви трѣбва да има непреривно движение. Всѣко спиране въ пътя води къмъ недоволство, а недоволството е място, дето живѣятъ паразити Спре ли човѣкъ за подълго време въ тази областъ, паразитите ще го нападнатъ. Всѣко съмнение, колебание, безвѣрие сѫ паразити, които развалятъ красивото и великото въ човѣка. За да се спра-

ви съ тия отрицателни състояния въ себе си, човѣкъ трѣбва да се изучава. Който не познава себе си, той не може да разбере онова, което е вложено въ него и не може да се домогне до положителната наука. Днесъ хората изучаватъ предмети и явления, които стоятъ далечъ отъ тѣхъ, а не познаватъ себе си. Да изучава човѣкъ себе си, това значи, да влѣзе въ една свещена областъ на познания, които ще го доведатъ до истинската наука. Само това знание е въ състояние да създаде правилни отношения между хората. Когато между хората сѫществуватъ правилни отношения, тѣ знаятъ, кой отъ какво се нуждае и могатъ да задоволятъ своите нужди. Когато иска да задоволи желанията на човѣка, Богъ не задоволява изведенъжъ всички-тѣ му желания, но само онова, за което той е копнѣлъ съ години. Той намира, че това е сѫщественото му желание и го задоволява.

— Само Божията Любовъ носи пълния животъ.

*

30. Лекция отъ Учителя, държана на
13 мартъ, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Непреривно движение.

Размисление.

Сега ще прочета 90. Псаломъ. Опитайте се да направите преводъ на този Псаломъ, споредъ сегашнитъ си разбириания. Ще кажете, че лесно се превежда отъ единъ новъ езикъ на другъ, но мжчно се прави преводъ на смисъла на известно произведение. Като четете 7. стихъ отъ 90. Псаломъ, вие изпадате въ противоречие. — Защо? — Вижда ви се чудно, какъ може Богъ да се гнѣви и да проявява яростъ. Стихът е следниятъ: „Защото изчезваме отъ гнѣва Ти, и отъ яростъта Ти смаяни сме.“ На мнозина думитъ „гнѣвъ и яростъ“ се виждатъ странни. Споредъ мене, нѣма по-разбрани думи отъ думитъ гнѣвъ и яростъ. Разгнѣви ли се човѣкъ, прояви ли яростъта си, всички разбираятъ смисъла на тия думи. Обаче, кажете ли думата „любовъ“, всички я считатъ отвлѣчена дума. Като не могатъ направо да я разбератъ, тѣ започватъ да тълкуватъ смисъла и съдѣржанието ѝ.

Като ученици, отъ васъ се иска правилно разбиране на философията на живота. Ако напишете последователно числата отъ 1-10, безъ да турите запетая между всѣко едно отъ тия числа, това представя незавършена работа. Турите ли запетая между всички чи-

сла, това показва завършена работа. Който не употребява въ живота си препинателни знакове, той минава за простъ човѣкъ. Който изучава графологията, той разбира смисъла на препинателните знакове и ги употребява на място. Много писатели и учени поставятъ препинателни знакове, дето не трѣба, а дето трѣба, поставятъ повече, отколкото сѫ нужни. Въ граматиката има редъ правила, които се подчиняватъ на специални за тѣхъ закони. Който иска да спазва правилата, той трѣба да познава законите, по които тѣ се създаватъ.

Представете си, че имате числото 1567. Това число е предметно, т. е. означава нѣкакъвъ предметъ, взетъ въ специално количество. Запримѣръ, ние можемъ да имаме 1,567 кгр. вода, жито, пѣсъкъ, прашинки или друго нѣщо. Превърнете ли това число въ нѣкаква жива величина, психологически то представя число съ особено значение, като дадена формула. Всъка формула има приложение въ живота. За какво и кѫде се прилага формулата: 5 грама сакъзъ, 6 грама дървено масло, 7 грама катранъ и 1 грамъ вода. Значи, имате формулата или числото 1,567, което се употребява за лѣкуване на циреи. Въ тази формула водата е взета въ най-малко количество, понеже тя крие въ себе си най-голѣма динамическа сила. Всъко число съдѣржа известна сила, известна интенсивност. Въ това отношение, числата приличатъ на семена. Обаче, по интенсивност тѣ се

различаватъ така, както и семената. Като изучавате числата и семената, ще видите, че всъщко едно отъ тяхъ съдържа различно количество жизнена сила. Онѣзи, които сѫ се занимавали съ динамиката на ботаниката, тѣ разбиратъ всички процеси, които ставатъ въ развитието имъ: покълване, растене, цъвтене, завързване на плодъ и узрѣване.

Следователно, докато човѣкъ не разбира силата, която природата е вложила въ числата, той нѣма да разбере вътрешния имъ смисълъ и отношението, което тѣ иматъ къмъ него. Като измѣрвате дълчината на пръститѣ си, виждате, че тѣ не сѫ еднакво дълги: първиятъ пръстъ, показалецътъ, може да биде дълъгъ 9, 10, 11 см.; срѣдниятъ — 9·5, 10·5, 11·5 см.; безименниятъ — между показалеца и срѣдния; малкиятъ — 6, 7, 8 см. Това сѫ числа, които представляватъ приблизителната дължина на пръститѣ. Който разбира динамическата сила на числата, той може да ги приведе въ известенъ редъ. Числото деветъ е резултатъ, завършено число. По-далечъ отъ себе си това число не може да отиде. Ако срещнете човѣкъ, който се движи въ реда и порядъка на това число, ще знаете, че каквото ви обещае, ще го изпълни. Външнитѣ условия го заставятъ да го направи, понеже нѣма време за отлагане на нѣщата. Този човѣкъ обича живота. Заболѣе ли, той веднага ще отиде при лѣкаръ. Той никога не отлага нѣщата. Има числа, които съдѣр-

жатъ въ себе си противоположни сили на числото деветъ. Човѣкъ, който включва въ себе си порядъка на тия числа, обещава, но никога не изпълнява. Като не изпълни обещанието си, той казва: Искахъ да направя това нѣщо, но нѣмахъ благоприятни външни и вътрешни условия. Силитѣ въ този човѣкъ сѫ отрицателни.

Мнозина изучаватъ динамиката на небесните тѣла и си представятъ, че тѣ се движатъ около нѣкакъвъ центъръ, подобенъ на нашето слънце, като описватъ около него окръжност. Въ сѫщностъ, нито едно тѣло при движението си не образува окръжност. Орбитата на тия тѣла е или елипсовидна, или спирална, споредъ близостта или далечината, на която отстоятъ отъ даденъ центъръ. Ще кажете, че това е въ динамиката само. — Каквото е въ динамиката, това е и въ самия животъ. Често виждате, че бащата въ единъ домъ обича сина си повече отъ дъщеря си. — Защо? — Той е по-близо до него. Другъ пътъ обича повече дъщеря си. — Защо? — Тя е по-близо до неговата орбита. Колкото повече хората приближаватъ орбитите си въ своето движение, толкова повече тѣ се обичатъ. Започнатъ ли да се отдалечаватъ, тѣ по-малко се обичатъ. Нѣкой казва: Не зная защо, но този човѣкъ по-рано ме обичаше повече. Днесъ е поистина малко въ любовъта си къмъ мене. — Много естествено. Този човѣкъ по-рано е билъ по-близо до тебе, а сега се е отдалечилъ.

И тъй, ще знаете, че каквите съж отношенията на небесните тела помежду имъ, такива съж отношенията и на хората единъ къмъ другъ. Както съзнанието на хората се ръководи отъ едно Разумно начало, така и физическите явления, които хората считатъ за механически, неразумни, се ръководятъ отъ същото Висше съзнание. Задъ механически процеси въ природата се крие Разумна сила, която малцина познаватъ. Като не разбираш разумността въ природата, хората казватъ, че както въ природата има приливи и отливи, такива съществуватъ и въ живота, но въ тяхъ нѣма никаква разумност. Който разбира и познава разумността, която действува и въ природата, и въ живота, той вижда, че навсъкоже съществува пълно уравновесяване на силите. Дето има равновесие на нѣщата, тамъ съществува разумност. Запримѣрь, нѣкоже има приливъ. Точно на противоположното място става отливъ. Ако нѣкоже става отливъ, на друго място има приливъ. Като изучавате съзнателно процесите въ природата, ще дойдете до дълбоко разбиране, да видите, че всички процеси има свой вътрешенъ смисълъ.

Учените казватъ, че всичко въ природата е въ движение. Въпрѣки това, мнозина считатъ, че тъхниятъ животъ е спрѣль вече. Това е криво твърдение. Когато отива на гарата да се качи на нѣкой тренъ, човѣкъ е въ движение. Щомъ влѣзе въ единъ отъ вагоните, видимо той спира движението си, но

тренътъ се движи. Ако стане нѣкаква повреда съ трена, движението му спира, но веднага телеграфитѣ и телефонитѣ започватъ усилена дейностъ. Веднага взиматъ мѣрки, да махнатъ причината, която е спрѣла движението на трена. Значи, движението въ природата е непреривно и се предава отъ едно място на друго.

Следователно, когато тренътъ на нѣкой човѣкъ спре, веднага всички разумни сѫщества, на които съзнанието е свързано съ него, т. е. всички сѫщества, които влизатъ въ неїовата система, проявяватъ усилена дейностъ. По този начинъ, силитѣ въ природата се уравновесяватъ. Нѣкой казва, че не иска да върви по пжтя, по който всички хора вървятъ. — Ако не върви по сѫщия пжть, по другъ пжть ще върви, но не може да спре. Който самъ не иска да върви, други ще го носятъ. Защо умиратъ хората? Защото не искатъ да се движатъ. Като се разсърди на близкитѣ си, човѣкъ започва да се инати и казва: Не искамъ да работя. Ще седа въ кѫщи и нѣма да работя, нѣма да се движа. Като остане дѣлго време въ кѫщи, дохождатъ най-после съ кола и съ попове и го изнасятъ вънъ. Като го опѣятъ, заравятъ го въ земята. Не се минава много време и на гроба му виждате изникнали трева, цвѣтенца. Тѣ казватъ: Като не искашъ доброволно да излѣзвашъ навънъ, ние насила ще те заставимъ. Хората мислятъ, че тѣлото на умрѣлия гnie и се за-

губва. — Не, тълото му не гnie, но се разлага, за да могатъ семенцата да взематъ нѣкои елементи отъ него и на части да го изнесатъ вънъ.

Едно трѣбва да знаете за природата, а именно: Колкото е строга и взискателна, толна е мека и снизходителна. Види ли, че нѣкой се противопоставя на нейните закони, тя го оставя свободенъ. Не иска ли да излѣзешъ вънъ отъ кѫщата си, да се движи, тя казва: Щомъ не искашъ самъ да излѣзе, други ще дойдатъ да те изнесатъ. Ако съвременните хора нѣматъ резултати въ възпитанието и самовъзпитанието си, това се дължи на факта, че тѣ се противопоставятъ на природата, понеже мислятъ, че сѫ свободни да правятъ, каквото искатъ. Тѣ считатъ себе си фактори въ природата. При сегашното положение, въ което се намира, човѣкъ нито е свободенъ, нито е факторъ. Споредъ разбиранията на сегашния човѣкъ, свободата му седи въ това, да прави, каквото иска, да не се подчинява на никакви закони. — Това е невъзможно. Природата никога нѣма да остави човѣка да наруши нейния редъ и порядъкъ, да наруши нейната хармония. Силниятъ никога нѣма да се остави въ рѣдъ на слабия, да разполага съ него, както иска. Умниятъ никога нѣма да се остави въ рѣдъ на глупавия. Добриятъ никога нѣма да се остави въ рѣдъ на злия.

Днесъ всички се питатъ, съществува ли добро и зло въ свѣта. Който отрича доброто и злото, като сили въ природата, той лесно може да отрече и задълженията си. Обаче, да отричашъ задълженията си, това не значи, че нѣма да ги плащаши. Ако откажешъ, веднага ще ти представятъ полицата, която самъ си подписалъ. Следъ това ще извикатъ свидетели, предъ които си получиши парите. При това положение, искашъ или не, ще признаешъ дълга си и ще платишъ. Каквото да прави човѣкъ, колкото да се отказва отъ дълга си, и каквато лъжлива клетва да даде, задължението не се маха. Докато не изплати задълженията си, човѣкъ не може да бѫде свободенъ. Природата пише всичко, което дава. Това, което природата е написала върху човѣка, никой не може да го заличи.

Следователно, като върши нѣщо, човѣкъ трѣба да знае, кои сѫ причинитѣ, които го заставятъ да го върши. Запримѣръ, нѣкой върши волята Божия доброволно, отъ любовь къмъ Бога. Другъ пъкъ отказва да върши волята Божия. За него ще дойде оstenѣтъ. Като го боднатъ нѣколко пжти, човѣкъ започва да върши волята Божия отъ страхъ, а не по свобода. Който не иска да излѣзе отъ кѫща-та си доброволно, насила ще го заставятъ. Ако и при това положение не иска да излѣзе, ще го взематъ на рѣце и пакъ ще го изнесатъ. — Азъ не вѣрвамъ въ нищо. — Ще те заставятъ да вѣрвашъ. Като дойдатъ въ

дома ти и те изнесатъ на ржце, тогава ще повървашъ. Тогава умътъ ти ще започне да работи, отъ последствията да намира причинитъ на нѣцата.

И тъй, каквото да прави човѣкъ, по-далечъ отъ числото деветъ не може да отиде. Ако деветъ пжти е взималъ пари на заемъ и не ги е връщалъ, на десетия пжть вече нѣма да му дадатъ. Ако пѣкъ деветъ пжти е взималъ пари на заемъ и всѣкога ги е връщалъ, и на десетия пжть ще му дадатъ. Когато говоримъ за числата, за динамическите сили, които тѣ съдѣржатъ, ние трѣбва да бѫдемъ абсолютно свободни. Който не е свободенъ, той ще се смущава, ще се беспокои, защо прѣститѣ му, запримѣръ, сѫ кжси или дѣлги. При това, ако започне да ги мѣри, нѣма да знае, какъ и отде да мѣри и ще изпадне въ погрѣшки. Това вече не е наука. Прави ли човѣкъ погрѣшки, и заключенията му ще бѫдатъ невѣрни. Като знаете значението на дѣлгите и на кжсите прѣсти, вие можете точно да опредѣлите, какви добродетели се криятъ въ човѣка. И тогава, ако нѣкой дойде при васъ, да ви иска пари на заемъ, вие ще погледнете прѣститѣ му, ще ги измѣрите и ще знаете, можете ли да му дадете, или не. По-добри поржчители за човѣка отъ ржката му, както и отъ неговите прѣсти, нѣма. Тѣ опредѣлятъ кредита, съ който човѣкъ може да се ползува. Искате ли да се ползвувате отъ числата, вие трѣбва да знаете, какви сили се

крията въ тѣхъ и какво действие указвашъ върху човѣка. Има случаи, когато банкеръ дава известна сума на заемъ, обаче, съчетанието на силитѣ, които действувашъ въ дадената сума, се отразява фатално върху него, и той умира. Затова казваме, че има благословени пари, но има и нещастни пари. Благословението и нещастието имъ се дължи на съчетанието на силитѣ, които се криятъ въ тия числа. Запримѣръ, никога не давайте петь стотинки на просекъ. Число, въ което петорката е въ началото, като 5, 50, 500, 5000, 50,000 и т. н., не е благословено. Ако нѣкой ви даде 50,000 лв., откажете се отъ тази сума. За предпочтане е да вземете само 12 лв. за единъ обѣдъ, отколкото да вземете цѣлата сума. Съ 12-тѣ лева вие ще се свържете съ разумни сѫщества, които ще ви помогнатъ.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, че всички числа не съдѣржатъ благоприятни сили въ себе си. Следователно, вие не можете всѣкога да се ползвате отъ числата, както не можете на всѣко време да правите добро. Има моменти въ живота, когато доброто, което човѣкъ прави, е на мѣсто. Човѣкъ не може да прави добро непрекъснато и безразборно. Прави ли непрекъснато добро, това значи, да се източи, както се изтоща майка, която едновременно кърми нѣколко деца. Може ли малкото изворче едновременно да наполи хиляда души? Въ единъ и сѫщъ моментъ, малкото изворче може да задоволи жаждата на нѣ-

колко души само, но по никой начинъ не и на хиляда. Това показва, че има нѣща, които и природата въ даденъ моментъ не може да направи. Та когатоказваме, че нѣкои дни, седмици, месеци или години сѫ неблагоприятни за човѣка, разбираме, че енергията на природата през това време е ограничена. Тази енергия се използва на друго място.

Сега, да се върнемъ къмъ числото деветъ. Ако показалеца на човѣка е дѣлъгъ деветъ сантиметра, това говори за отстъпчивъ характеръ. Този човѣкъ е внимателенъ, добре разположенъ къмъ хората. Ако сѫщиятъ пръстъ е дѣлъгъ 11 см., този човѣкъ е упоритъ, своеизправенъ, вѣчна опозиция на хората. Кой каквото каже, той всѣкога ще се обяви на противно мнение. Този пръстъ е свързанъ съ личността на човѣка. Когато е много дѣлъгъ, човѣкъ има особено мнение за себе си и поставя личността си надъ всичко. Като заповѣдва, човѣкъ всѣкога сочи показалеца си. Срѣдниятъ пръстъ е свързанъ съ правото. Обаче, въ живота само слугата търси правото си. Господарътъ не търси никакво право, защото го има. Дали съзнательно човѣкъ подига показалеца си, или несъзнательно, това означава заповѣдь. Хора, които обичатъ да заповѣдватъ, често подигатъ показалеца си. Ако искатъ да не заповѣдватъ, тѣ трѣбва да наблюдаватъ движенията си, да се контролиратъ. Подигането на показалеца може да спаси човѣка, а нѣкога може да го окачи на

въжето. Ето защо, каквите движения да прави човѣкъ, съзнанието му трѣбва да бѫде будно.

И тѣй, като се стреми къмъ добъръ животъ, човѣкъ иска да се свѣрже съ едно по-високо съзнание отъ своето, което да указва благотворно влияние върху него. Това високо съзнание е Божественото. Какъ може човѣкъ да се свѣрже съ Бога? Ще кажете, че за то-ва е нужна вѣра. Обаче, да вѣрва човѣкъ или да не вѣрва, това не зависи отъ него. Да вѣрва човѣкъ, това не значи по цѣли дни да се моли и да очаква наготово да му се донесе всичко, което му е нужно. Вѣрата изиска работа. Земедѣлецътъ трѣбва цѣлъ день да дига и слага мотиката, за да роди лозето му добро грозде. Като работи по този начинъ, той ще вѣрва въ добрите резултати. Ще каже нѣкой, че не е свикналъ на работа, че обича само да се моли. — Молитвата и работата вървятъ заедно. Молитвата не изиска специална обстановка и място. Човѣкъ може всѣкога и навсѣкѫде да се моли. Той може да се моли и като ходи, и като работи. Ама времето не благоприятствувало за молитва. Човѣкъ може да се моли на всѣко време. Ама сѫдбата му била тежка, препятствуvalа му въ всички работи.

Какво нѣщо е сѫдбата? Казватъ хората, че сѫдбата била добра и лоша. Добрата или лошата сѫдба на човѣка се опредѣля отъ съотношението на числата на неговите пръсти. Ако отношението между числата, които полу-

чавате при измърване пръстите на нѣкой човѣкъ е хармонично, сѫдбата на този човѣкъ е добра. Ако е беденъ, въ скоро време той ще обърне внимание на нѣкои добри, богати и разумни хора, и тѣ веднага ще му се прите-катъ на помощъ. Не е ли хармонично отноше-нието между тия числа, и богатъ да е, той всичко ще изгуби. Това значи, да има човѣкъ лоша сѫдба. За добрата или лошата сѫдба на човѣка има значение не само отношението на числата, които отговарятъ на дължината на неговите пръсти, но и отношението между числата, получени при измърване на лицето, на рѣцетѣ, на краката, на цѣлото тѣло. Даже и проститѣ хора разбиратъ отъ красивото и хармоничното въ човѣка. Като иматъ единъ красивъ образъ въ ума си, когото видятъ, все съ него го сравняватъ. Запримѣръ, ако харе-сва майка си или сестра си, момъкътъ тър-си мома, която да прилича на майка му или на сестра му. Това показва, че въ природата сѫществуватъ постоянни величини, къмъ кои-то човѣкъ се стреми. Тѣ сѫ мѣрка, която рѣ-ководи човѣка. Като знаятъ, че има постоянни величини въ природата, ученицѣ превръ-щатъ тия числа въ геометрически форми, геометрическитѣ — въ органически, а органи-ческитѣ — въ психически, които проникватъ въ човѣшкото съзнание. Това преминаване на формите отъ една въ друга подразбира вѫтрешна хармония въ живота.

Всички хора се стремятъ къмъ вътрешната хармония на живота. Дойдатъ ли до тази хармония, тъ сѫ придобили вече онзи вътрешенъ миръ въ себе си, който регулира всичкитѣ имъ отношения. По своя вътрешенъ миръ, тъ познаватъ, ще успѣятъ ли въ работата, която сѫ предприели, или нѣма да успѣятъ. Назначаватъ ви на нѣкаква служба, но вие сте раздвоени, нѣмате миръ въ себе си. Ще знаете, че работата ви нѣма да върви. Отивате на изпитъ, но сте раздвоени. — Защо? — Нѣма да издържите изпита си. Обаче, ако сте тихи и спокойни въ себе си, каквато работа да започнете, ще имате успѣхъ. Природата е строго опредѣлила мѣстото, както и работата на всѣки човѣкъ. Попадне ли човѣкъ точно на мѣстото и на работата, които природата му е опредѣлила, той всѣкога е доволенъ. Не попадне ли на мѣстото и на работата, които сѫ опредѣлени за него, той е недоволенъ и всѣкога роптае. Въпрѣки всичко това, повечето хора се стремятъ къмъ голѣми работи, къмъ първи мѣста. Първото мѣсто първото число е опасно. Последното мѣсто, последното число е спасително.

Числата играятъ важна роля въ живота на отдѣлния човѣкъ. Има числа, които помагатъ на човѣка; има числа, които му препятствуватъ. Човѣкъ трѣбва да знае за себе си, кои числа му помагатъ, и кои му противодействуватъ. За да познаете, кои числа ви помагатъ, напишете едно следъ друго чи-

слата 1, 2, 3, 4, 5 и т. н. Като пишете тия числа, спирайте се за известно време предъ всъко едно отъ тъхъ и следете, какво чувствувате. Числото, което ви харесва, което внася радост и спокойствие въ васъ, е числото, което ви помага. Като дойдете до познаване на силитъ, които действуват въ числата, вие ще можете да опредълите, кой лотариенъ билетъ печели и него, именно, да вземете. Каквото представятъ числата въ живота, такова нѣщо е животътъ на всъки човѣкъ. Животътъ на човѣка не е нищо друго, освенъ лотариенъ билетъ, на който е точно написано, ще спечели или не, ще има ли страдания или нѣма да има.

Който разбира законитъ на числата, той може да измѣни сѫдбата си, т. е. да я подобри. Забележите ли, че дадено число, денъ или месецъ не ви благоприятствува, измѣнете ги и наблюдавайте, какви резултати имате при новитъ числа. Ако строите кѣща, спазвайте числата. Каквото правите въ живота си, правете го съ огледъ на науката за числата. Нѣкой казва: За мене е важно да си направя една кѣщичка, да се прибера, а колко голѣма ще бѫде, съ какви размѣри, не е важно. — Не, отъ размѣритъ на кѣщата, на стаитъ зависи вашето благосъстояние. Добре е размѣритъ на стаята да бѫдатъ 5:6, а не 3:3, или 2:2. Като учи и работи съзнателно, човѣкъ се домогва до положителнитъ числа въ живота и се пол-

зува разумно отъ тѣхъ. Това е една отъ задачите на всѣки човѣкъ.

— Божията Любовъ носи пълните животъ.

31. Лекция отъ Учителя, държана на 20 мартъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Втръсване.

Размишление върху изворите на живота.

Въ живота на хората съществува законъ на втръсване.—Кога се втръска човѣкъ? —Когато дълго време прави едно и също нѣщо. Най-после въ човѣка става реакция, която се придръжава съ едно особено състояние, кое-то наричаме „втръсване“. Втръсването не е природенъ законъ, но резултатъ на неестествения животъ на хората. Като законъ, втръсването има свои добри страни, но желателно е човѣкъ да не изпада подъ неговото влияние. Втръсването се явява въ помощъ на човѣка, којто всички други срѣдства сѫ се указали безрезултатни. Когато човѣкъ е боленъ и всички изпитани срѣдства не му помогатъ, втръсването му идва на помощъ. Той повръща храната си, и положението му се облекчава. Втръсването иде въ крайния моментъ. Не оставяйте нѣщата да дойдатъ до този моментъ. Една отъ причините за втръсването се дължи на това, че човѣкъ очаква отъ живота повече, отколкото той може да му даде. Обикновено човѣкъ си поставя голѣма програма, която не може да реализира. Щомъ не може да реализира програмата, която си е поставилъ, човѣкъ се разочарова.

Едно тръбва да знаете: човѣкъ никога не може да изпълни програмата, която самъ си е поставилъ. Ако успѣе по нѣкакъвъ начинъ да я изпълни, той пакъ ще свърши съ разочарование и втръсване.

Законътъ на втръсването сѫществува не само въ обикновения животъ на хората, но и въ религиозния имъ животъ. Нѣкой религиозни хора очакватъ чрезъ религията да оправятъ работитѣ си. Какво оправяне на работитѣ си могатъ да очакватъ? Щомъ сѫ се родили на земята, отъ баща и отъ майка, работитѣ имъ сѫ оправени. Ако има нѣщо объркано въ материалнитѣ работи на хората, това се дължи на тѣхнитѣ криви разбирания за живота. Наистина, срѣщате единъ младъ човѣкъ и виждате, че той е успѣлъ вече да обърка работитѣ си. Следъ това започва да мисли, че като умре баща му, той ще го наследи, ще получи голѣмо богатство, съ което ще оправи работитѣ си. Бащата пѣкъ мисли, че като остава богатството си на своя синъ, съ това осигурява прераждането си. Обаче, така се създава едно колело на движение, което нищо не разрешава. Онѣзи бащи, които не могатъ да оставятъ наследство на децата си, казватъ: Богъ ще ги осигури. Той ще промисли за тѣхния бѫдещъ животъ. Значи, нѣкои хора вѣрватъ въ Божия Промисълъ, а други не вѣрватъ. Тази е причината за изникване на различни вѣзгledи за Бога. За Бога може да сѫществува само едно мнение. Има

ли много мнения, тѣ отговарятъ на самитъ хора. Значи, за всѣки човѣкъ Богъ представя такова нѣщо, каквото е самиятъ той. Каквъто си ти, таквътъ е и твоятъ Господъ. Затова казватъ, че идеалитѣ на всѣки човѣкъ отговарятъ на самия него. Понеже идеалитѣ на хората не сѫ високи, тѣ сѫ недоволни отъ живота, отъ баша си и майка си, отъ окръжаващата срѣда и т. н. Хората се страхуватъ да не дойде нѣкой да отнеме и малкото имъ богатство, което иматъ. Обаче, умниятъ човѣкъ никой не може да го обере. Глупавиятъ всѣки може да го обере. Никой не може да обере добриятъ човѣкъ, но лошиятъ всѣки е въ състояние да обере.—Защо?— Защото разумността, добротата сѫ Божествени качества, които не се губятъ, нито се отниматъ.

Съвременните хора често губятъ това, което сѫ придобили, понеже не сѫ постигнали крайното си развитие. Като губятъ по нѣщо отъ себе си, тѣ казватъ, че усъщатъ нѣкаква липса. Тази липса, именно, ги заставя да работятъ. Единъ день, когато завършатъ развитието си, ще видятъ, че всички празнини, които сѫ имали въ различните животи, сѫ запълнени. Тѣ ще минаватъ отъ една планета на друга, докато дойдатъ до пълно познаване на Битието. На мнозина се вижда чудно, какъ ще живѣятъ на различните планети, когато, споредъ тѣхъ, само на земята има животъ. Като обиколятъ всички планети, тѣ

сами ще видятъ, има ли животъ тамъ, или нѣма. На луната, запримѣръ, има живи сѫщества, по-културни отъ хората. Може ли да бѫде пуста, ненаселена луната, щомъ е създадена отъ Бога? До четвъртия денъ отъ създаването на свѣта, небеснитѣ свѣтила сѫ били неустроени, но отъ четвъртия денъ насамъ, тѣ сѫ устроени вече, и животъ сѫществува на тѣхъ. Въ Божественото нѣма никакви празници. Ще дойде денъ, когато планетитѣ ще си почиватъ. Временно само, животътъ ще изчезне отъ тѣхъ, но засега навсѣкѫде има животъ. Тъй што, искате ли да придобиете нѣщо положително отъ луната, наблюдавайте я съ мисъльта въ себе си, че въ нея има животъ, че тя е населена съ разумни, културни сѫщества. Както кучето отдалечъ познава господаря си, така и ученитѣ хора отдалечъ познаватъ, има ли разумни сѫщества на луната, или нѣма.

Какво показва това? Това показва, че въ човѣка има едно чувство, чрезъ което той познава и възприема истината. Човѣкъ се интересува отъ истината, както и отъ всички планети дотолкова, доколкото може да влѣзе въ връзка съ тѣхъ, да приеме нѣщо отъ тѣхния животъ и да го приложи въ своя. — Какъ може да стане това? — Чрезъ негово то вътрешно радио. Като изучава планетитѣ, слѣнцата и живота имъ, човѣкъ дохожда до познаване на Бога. Ако не разбирате и не познавате Бога въ проявеното, въ това, което

Той е направилъ, какъ ще Го познаете въ не-проявеното? Ако човѣкъ не познава относи-телната истина въ живота, какъ ще познава абсолютната?

Сега, да се върнемъ къмъ закона на втръсването. Забелязано е, че и най-хубавите нѣща могатъ да произведатъ втръсване въ чо-вѣка. Запримѣръ, ако много пѫти човѣкъ пѣе нѣкоя хубава пѣсень, въ края на краищата и тя ще му се втръсне.

Сега ще ви дамъ една нова пѣсень: „Хади-ензи“. Заглавието ѝ е на чуждъ, непознатъ на васъ езикъ. Едно време тази пѣсень се е пѣла отъ хора съ високо съзнание. Тѣзи хора сѫ вървѣли по другъ пѫть на еволюция, а не по пѫтя на обикновенитѣ хора. Днесъ тази пѣсень не се пѣе на езика, на който нѣкога сѫ я пѣли, защото ще изгуби смисъла, който е вложенъ въ нея. На български езикъ тя се превежда съ думитѣ: „Благата пѣсень“. Съдѣржанието ѝ е приблизително следното:

Ти съзнавай, ти люби
безспирно сѣй, гради,
и въ живота всичко давай,
тази истина въ Бога ти познавай!

Подъ думитѣ „всичко давай“, разбираме даване отъ изобилието. Който нѣма, той не може да дава. Освенъ това, има нѣща, които по никакъ начинъ не могатъ да се даватъ. Който дава, и на него се дава. Не давали, и на него не даватъ. Преведена на български, тази

пѣсень става разбрана за всички. Щомъ е разбрана, тя може да храни човѣка. Всѣко нѣщо, което човѣкъ разбира, лесно се усвоява.

Като ученици, вие трѣбва да имате право разбиране за Бога. Вие трѣбва да съзнавате, че Той е въ сила да воюва заради васъ. Гледате ли така на въпроса, вие никога нѣма да се застружвате за себе си, да тѣрсите своето право. Благодарете за това, което Богъ прави за васъ. Бѣдете доволни и на най-малкото, което ви се дава. Не се стремете къмъ голѣми работи, съ които не можете да се справите. Какво ще правите, ако ви дадатъ да управлявате нѣкоя планета? Какво ще правите, ако ви изпратятъ на луната? Какъ ще се справите съ голѣмия студъ на луната? Споредъ нѣкои учени, тамъ има голѣмъ студъ, около 250° . Ако сте на земята, лесно се носи и голѣмиятъ студъ, и голѣмата горещина. Не е лошо нѣщо студа, но за онзи, който го разбира и може да се справи съ него. Студътъ и топлината лѣкуватъ човѣка отъ недоволството, отъ апатията, отъ редъ противоречия. Като се освободи отъ тия състояния, човѣкъ започва да разбира смисъла на студа и на топлината като енергии въ природата, които могатъ разумно да се използватъ. Докато енергийтѣ на студа и на топлината не сѫ подпушени, тѣ не причиняватъ никаква опасност. Подпушатъ ли се, тѣ причиняватъ изгаряне, а съ това и редъ пакости. Разликата между студа и топлината се заключава само въ по-

соката, по която се движатъ тѣхните енергии. Тѣ се движатъ въ две противоположни посоки.

Т. М.

32. Лекция отъ Учителя, държана на
27 мартъ, 1929 г. София.— Изгрѣвъ.

Противоположни процеси.

Размишление.

Какво ще стане съ човѣка, ако отиде самъ на бойното поле да воюва? — Ще бѫде убитъ. За да не го убиятъ, той трѣбва да отстѫпи по всички правила на военното изкуство. Значи, човѣкъ самъ не може да воюва. Воюването е процесъ на колективно съзнание. Следователно, щомъ става въпросъ за воюване, човѣкъ трѣбва да се свърже съ хората и така да предпреме войната. Докато не е разбраълъ, какво представя воюването, човѣкъ мисли, че е силенъ, уменъ, способенъ, вследствие на което е готовъ всѣки моментъ да воюва. Първоначално той е самонадеянъ, но като срещне голѣми препятствия, постепенно започва да отстѫпва, не само по теоретически, но и по практически съображения.

Сега, запримѣръ, вие четете Посланията на Апостолитѣ, но не разбирате тѣхния вѫтрешенъ смисълъ. Ако четете Посланието на Павла къмъ Римляните, 8 гл., въ стиховетѣ 28-31 е казано: „Знаете пѣкъ, че на тѣзи, които любятъ Бога, които сѫ призвани споредъ Неговото предопределение, всичкото на добро имъ съдействува. Защото, които предузна, тѣхъ и предопределѣли да бѫдатъ съобразни съ образа на Сина Му, за да е Той пъворо-

день между многото братя; а които предопредели, тъхъ и призва; а които призва, тъхъ и оправда; а които оправда, тъхъ и прослави".

Мнозина четатъ Евангелието, Посланията, но като не разбираятъ вътрешния смисълъ на думите, чудятъ се, защо всичко е така писано. Питамъ: Ти защо отивашъ самъ на бойното поле? Не знаешъ ли, че който отива самъ на бойното поле, той отстъпва? Ако воюва съ много хора, ще отстъпи ли? Следователно, ако цѣлото човѣчество воюва за една велика идея, ще отстъпи ли? — Нѣма да отстъпи.

Съвременните хора четатъ Свещената книга, както и редъ книги, въ които се описва живота и страданията на великите хора, но като дойдатъ страданията до тъхъ, бѣгатъ, не искатъ да губятъ разположението и спокойствието си. За колко време човѣкъ може да бѫде разположенъ? Срѣщате единъ човѣкъ весъль, разположенъ, мисли, че нищо не е въ състояние да го смущи. Кажете му една обидна дума и вижте, какво става съ неговото разположение. Дайте му нѣколко грама рициново масло и вижте, кѫде отива неговото спокойствие. Преди да е взелъ рициновото масло, той не иска да го беспокоятъ, да развалятъ спокойствието му. Той иска да чете само, да се занимава съ научни въпроси. Обаче, като изпие рициновото масло и се прочисти, той се усъща облекчень, подмладенъ, подвиженъ. Докато рициновото масло действува въ стомаха и чѣрвата, човѣкъ не се чувствува добре. Въ

него става голѣма реакция. Рициновото масло е подвижна течност, която се бунтува въ стомаха на човѣка, иска да излѣзе вънъ. Щомъ раздвижи известни енергии, които сѫ застояли въ стомаха и въ чѣрвата на човѣка, рициновото масло излиза навънъ. Излѣзе ли навънъ, човѣкъ се успокоява и се чувствува облекченъ и подмладенъ. Има мисли, попаднали въ ума на човѣка, които действуватъ като рициновото масло. Тѣ произвеждатъ реакция въ човѣшкия умъ, защото искатъ да излѣзатъ вънъ отъ него. Тази реакция ние наричаме борба. Човѣкъ се бори, докато се освободи отъ тия мисли. Освободи ли се отъ тѣхъ, той се облекчава и подмладява. Въ резултатъ на тази борба, въ него се явява нѣкаква свѣтла, възвишена мисъль. Както следъ рициновото масло апетитътъ на човѣка се усилва, така и следъ всѣка отрицателна мисъль се усилва желанието на човѣка да учи, да придобива нѣщо ново. Който лѣкаръ и да извикате при нѣкакво физическо неразположение, той непременно ще ви препоръча рициново масло.

Като ученици, вие трѣбва да разбирате процесите въ природата правилно, за да се ползвате отъ тѣхъ. Запримѣръ, нѣкой се оплаква, че му казали една лоша дума. Лоша дума е само онази, която не е въ хармония съ човѣка, докогото се отнася. Въ това отношение, вие трѣбва да знаете, какви сили крие всѣка дума въ себе си, за да можете

предварително да разбирате ефекта, който тя би произвела. Вие тръбва да знаете, какви сили се крият въ мислите и въ чувствата, съ които си служите, за да разбирате, какъв ефектъ могатъ да произведатъ върху човъка. Ако поставятъ нѣкой човѣкъ въ магнитически сънъ и чрезъ внушение му кажатъ, че на ржката си има рана отъ изгорѣло, като се събуди отъ този сънъ, той ще изпитва на ржката си болка отъ изгорѣло. Това показва, че докато човѣкъ е ограниченъ, докато се подава на влиянието на чужди мисли, той никога нѣма да бѫде свободенъ. Свободата е процесъ на съзнанието. Свободенъ човѣкъ е онзи, съзнанието на когото действува въ рѣдка, ефирна материя. Потъне ли съзнанието на човѣка низко нѣкѫде, въ гжстата материя, той изгубва свободата си. Гжстата материя представя сборъ отъ сѫщества, подобни на разбойници, които иматъ единствена цель, да обератъ човѣка. — Вѣрно ли е това? Какъ може да се провѣри истината? — Много просто. Всички хора, които говорятъ истината, иматъ приблизително еднакъвъ строежъ на думите. Какви и кои сѫ тия думи, вие не можете да знаете. Истината сама избира думите, съ които си служи. Турите ли една отъ нейните думи, дето не тръбва, тя ще предизвика изгаряне въ съзнанието. Човѣкъ може да бѫде изгоренъ отъ една дума, отъ единъ погледъ, отъ една мисъль или отъ едно чувство. Всѣ-

ко изгаряне не е нищо друго, освенъ дисонансъ въ съзнанието.

И тъй, за да се спрavi съ процеситѣ, които ставатъ въ съзнанието, човѣкъ трѣбва да има знания. Нѣкой се страхува отъ влияния. Другъ се страхува да не изгуби любовъта си. Трети се страхува да не го отдѣлятъ отъ идеала му. Кога се страхува човѣкъ? — Когато нѣма знания. Апостолъ Павелъ казва: „Кой ще ме отдѣли отъ любовта Христова?“ Който е възлюбилъ Бога, той не може да биде отдѣленъ отъ Него. Който не е възлюбилъ Бога, той самъ по себе си е отдѣленъ. Каква е разликата между този, който не е отдѣленъ отъ Бога, и онзи, който е отдѣленъ? Разликата между двамата е такава, каквато между благородния и неблагородния металъ. Благородниятъ металъ не се окислява, а неблагородниятъ се окислява. Каквато е разликата между праведния и грѣшния, такава е и между онзи, който люби Бога и този, който не Го люби. Тѣлото на праведния е устроено по единъ начинъ, а на грѣшния — по другъ. Това зависи отъ тѣхните мисли и чувства. Добрите мисли и чувства строятъ по единъ начинъ, а лошите — по другъ. Това, което човѣкъ гради съ помощта на добри мисли и чувства, е устойчиво и никога не се губи. Съграденото, обаче, съ лоши мисли и чувства, не е устойчиво и лесно се губи. Казва се, че човѣкъ трѣбва да пази това, което е съградилъ въ себе си. Това се отнася до

връзката му съ Бога. Следователно, човѣкъ трѣбва да пази свещено връзката, създадена между Бога и неговата душа. Никоя вѣншна сила не е въ състояние да скъса тази връзка, освенъ самиятъ човѣкъ. Никакви страдания, нещастия, изпитания, мѫчнотии не сѫ въ състояние да скъсатъ връзката между човѣшката душа и Бога. Човѣшкитѣ връзки, обаче, лесно се кжсатъ. Достатъчно е да кажете нѣщо обидно за нѣкой човѣкъ, за да го накарате да се отдалечи отъ васъ. Нѣкой върви и се оглежда на самъ — натамъ, какво ще кажатъ хората за него. Какво ще кажатъ хората? Каквото виждатъ. Ако виждатъ, че не си облѣченъ, както трѣбва, ще кажатъ, че не си облѣченъ. Ако намѣрятъ, че си прости или ученъ, непременно ще си кажатъ мнението. Когато хората даватъ мнението си, дай и ти своето. Ако намиришъ, че говорятъ истината, нищо друго не ти остава, освенъ да потвърдишъ думитѣ имъ. Ако намирашъ, че не говорятъ истината, ще се опиташъ да ги корегирашъ. Кажатъ ли за тебе, че си ученъ човѣкъ, ще имъ кажешъ, че не сѫ прави, защото има много нѣща, които не знаешъ. Пазете се да не скъсате връзката си съ Бога. Що се отнася до човѣшкитѣ връзки, тѣ лесно се кжсатъ, лесно се завързватъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да се справите съ всички мисли и чувства, които, като рициновото масло, идатъ да отнематъ разположението на духа

ви. Какво можете да кажете за човѣкъ, който отъ всичко се плаши? Ако всѣка мисъль може да го застави да се откаже отъ убежденията си, този човѣкъ не заслужава да бѫде свободенъ. Той е робъ на условията, на злото въ свѣта. Ще кажете, че Богъ е Любовь и прощава на всички. Богъ е Любовь, но за разумнитѣ. Богъ е Мѣдростъ за мѣдритѣ. Богъ е Истина за истинолюбивитѣ. Какво е Богъ за грѣшнитѣ, тѣ сами знаятъ. Ако азъ отговоря на този въпросъ, ще предизвикамъ изгаряне въ съзнанието ви. Какво е отношението на Бога къмъ грѣшнитѣ, не ме интересува. Азъ се интересувамъ само отъ отношението на Бога къмъ праведнитѣ, които вършатъ Неговата воля. Отъ две хиляди години насамъ християнитѣ се занимаватъ съ отношението на Бога къмъ грѣшнитѣ, но свѣтъ още не е оправенъ. Тѣ говорятъ за страшния сѫдъ, за ада, но хората още продължаватъ да грѣшатъ. — Защо? — Защото се занимаватъ съ неразрешими въпроси. Не разрешавайте неразрешимите въпроси. Защо хората грѣшатъ, защо говорятъ лошо едни за други, това сѫ въпроси, които днесъ не могатъ да се разрешатъ. Оставете тия въпроси настрана, за далечното бѫдеще. Какво мислятъ хората за васъ, не е важно. Интересувайте се отъ това, какво Богъ мисли за васъ, какви сѫ Неговите отношения къмъ васъ. — Кѫде е Богъ? — Той е извѣнъ времето и пространството. Като хора, дошли на земята да се

учатъ, вие живѣете въ ограниченъ свѣтъ, въ време и пространство. Дойдете ли до вѣчността, вие трѣбва да излѣзете отъ ограничения свѣтъ и да влѣзете въ области, извѣнъ времето и пространството.

Следователно, искате ли да знаете, какво представя Богъ въ време и пространство, изучавайте себе си. Всѣки може да познае Бога дотолкова, доколкото Му е далъ до стжъпъ въ съзнанието си. Нѣкой се оплаквалъ, че съзнанието му било обхванато отъ нѣкое чуждо сѫщество, което внасяло въ него мракъ. Това чуждо сѫщество му нашепвало отрицателни мисли, съ цель да го отклони отъ правия путь. То му казвало, че е заблуденъ, че не трѣбва да се занимава съ философски въпроси, че отъ него нищо нѣма да излѣзе и т. н. Изпаднете ли въ такова положение, ще знаете, че това е злото въ свѣта, което се изразява чрезъ сѫщества, които иматъ за цель да спъватъ хората. Значи, човѣкъ може съзнателно или несъзнателно да даде ходъ на тия сѫщества въ себе си. Ако това е възможно за злото въ свѣта, колко повече човѣкъ трѣбва да даде путь на доброто въ себе си! Колко повече човѣкъ трѣбва да биде готовъ да изпълнява Волята Божия!

Като наблюдавамъ лицата на хората, виждамъ, какви сѫ страданията имъ. Тѣ се мѫчатъ, страдатъ, но въпрѣки това не могатъ да разрешатъ задачите на своя животъ. Тѣ искатъ да ги разрешатъ механически. Меха-

ническото разрешаване на задачитѣ е намиране на неизвестните Х и У. Това не е истинско разрешаване на задачитѣ. Да се наяде човѣкъ днесъ, това на е резрешение на въпроса. Това е временна помощъ само. Докато живѣе на физическия свѣтъ, при преходни условия, човѣкъ се нуждае отъ храна, за да извади живота, който е вложенъ въ нея. Днесъ хората дъвчатъ храната си. Ще дойде денъ, когато тѣ ще се хранятъ по другъ начинъ.

Сега, както изучавате влиянието на различните храни върху организъма си, така трѣбва да изучавате влиянието на мислите върху ума си и на чувствата върху сърдцето си. Да може човѣкъ да се справя съ своите мисли и чувства, това значи, да е постигналъ нѣщо положително. Външно човѣкъ може да се показва тихъ и спокоенъ, като че нищо не е изгубилъ, а вътрешно да се усъща отмалъль, неразположенъ. Това е състояние на обиране. Този човѣкъ е изгубилъ всичкото си богатство. Силенъ човѣкъ е онзи, който може да запази докрай вътрешното богатство, което Богъ му е далъ. Ако Богъ е въ васъ, кой може да вземе богатството ви?

Като ученици, вие трѣбва да пазите своеето вътрешно богатство. Всѣки човѣкъ е изложенъ на изпитания, на изкушения, съ единствената цель да го обератъ. За да запази своето богатство, човѣкъ минава презъ редъ вътрешни борби. Всѣки чувствува, че нѣщо го

дебне. Това дебнене съществува навсъкожде въ природата: лисицата дебне кокошката, вълкътъ — агнето, крадецътъ — богатия, съдията — престъпника. Като знаете това, съзнанието ви тръбва да бъде будно. Будно съзнание има само онзи, който свещено пази връзката си съ Първата Причина на нѣщата. Той винаги разчита на Божественото въ себе си и му дава пжть да се прояви. Човѣкъ тръбва да знае, какъ да се справя съ мѫжнотиитъ си. Не знае ли, той ще бъде победенъ. Вземете примѣръ отъ борцитѣ. Години наредъ тѣ се упражняватъ, за да могатъ да се противопоставятъ на всѣки, който ги напада, отвѣнъ или отвѣтре. Българитѣ се нападатъ едни други съ тояга, съ кривакъ. Иска ли нѣкой да си отмѣсти, той дига кривака си и не гледа, кжле удря. Англичанитѣ пъкъ се боксиратъ. Обаче, злото не се побеждава нико съ кривакъ, нико съ юмруци, нико съ боксиране. Човѣкъ тръбва да знае, какъ да постъпва съ злото. Не знае ли, злото ще го повали на земята. Като се бори дълго време съ мѫжнотиитъ си, както и съ злото, човѣкъ изгубва най-после своя вѫтрешенъ миръ, вследствие на което животътъ му се обезсмисля.

Съвременните хора постоянно се оплакватъ, че сѫ изгубили нѣщо. Нѣкой се оплаква, че съ изгубилъ мира си, другъ — любовъта си, трети — нѣкоя свѣтла мисъль или благородно чувство. Ако отидете въ нѣкое село, ще чуете, че селянинътъ плаче за изгу-

бената си кокошка или овца. При това, хората губятъ най-породистите си кокошки и овце, най-красивите си мисли и чувства. Къде отиватъ тѣ? — Въ нѣкой чуждъ курникъ, или въ нѣкое чуждо стадо, или въ устата на нѣкой звѣръ — вълкъ, лисица и т. н. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не губи своята красива нѣща? Трѣбва да се огради съ здравъ, бодливъ телъ или съ будно съзнание. За разумния човѣкъ по-добра ограда отъ силната мисъль нѣма. За военния по-добра ограда отъ револвера нѣма. За овчаря по-добра ограда отъ бодливия тель нѣма. Слабъ ли е човѣкъ, още при първото сражение отстъпва. Той трѣбва да се кали, да издѣржа въ борбата съ тѣмните сили. Съществата, които работятъ съ тѣмните сили, познаватъ всичкото изкуство на отбрана и нападение, разполагатъ съ всички методи: тѣ убиватъ, крадятъ, кощунствуватъ, палятъ, горятъ. Тѣ сѫ майстори въ всички области. Силата на духовния човѣкъ седи въ познаване на истината. Познава ли истината, той никога нѣма да бѫде излъганъ. Ако въ борбата си съ нѣкое тѣмно същество не бѫдете излъгани, победата е на ваша страна. Победите ли го, всичкото негово богатство е на ваше разположение. Духовниятъ човѣкъ пъкъ употребява любовта, като бойна сила при сражението. Мощна сила е любовта. Достатъчно е тя да огради човѣка, за да го победи. Като се намѣри въ обръча на любовта, и най-голѣмиятъ престъп-

никъ отстъпва. Той предава оръжието си и тръгва следъ нея. И при това положение, обаче, човѣкъ трѣбва да бѫде буденъ, да се пази отъ хитринитѣ на тѣмните сѫщества.

И тѣй, който попадне въ обръча на любовъта, той трѣбва да знае, че е нейнъ плѣнникъ. — Докога? — Докато дойдатъ да го откупятъ. Черното братство плаща скжно за всѣки свой човѣкъ, попадналъ въ плѣнъ. Любовъта не иска да го задържи за винаги при себе си, но само, докато му предаде единъ урокъ. Следъ това тя го изпраща доволна, разположена и го кани и втори пътъ да я посети. Обаче, така може да постигва само адептътъ. Обикновениятъ човѣкъ не може още да воюва съ злото. Той не трѣбва да му се противи, защото, като породиста кокошка или овца, злото ще го изяде. Единъ денъ, когато се въоржи съ любовъта, той ще воюва съ злото и сигурно ще го победи. Днесъ всѣки човѣкъ може да стане жертва на злото, но не трѣбва да се страхува отъ него. Когато човѣкъ изпълнява волята Божия, Богъ воюва заради него. — Какъ? — Той го превръща отъ овца въ лъвъ, отъ лъвъ въ лъвица. Ако сте овца, и вълкътъ дойде да ви нападне, вие веднага ще се превърнете на лъвъ. Вълкътъ лъвъ не напада. Ако сте лъвъ и дойде другъ лъвъ срещу васъ, веднага ще се превърнете въ лъвица. Лъвъ лъвица никога не напада.

Мнозина се смъятъ на тия думи, защото не сж се спирали да изучаватъ проявите на всички живи същества. Като изучаватъ живота на животните и растенията, хората ще дойдатъ и до познаване на себе си. И обратно: като познава себе си, човѣкъ ще познава и другите. Срѣщате, запримѣръ, нѣкого, който маха съ ржка около главата си. Който не разбира състоянието му, ще го нарече смахнатъ. Не е смахнатъ човѣкътъ. Той маха съ ржката си, за да се освободи отъ нѣкоя лоша мисъль, която е налегнала съзнанието му. Иска ли човѣкъ да се освободи отъ нѣкаква тежка, отрицателна мисъль, нѣма защо да маха съ ржка. Нека вземе една лъжица рициново масло, да се прочисти. Въ психическия животъ, влиянието на рициновото масло можемъ да уподобимъ на влиянието на добритъ мисли.

Въ прочетената глава отъ Евангелието се казва, че човѣкъ не трѣбва да кжса връзката си съ Бога, съ любовта. Запази ли тази връзка, той ще има правилна обхода къмъ хората. Какъ да се отнася човѣкъ къмъ хората, това не може да се учи. Правилната обхода произтича отъ човѣка. Който има любовь въ себе си, той знае, какъ да се отнася съ хората, съ всички живи същества. Ако три дена е жадувалъ и намѣри една чаша вода, той ще бжде готовъ да раздѣли водата си съ всѣки, който би му поискалъ. Нѣма ли любовь въ себе си, той ще каже: Азъ съмъ

жадувалъ три дня. Следователно, първо азъ тръбва да задоволя жаждата си. За свое оправдание, той ще каже: Човѣкъ не може да обича другитѣ повече отъ себе си. Тръбва ли да рѣжа отъ месото си, за да дамъ на другитѣ да се хранятъ? За човѣка, който не носи любовъта въ сърдцето си, е оправдано първо да мисли за себе си, а после за другитѣ. Обаче, има хора, които сѫ готови да рѣжатъ мясо отъ себе си, за да дадатъ на нѣкого, който умира отъ гладъ.

Единъ примѣръ изъ английския животъ илюстрира добре, какво се крие въ човѣшкото естество и за какво е способенъ човѣкъ при критични моменти. При една катастрофа по море, единъ английски параходъ пострадалъ. Само десетъ души отъ екипажа могли да се спасятъ. Тѣ се качили на една лодка и се понесли по бурнитѣ вълни на морето. Така прекарали осемь дня, безъ троха хлѣбъ въ устата си. Огладнѣли, отслабнали, тѣ започнали да се поглеждатъ, какво да направятъ, за да не умратъ отъ гладъ. Най-после, по силата на атавизъма, тѣ единодушно решили да нападнатъ единого отъ тѣхъ и да го изядатъ. Въпросътъ се решилъ съ жребие. Като пѫгували още нѣколко дня и не могли да стигнатъ нѣкое пристанище, подъ напора на глада, тѣ били принудени да изядатъ още единъ отъ групата си. Въ дѣлгото си пѫтешествие, лишени отъ хлѣбъ, отъ всѣкаква храна и отъ изгледъ за скоро спасяване, тѣ

изяли още шестима отъ своитѣ другари. Въ деня, въ който стигнали до едно пристанище, въ лодката останали само двама души.

Този примѣръ очертава слабостта на човѣка. Щомъ се намѣри въ критично положение, той се натъква на известни атавистически състояния. Това е едно разрешение на въпроса. Обаче, има и другъ начинъ за разрешаване. Ако предстои на нѣкого да умре отъ гладъ, това ни най-малко не му дава право да изяде другъ нѣкой, за да спаси себе си. Това нѣщо става и въ съзнанието на човѣка. Това, именно, представя драмата въ човѣшкия животъ. Когато се намѣри въ трудно положение, като тия англичани, човѣкъ самъ не забелязва, какъ посѣга даже върху нѣкоя своя лобра мисъль, или върху нѣкое благородно чувство и го изяжда. Това говори за неустой на човѣшкото естество. Животъ подлага човѣка на редъ изпитания, да познае себе си и да се кали.

Днесъ всички хора се намиратъ предъ този изпитъ и трѣбва правилно да го решатъ. Ако не може да го реши правилно, човѣкъ се чуди, какво е станало съ него, че е сгрѣшилъ. — Трѣбваше ли да сгрѣша? — Това не е важно. Важно е, като си сгрѣшилъ, да изправишъ погрѣшката си. Щомъ си поднисалъ една полица, нищо друго не ти остава, освенъ да я платишъ. — Ами ако сгрѣша втори пжть? — Пакъ ще платишъ. Колкото пжти грѣшишъ, толкова пжти ще плащаши.

Важното е да изправяшъ погрѣшкитѣ си и да се учишъ отъ тѣхъ. Изправяй погрѣшкитѣ си и напредъ върви. Докато не изправи погрѣшкитѣ си, човѣкъ не може да бѫде свободенъ. Съ други думи казано: Докато не стане приятель съ доброто, човѣкъ не може да се освободи отъ злото. Щомъ се сприятели съ доброто, човѣкъ напушта вече бойното поле. Не е ли свѣрзанъ съ доброто, той непременно ще бѫде битъ. Свѣрже ли се съ доброто, това значи, да се яви добре въоръженъ срещу злото.

Мнозина казватъ, че като вѣрватъ въ Бога и Го обичатъ, лесно могатъ да се спрavitъ съ злото, съ мѫчнотии тѣ си. Важно е, какъ обичатъ Бога и каква е вѣрата имъ въ Него. Единъ младъ момъкъ тръгналъ съ своята възлюбена на разходка въ една гѣста, красива гора. Той ѝ казалъ: Цонке, докато си съ мене, не се страхувай отъ нищо. Имай пълна вѣра въ мене! При каквато опасностъ и да се намѣримъ, азъ ще стрелямъ съ револверъ. — Напълно вѣрвамъ въ тебе, отговорила момата. По едно време тѣ чули предъ себе си тежки стжкли и нѣкакво шумолене. Момъкъ пръвъ зърналъ мечка предъ тѣхъ и моментално, безъ да разсѫждава, качилъ се на една дива круша и гледалъ оттамъ, какво става долу. Момата, останала сама съ мечката, започнала да вика и да плаче. Обаче, мечката спокойно минала и заминала покрай нея, безъ да я засегне. Следъ това момъкъ слѣзълъ

отъ крушата и казалъ на момата: Както виждашъ, Цонке, мечката се уплаши отъ моя револверъ и нищо не ти направи. — Не, съ такива заблуждения не се живѣе. Азъ бихъ казалъ на момата: Цонке, много ще плачешъ, докато ходишъ по ума на своя възлюбенъ.

И тъй, ако човѣкъ вѣрва и уповава на нѣщо, това е Божественото въ него, а не човѣшкото. Докато вѣрва на човѣшкото, всѣкога ще има плачъ и ридание. За да не плаче, отъ човѣка се иска абсолютна вѣра въ Божественото. Ако е въпросъ за вѣра, днесъ всички хора вѣрватъ, но не въ едно и сѫщо нѣщо. Едни вѣрватъ въ силата на човѣка и казватъ, че човѣкъ може да направи всичко. Това сѫ тъй нареченитѣ свѣтски хора. Другите, тъй наречени регигиозни, вѣрватъ въ духоветѣ. Тѣ казватъ, че духоветѣ могатъ да направятъ всичко. И едните, и другите се заблуждаватъ. Така не се проповѣдва. Искате ли да проповѣдвате на хората, говорете имъ за любовь и вѣра въ Бога. Ако всички хора дойдатъ до любовь къмъ Бога, тѣ ще иматъ еднакви резултати въ работите си. Тѣ влизаатъ въ областта на вѣчната хармония. Най-малкиятъ дисонансъ въ живота на човѣка показва, че той е влѣзълъ въ религиозния материализъмъ. Нито свѣтскиятъ материализъмъ, нито религиозниятъ материализъмъ могатъ да спасятъ човѣка. Нито човѣкъ е всесиленъ, нито духоветѣ и светиите, на които религиозните се кланятъ. Единствениятъ, Който може

всичко да направи, това е Богъ. Дръжте въ ума си тази свещена идея за Него. Не е лошо да изучава човѣкъ свѣтския и религиозния материализъмъ, но той трѣбва да ги постави на опредѣленитѣ за тѣхъ място: човѣкътѣ ще постави на своето място; духоветѣ и светиитѣ — на своето. Дойдете ли до Бога, и Него ще поставите на мястото му. Най-хубавото, красиво и чисто място въ човѣшката душа се пада на Бога. Той е слънцето на човѣшкия животъ. Той огрѣва и най-забутанитѣ жгли на неговото естество и то прави добъръ, силенъ и красивъ. — Кѫде е Богъ? Накѫде да Го търсимъ? На коя страна да се молимъ? — Ако обичате Бога, вие ще знаете, кѫде е Той. Любовъга открива всички нѣща. Дали Богъ е на земята, или на небето, вие ще Го намѣрите по пътя на любовъта. Казвамъ: Дето е Богъ, тамъ е изтокъ. Противоположната страна на изтокъ е западъ, т. е. човѣшкото. Значи, Богъ е на изтокъ и отпредъ, а човѣкъ — на западъ и отзадъ; злото — отляво, доброто — отдѣсно. Това сѫ четиритѣ посоки на съзнанието, които опредѣлятъ движението на човѣка.

Размисление.

33. Лекция отъ Учителя, държана на
3 априль, 1929 г. София. — Изрѣвъ.

Спорни въпроси.

Размишление върху Царството Божие.

Въ живота на човѣка има основни, сѫществени мисли, които винаги дѣржатъ съзнанието му будно. Това, което свѣрзва човѣка съ външния, физически свѣтъ, сѫ предметитѣ, съ които той борави. Наистина, когато се вгльби въ себе си, човѣкъ престава да се интересува отъ външния свѣтъ, отъ предметитѣ, които го обикалятъ. За такъвъ човѣкъ казваме, че живѣе повече вътрешно. Това не значи, че той е прекъсналъ връзката си съ външния свѣтъ. Щомъ съзнанието му е будно, той не може да биде далечъ отъ външния свѣтъ. Съзнанието е връзка между външния и вътрешния животъ на човѣка отъ една страна, както и между сегашния и бѫдещия му животъ отъ друга страна.

Какво представя физическиятъ животъ на човѣка? — Животъ на постоянни промѣни. Той е ту радостенъ, ту скърбенъ; ту гладенъ, ту ситъ; ту доволенъ, ту недоволенъ. Всичко това произтича отъ факта, че човѣкъ иска повече нѣща, отколкото му сѫ нужни. Вследствие на това, той носи излишенъ товаръ. Отъ какво се нуждае ученикътъ? — Отъ перо, мастилница, букварь и торба, въ която да туря

хлѣбъ, тетрадка и книга, отъ която ще учи. Книгата представя паметъта или ума, съ който той си служи да прави връзка между явленията, които наблюдава и изучава.

Като не разбираятъ смисъла на живота, хората се стремятъ единствено къмъ уреждане на своите работи. Тѣ не знаятъ, че ако човѣкъ мисли да нареди своите работи, никога нѣма да постигне това свое желание. Искали да уреди живота си, човѣкъ трѣбва да го урежда съ огледъ на общото благо, съ живота на другите хора. При това положение, като урежда своя животъ, той ще съдействува за уреждане живота и на своите близки. Като учи, човѣкъ помага и на близните си да учатъ. Въ пжтя на развитието си, човѣкъ се натъква на закона на обмѣната. Щомъ обмѣната става правилно, човѣкъ правилно се развива. Ние виждаме този законъ и въ живота: единъ човѣкъ се качва, другъ слиза; единъ печели, другъ губи; единъ дава, другъ взима; единъ учи, другъ преподава. Този законъ подразбира вѣчно движение и смѣна на явленията: който се е качилъ, той започва да слиза; който е слѣзаль, той започва да се качва. Този законъ уравновесява силите въ природата.

Който не разбира закона за обмѣната, той изпада въ недоволство и започва да страда. Недоволството не е присъщо само на човѣка. Всички живи сѫщества сѫ недоволни. Вълкътъ е недоволенъ, че не е могълъ да открадне

една овца отъ кошарата, да се нахрани. Лисицата е недоволна, че не е могла да си открадне една кокошка отъ курника на селянина. Учениятъ е недоволенъ отъ критиката на своето съчинение. Той чете по списания и вестници, че еди-коя глава отъ книгата му не е върна, не изяснява добре фактите и т. н. Недоволство съществува навсъкъде въ живота, но то не разрешава въпросите. Нѣкѫде критиката е по-мека, нѣкѫде е острия, язвителна. Дето има справедлива критика, тамъ непременно има нѣкое слабо място.

Всички хора, които сѫ дошли на земята да се учатъ, иматъ слаби страни. Слабостите не трѣбва да смущаватъ ученика. Който иска да напредва, той трѣбва да бѫде свободенъ. Какво ще кажатъ хората за него, това не трѣбва да го смущава. Щомъ учи, той непременно ще прави погрѣшки. За да не те критикуватъ хората, говори малко, но смислено. Въ петь минути човѣкъ може да каже много нѣщо. На човѣка се позволява да говори най-много отъ 5-15 минути. Не може ли въ 15 минути да изкаже същественото, и часове нѣма да му стигнатъ. Днесъ еволюцията на човѣка е съкратена, вследствие на което той трѣбва да пести времето и енергията си. Казвате на нѣкого: Бѣгай! — Защо да бѣгамъ? — Бѣгай, нищо повече. Ако река да ти обяснявамъ, ще пострадашъ. Ти си на бойното поле, дето всѣки моментъ прехвѣркватъ куршумите. Не

бѣгашъ ли отъ бойното поле, нѣкой куршумъ ще те повали на земята. Много говорене не помага. Многото приказки не оправятъ работитѣ на ученика. Иска ли да оправи работитѣ си, ученикътъ трѣбва да учи. — Ама не мога да уча. — Не можешъ да учишъ, защото умътъ ти е раздвоенъ. — Кога ученикътъ не може да учи? — Когато носи въ ума си мисълъта за полици, които трѣбва да плаща. Тази мисълъ е динамическа сила, която смущава ученика. Ще кажете, че човѣкъ не трѣбва да се смущава. Лесно се казва, но мѣжно се постига. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да се владѣе. Добре е да се владѣе, но какъ ще постигне това? Ще кажете, че човѣкъ може лесно да се справи съ неприятеля си. Като го бутне, ще го повали на земята. Лесно е да повалишъ слабия, но какво ще правишъ съ силния? Ако неприятелъти си е силенъ, какъ ще го повалишъ? Лесно се говори, но нѣщата въ живота ставатъ мѣжно.

Хората не успѣватъ въ живота си, защото се занимаватъ съ неразрешими въпроси. Запримѣръ, тѣ разискватъ върху въпроса, защо сѫществуватъ страдания, защо животътъ не е пъленъ съ радости. Единъ день тѣзи въпроси ще се разрешатъ, но днесъ не могатъ. — Защо радостта не иде? — Много просто, тренътъ е закъснѣлъ. — Защо скрѣбъта е дошла? — Защото е пѫтувала съ експресъ. Скрѣбъта иде, безъ да я очаквате. Понѣкога тя иде по-рано, отколкото сте я

очаквали. Както виждате, животът е пъленъ съ изненади. Вие очаквате радостта, а скръбта пристига. — Защо? — Радостта е закъснела, а скръбта е прибързала.

И тъй, за да разбере въпроса за страданията и радостите, човѣкъ трѣбва да има права, трезва мисъль. Дойде ли до своето страдание, човѣкъ трѣбва да разгледа страданията на всички живи сѫщества и да види, на кое място е неговото страдание. Ако е на опашката, той трѣбва да свърже главата на страданието съ опашката му и да образува единъ крѣгъ. Щомъ започне да се върти около този крѣгъ, човѣкъ е разрешилъ вече въпроса за страданията и скърбитѣ въ живота. Крѣгътъ показва, че страданията, скърбитѣ и мѫчнотии тѣ въ живота се разрешаватъ само съ любовь. Ако младъ, 30 годишенъ човѣкъ дѣлжи нѣколко хиляди лева на нѣкой банкеръ, но не може да ги плати, той ще разреши въпроса само съ любовь. — Какъ? — Ще залюби дѣщерята на банкера. Обикне ли го и тя, вѣпросътъ е свършенъ. Докато младиятъ момъкъ не залюби дѣщерята на банкера и не я носи въ ума си, работитѣ му никога нѣма да се наредятъ.

Следователно, докато човѣкъ не обикне Бога, работитѣ му нѣма да се наредятъ. Докато човѣкъ не носи една свѣтла идея въ ума си, животътъ му не може да се подобри. Доброто е съзнателенъ, а не механически процесъ. Да любишъ, да бѫдешъ до-

бъръ, това е най-голѣмото изкуство въ живота. Когато изпитва нѣщата, любовъта си служи съ чувствителни везни. Тя туря всѣко нѣщо на везнитѣ и ако се укаже, че единъ грамъ само не достига, веднага го отстранява. Разумниятъ животъ изисква голѣма точност. Всѣка проява на разумния животъ подразбира абсолютна точност. Всѣки, който е попадналъ на везнитѣ на любовъта, той е опиталъ нейнитѣ прояви. Ако не му достига само единъ грамъ, той веднага се намира далечъ отъ любовъта. Ще кажете, че единъ грамъ не представя нѣкаква голѣма величина. — Не, единъ грамъ представя голѣма динамическа сила. Имашъ ли единъ грамъ повече или по-малко, любовъта непременно ще те тури настррана.

Сѫщиятъ законъ се отнася и до музиката. Когато цигуларътъ нагласява цигулката си, той трѣбва да я нагласи точно, ни по-високо, ни по-низко. Въ музиката има единъ основенъ тонъ, по който се нагласяватъ всички инструменти. Не само въ музиката, но и въ живота сѫществуватъ основни тонове, по които човѣкъ постѣжва. Не знае ли тия основни тонове, не може ли правилно да ги взима, той не може и правилно да постѣжва. Който взима правилно тоновете на живота, той всѣкога е радостенъ, независимо отъ това, дали работитѣ му вървяте или не вървяте добре. Това значи, да владѣе човѣкъ изкуството на живѣене. Лесно е да прави човѣкъ

добро, когато има срѣдства, когато е богатъ. Обаче, да прави човѣкъ добро, когато нѣма срѣдства, това значи, да има идея въ себе си. Да учи човѣкъ подъ нѣкакъвъ външенъ на-
тискъ, това още не значи любознателностъ. Истински любознателенъ човѣкъ е този, който по свое желание учи и преодолява всички препятствия и мѫчинотии. За да отиде на училище, детето не трѣбва да чака да се стовари върху гърба му тоягата на бащата или на майката. Преди да сѫ станали бащата и майката отъ сънъ, детето трѣбва да се е при-
готвило за училище. Майката и бащата трѣбва да се радватъ, че имать прилежень синъ.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да бѫдете прилежни. Каквато мѫчинотия и да се представи на пѫтя ви, вие трѣбва да я ре-
шите правилно. Мѫчинотиитѣ, препятствията, болеститѣ, страданията, това сѫ задачи за ученика. Ако не сте ученици и заболѣвete отъ ставенъ ревматизъмъ, запримѣръ, вие ще тър-
сите лѣкаръ да ви помогне. Обаче, ученикътъ не търси никакъвъ лѣкаръ. Като заболѣвete отъ ставенъ ревматизъмъ, той трѣбва да научи езика му и да се разговаря съ него, докато го изпѫди вънъ отъ организъма си. Ще ви се види чудно, какъ е възможно човѣкъ да говори съ ревматизъма. Когато ревматизъмътъ за-
почне да стъга ту крака, ту ржката на човѣка, трѣбва да знаете, че това е неговиятъ езикъ. Разбере ли човѣкъ езика му и започне да му отговаря, тѣ ставатъ приятели. Когато отноше-

нията между двама души, които нѣкога не сж се обичали, се смекчать, тѣ ставатъ приятели. Щомъ ревматизъмътъ се смекчи, това показва, че той се готви да напусне своя приятель. Когато самъ се лѣкува, човѣкъ придобива увѣреность въ себе си, въ своите сили. Остави ли се на лѣкарь, той отдава всичко на него и постепенно губи вѣра въ своите сили. Болеститѣ не сж нищо друго, освенъ задачи, които трѣбва правилно да се решаватъ. Не се ли решаватъ, както трѣбва, тогава идатъ истинскитѣ болести, които мжчно вече се лѣкуватъ. Като знаете това, не се страхувайте отъ болеститѣ. Всѣки бодежъ въ плешката, въ гърба, въ гърдите не е нищо друго, освенъ поздравъ отъ нѣкой вашъ приятель, който ви обича. Всички бодежи, всички болезнени състояния на човѣка научно се обясняватъ съ неправилно разпределение на енергията въ неговия организъмъ. Колкото по-лесно и правилно човѣкъ се справя съ болезненитѣ си състояния, толкова по-дѣлбоко е проникналъ въ смисъла на живота. Не може ли да се спреши съ тѣхъ, той се натъква на голѣми противоречия въ живота си.

Болеститѣ, отъ които съвременните хора страдатъ, биватъ три вида: физически, т. е. такива, които засѣгатъ тѣлото; сърдечни — засѣгаци чувствата и умствени — засѣгаци мозъка. Съ други думи казано, болеститѣ могатъ да засѣгатъ твърдата, течната и динамическата, нервна материя на човѣшкия организъмъ. Бо-

леститъ на физическото тѣло се лѣкуватъ по единъ начинъ, на чувствата — по другъ, а на нервите — по трети начинъ. Съвременната медицина не разполага още съ методи, чрезъ които окончателно да лѣкува болеститъ. Като видѣ болния при кѣжалнята, Христосъ му каза: „Стани и ходи!“ Това показва, че Христосъ е разполагалъ съ положителна, съ абсолютна наука. Който има тази наука, и той може да си каже: Стани и ходи! Това е формула, съ която човѣкъ може да преодолява всички мѫчнотии и изпитания. Говори ли на разумността въ себе си, човѣкъ може да стане, да ходи и да постигне всички добри и благородни желания. Въ това отношение, човѣкъ трѣбва да прави редъ опити. Намѣри ли се въ известна мѫчнотия, като болния, който лежалъ 38 години при кѣжалнята, той трѣбва да си каже: Стани и ходи! Следъ това ще дойдатъ да го питатъ: Кой те излѣкува? — Христосъ, т. е. разумното начало въ мене. Дали ще вѣрвате въ това, или не, то е другъ въпросъ. Важно е, че бѣхъ боленъ, а сега съмъ здравъ.

Съвременните хора искатъ за всѣко нѣщо доказателства. Обаче, има нѣща, които не могатъ да се доказватъ по физически начинъ. Тѣ се доказватъ отъ резултатитѣ, които виждаме на лице. Колкото повече съзнанието на човѣка забогатява съ опитности, толкова повече и вѣрата му се усилива. Иска ли да оправи работитѣ си, човѣкъ трѣбва да бѫде веселъ. — Може ли човѣкъ всѣкога да бѫде

веселъ? — Може, разбира се. Като ставате сутринь, мислете за живота въ неговата цѣлокупност, за живота на всички хора, които сѫ минали преди васъ и днесъ се намиратъ нѣкѫде, дето сѫщо продължаватъ да работятъ и да учатъ. И тѣ сѫ имали скърби и страдания, които сѫ разрешавали по нѣкакъвъ начинъ. Всъка задача, дадена на ученика, може да се разреши. — Кога? — На опредѣленото за нея време. Не поставяйте срокъ за разрешаване на задачите си. Когато работите съзнателно, вие ще решавате задачите си правилно. Има задачи, които човѣкъ трѣбва да реши още въ този животъ. Има задачи, които ще реши въ другъ животъ. Обаче, кога и какъ ще реши задачите си, това не трѣбва да го смущава. Ако имате приятель, който е завѣршилъ развитието си на земята и заминава за друга нѣкоя планета, трѣбва ли да съжалявате, че не е останалъ при васъ? — Ама кога ще го видя? — Нѣкога ще го видишъ, но за да постигнешъ това, трѣбва да се стремишъ къмъ него. Той трѣбва да остане въ съзнанието ти като идея, къмъ която да насочишъ мисъльта си.

Като не разбираятъ законите на живота, хората спорятъ върху постъпките си, защо нѣкой постъпилъ така, а не иначе. Обаче, спорътъ нищо не допринася. Въ края на крайцата се явяватъ редъ недоразумения. Двама светии живѣли заедно въ една гора, дето изучавали законите на природата. Тѣ взаимно си услужвали: единъ денъ работилъ единиятъ;

на другия ден — вториятъ. Случило се единъ пътъ, че бобътъ, който единиятъ отъ тъхъ варилъ, се указалъ безсоленъ. Понеже билъ заетъ, светията забравилъ да тури соль, но мислилъ, че поставилъ. Като започнали да ядатъ, вториятъ светия казалъ: Бобътъ е безсоленъ. — Не, азъ го солихъ. — Да, но моятъ езикъ казва, че не е соленъ. Започналь малъкъ споръ, който лесно се разрешилъ. Като опитали боба, и двамата се увѣрили, че наистина е безсоленъ.

Днесъ всички хора спорятъ все за малки работи, дали бобътъ е осоленъ или безсоленъ. Колкото по-разумни сѫ хората, толкова по-бързо се решава спорътъ между тъхъ. Достатъчно е да се опита бобътъ, за да се реши спорътъ. Въ сѫщностъ, правилно е да се готови или безсолно, или съ малко соль. И после, споредъ вкуса си, всѣки ще си тури толкова соль, колкото му е нужно. Всѣки човѣкъ може да направи тази погрѣшка, да забрави да тури соль въ боба. Обаче, не се минало много време, и вториятъ светия направилъ сѫщата погрѣшка, каквато и първиятъ. Като варилъ бобъ, покрай него минала една красива мома, която той проследилъ. Като се върналъ, той продължилъ да вари боба, но забравилъ, че не е турилъ соль. Така само той разбралъ погрѣшката на приятеля си и си казалъ: Навѣрно и край него е минала красива мома, която отклонила вниманието му.

Моралистите ще кажатъ: Тръбва ли светия да се увлича, да гледа красиви моми? Ако красивата мома става причина да не се осоли боба, но да осоли светиите, т. е. да просвѣти умовете имъ, заслужава да се увлѣче човѣкъ въ нея. Преди да видятъ красивата мома, светиите сѫ мислили, че могатъ да помогатъ на хората, когато сѫ далечъ отъ тѣхъ. Обаче, като видѣли красивата мома, тѣ разбрали, че за да помогатъ на хората, да имъ покажатъ, какъ да живѣятъ правилно, тръбва да отидатъ между тѣхъ. Следъ това тѣ напуснали гората и отишли да живѣятъ между хората. Красивата мома внесла въ тѣхъ новъ потикъ, ново разбиране на живота. До това време тѣ гледали на живота по особенъ начинъ. Като видѣли красивата мома, тѣ разбрали, че човѣкъ може да живѣе добъръ, чистъ животъ и всрѣдъ хората. По този начинъ, именно, може да имъ се помога повече, отколкото ако стойте далечъ отъ тѣхъ.

Веднъжъ физическиятъ свѣтъ сѫществува, човѣкъ не тръбва да го отбѣгва. Жivotътъ на земята е училище, презъ което всѣки неизбѣжно тръбва да мине. — Ама ще грѣши човѣкъ. — Като грѣши, ще изправя погрѣшките си и ще се учи. Какви сѫ погрѣшките на днешнитѣ хора? — Че забравятъ да осолятъ боба и хлѣба, съ който се хранятъ. Погрѣшката на хората не е въ това, че не сѫ осолили хлѣба и боба, но въ това, че мисъльта имъ се от-

клонява отъ ненужни и дребнави работи въ живота. Колкото за това, тръбва ли соль въ боба или не, вкусътъ има думата. Докато е на земята, човѣкъ се нуждае отъ соль, но всѣки ще туря повече или по-малко, споредъ вкуса си. Заминае ли на другия свѣтъ, човѣкъ не се нуждае отъ никаква соль.

Следователно, като е дошълъ на земята, човѣкъ тръбва да се занимава не само съ външнитѣ, но и съ вътрешнитѣ процеси на живота. Запримѣръ, въ който домъ влѣзете, ще видите, че всички хора говорятъ за чистотата, като първо условие на живота. Обаче, тѣ иматъ предъ видъ главно външната чистота. Външната чистота тръбва да води човѣка къмъ вътрешна чистота. Ако е въпросъ за външна чистота, рибитѣ първи сѫ дали образецъ за тази чистота. Въпрѣки това, и до днесъ още тѣ не сѫ разрешили въпроса за чистотата. Чрезмѣрното размножаване на рибитѣ показва, че въ тѣхния животъ има нѣщо неестествено. Ако вникнете въ живота на птиците, ще видите, че тѣ сѫ разрешили въпроса за облѣклото и за семейнитѣ отношения. Но и това разрешение е външно само. Като изучавате живота на млѣкопитаещите, ще видите, че и тѣ сѫ разрешили нѣкакъвъ въпросъ, но външно само. Какъвъ въпросъ сѫ разрешили тѣ, сами ще си отговорите. Като разумно сѫщество, човѣкъ тръбва да се ползува отъ въпросите, които рибитѣ, птиците и млѣкопитаещите сѫ разрешили външно и да

отиде по-нататъкъ, да ги разреши вътре. Днесъ човѣкъ се намира предъ разрешение на важния въпросъ — въпросътъ за любовта. Той не трѣба да го разрешава нито като рибите, нито като птиците, нито като млѣкопитаещите, нито като ангелите. Човѣкъ трѣба да разреши въпроса по свой начинъ. Ще кажете, че за да разрешите въпроса за любовта, трѣба да постигнете съвършенство. — Не, за да се усъвършенствува, човѣкъ преди всичко трѣба да люби. За да постигне желанията си, човѣкъ трѣба да люби. Безъ любовь нищо не се постига.

Какво представя любовта? Велика, мощна сила е любовта. Внесете ли най-малкия потикъ на любовта въ душата на човѣка, той коренно ще се преобрази. Любовта е въ състояние да подигне и падналия човѣкъ, да го направи силенъ, здравъ и да го застави да учи. Една млада мома боледувала 12 години отъ нѣкаква болест. Лѣкарите нѣмали никаква надежда въ нейното излѣкуване. Единъ день тя видѣла единъ младъ, красивъ момъкъ, който така я погледналъ, че събудилъ животъ въ нея. Тя станала моментално отъ леглото си и започнала бавно да пристигва. День следъ день тя се чувствуvala все по-добре, докато въ скоро време съвършено оздравѣла. Тя започнала да се облича добре и да излиза навѣнъ да се разхожда. Кое ѝ дало сила да прави това? — Мисъльта за младия момъкъ. Тя постоянно го носѣла въ ума си.

Какво показва това? Това показва, че само любовъта е въ състояние да свърже човѣка съ живите сили на природата, съ красивото и великото въ свѣта и да вдѣхне желание въ него да живѣе. Това, което освобождава човѣка отъ болезненитѣ му състояния, е любовъта.

И тѣй, любовъта не е нищо друго, освенъ живата, разумна природа. Съ други думи казано, Богъ е Любовь. Въ този сми-сълъ, всѣки трѣбва да обича, да люби, но никога да не излага любовъта на позоръ. Обичайте, любете, безъ да се стѣснявате, но никога не излагайте любовъта на позоръ. Никога не изнасяйте свещенитѣ работи на позоръ. Казано е въ Писанието: „Не хвѣрляйте бисеритѣ си на свинетѣ!“ Това значи: не подлагайте любовъга на опозоряване. Посгигнете ли това, вие ще придобиете мѫдростъта и истината. Който опозорява любовъта, той ще опозорява и мѫдростъта, и истината. Видите ли, че нѣкой човѣкъ върви въ пѫтя на любовъта, не го критикувайте. Никой нѣма право да критикува пѫтищата на любовъта. Щомъ любовъта внася животъ и свобода въ човѣка, тя трѣбва да се приеме съ уважение. Отнасяйте се къмъ любовъта съ свещенъ трепетъ. Тя осмисля живота. Въ любовъта нѣма нищо неморално. Това, което хората считатъ за неморално въ любовъта, говори за тѣхнитѣ криви, изопачени разбирания. Истинската любовь почива на великитѣ, Божествени закони

Тя не се опредѣля отъ човѣшкия моралъ, който е безморалие. Моралътъ на любовъта е моралъ за светиитѣ, за ангелитѣ, но не и за обикновенитѣ хора. Истинска любовь е онази, която внася въ човѣка потикъ къмъ добро. Истинска любовь е онази, която събужда въ човѣка благородни чувства и свѣтли мисли. Любовь, която не събужда въ човѣка потикъ къмъ добро, нито благородни чувства и свѣтли мисли, е любовь на човѣшкия egoизъмъ, на користолюбието въ човѣка. Човѣкъ не трѣбва да допушта нито една користолюбива мисъль, нито едно користолюбиво чувство въ себе си. Тѣ покварятъ чистотата на неговата душа. Тѣ опозоряватъ любовъта.

Користолюбието ограничава човѣка и създава кармически отношения между него и близнитѣ му. Въ кармата работи закона на необходимостъта. Значи, по необходимость, човѣкъ ще се натъква на кармически отношения отъ миналото си и, ако не може правилно да ги реши, ще страда. За да не страда, за да ликвидира правилно съ кармата си, човѣкъ трѣбва да приложи въ живота си закона на любовъта. Любовъта гледа еднакво на млади и стари, на бедни и богати, на учени и прости. За нея всички хора сѫ млади и богати. Тѣ сѫ млади, защото могатъ да работятъ и учатъ, а богати, защото истинското богатство се крие вжтре въ човѣка. Богатството е вжтрешно качество, а не външно. Отъ гледището на любовъта, всички

хора съ учени, понеже истинското знание е написано въ самия човѣкъ. То не е нѣщо външно. Достатъчно е човѣкъ да дигне завесата на забравата, за да си спомни всичко, което е училъ въ далечното минало.

Любовъта е свещено чувство, което се тай дълбоко въ душата на човѣка. Обичате ли нѣкого, не му говорете за своята любовь. Този, когото обичате, не трѣбва да знае, какви чувства имате къмъ него. Ще му давате отъ себе си, безъ той да подозира, отде иде тази благодать. Правете добро, безъ да говорите за него. Доброто трѣбва да биде импулсъ на човѣшката душа, да радва човѣка, но да знае, че Богъ въ него прави доброто, а не той самъ. Богъ дава еднакво и на пра-видни, и на грѣшни, както слѣнцето еднакво изпраща свѣтлината и топлината си на всички живи сѫщества. Разликата между всички сѫщества седи въ пжтя, по койго тѣ вървятъ. Всѣ-ки човѣкъ, всѣко живо сѫщество има свой опредѣленъ пжъ на движение.

Любовъта примирява всички противоречия. Тя разрешава всички мжчинотии. Казано е: „Любовъта не дири своето право.“ Въ този смисълъ, тя дава, безъ да очаква нѣщо. Не спазва ли законитѣ на любовъта, човѣкъ ще понесе последствията на това нарушаване. Често най малката причина може да предизвика голѣми последствия. Понѣкога кибрите-ната клечка може да произведе голѣмъ по-жаръ. Който живѣе споредъ законитѣ на лю-

бовъта, той никога не може да пострада. Дрехата на този човѣкъ остава за винаги здрава и чиста. Той е придобилъ безсмъртието. Безсмъртието е свързано съ чистотата, съ свободата и съ свѣтлината. Тъй щото, ще знаете, че хората умиратъ, когато излѣзатъ отъ областта на любовъта. Върнатъ ли се въ областта на любовъта, тѣ отново оживяватъ. Това наричаме възкресение.

x

34. Лекция отъ Учителя, държана на
10 априлъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Трудни задачи.

Размисление върху силата на доброто.

Сега ще прочета 4 гл. отъ книгата на пророкъ Данаила. За следния пътъ всъки самъ да прочете тази глава и да си извади кратки бележки отъ нея. Въ тази глава царь Навуходоносоръ се обръща къмъ всички народи, племена и езици, които обитаватъ земята, съ следните думи: „Миръ да се умножи на васъ!“ Това е било обръщението на единъ езически царь къмъ своя народъ. Какъ се обръщатъ съвременните царе въ манифестите си къмъ своя народъ?

Сегашните хора лесно разрешаватъ задачите си. Като се намърятъ предъ нѣкакво затруднение, тѣ се чудятъ, отде имъ е дошло това затруднение, когато сѫ толкова добри и кротки. Че нѣкой човѣкъ е добъръ или кротъкъ, това още не разрешава задачите на живота. Ти си добъръ човѣкъ, но гърнето е счупено. — Азъ не съмъ го счупилъ. — Намѣри тогава виновника. — Нѣма го, избѣгалъ е нѣкоже. — Ако виновникътъ е избѣгалъ, ще хванатъ онзи, когото намѣрятъ въ кѫщата. Той е добъръ човѣкъ, затова трѣбва да направи ново гърне на мѣстото на счупеното.

Сега, като на учени хора, ще ви дамъ следната задача. Прелставете си, че нѣкой ви подари единъ автомобилъ, който се движи съ бѣрзина сто хиляди километра въ минута. При това, дадена ви е задача, съ този автомобилъ да пропжтувате цѣлата земя, съ право да спрете само на десетъ станции по петъ секунди. Направете изчисление, за колко време ще обиколите земята съ този автомобилъ. Ще кажете, че това е невъзможно. За онзи, който не разбира законитѣ на движението, не е възможно съ автомобилъ да пропжтува земята. Обаче, за онзи, който разбира тия закони, той знае, че е възможно. Той знае, че човѣкъ разполага не само съ външни, но и съ вѫтрешни срѣдства, чрезъ които може да пропжтува не само земята, но и цѣлата слѣнчева система. Това може да постигне човѣкъ съ автомобила на своя умъ — съ мисъльта си. Наистина, съ мисъльта си човѣкъ може да се движи съ бѣрзина, по-голѣма отъ тази на свѣтлината. Направете изчисление, да видите, за колко време свѣтлината може да пропжтува цѣлата слѣнчева система. Следъ това направете изчисление, за колко време човѣшката мисъль може да пропжтува сѫщия путь. Като имате тѣзи данни, направете сравнение между тѣхъ, да видите, каква е разликата въ бѣрзината на автомобила, на свѣтлината и на човѣшката мисъль.

Въ древностъта, въ царството на Соломонъ-Ра, сѫществувалъ законъ, споредъ който,

всъки престъпникъ се наказвалъ съ десетгодишенъ строгъ тъмниченъ затворъ, а на краката му турили златна верига, тежка десетъ килограма. По това време желъзото не било известно, затова си служили съ злато. Царът самъ подписвалъ всички присъди, като давалъ възможност на поданиците си въ известенъ срокъ да представятъ нѣкакви мотиви за оправдаване на престъпника. Първиятъ човѣкъ въ царството на Соломонъ-Ра, върху когото трѣбвало да се приложи присъдата, билъ единъ отъ видните философи по това време. Обвинението му се заключавало въ това, че въ едно отъ своите съчинения той написалъ името Божие съ пристъпка. Ако съчинението му било печатано, лесно би могълъ да се оправдае, като каже, че погрѣшката е въ печатането. Обаче, по това време печатници не съществували, вследствие на което погрѣшката била негова. Като писалъ съчинението си, по незнание, вместо съ главна буква, той написалъ името Божие съ пристъпка. Поданиците на царя чули за издадената присъда къмъ тѣхния любимъ философъ и започнали да търсятъ начинъ да го освободятъ. По това време за всъки престъпникъ правили специална верига. Следователно, и за философа трѣбвало да направятъ специална. Неговите приятели се изредили при майстора, който правилъ златните вериги, да го молятъ да се откаже, да прави верига за философа. Майсторътъ не могълъ да задоволи молбата имъ

понеже му било заповѣдано отъ царя да прави златни вериги. Като не могли да успѣятъ тукъ, тѣ се обѣрнали съ молба къмъ единъ отъ учениците на философа, да се откаже да заключи веригата на философа. Споредъ тогавашния законъ, винаги избирали нѣкой гражданинъ, който да заключи веригата на престѣпника. Тази тежка участъ се паднала на единъ отъ добрите ученици на философа. Той мислилъ дѣлго време, какъвъ предлогъ да намѣри, да не изпълни царската заповѣдь. Дошло му на ума най-после да претегли веригата, да види, колко тежи. Голѣма била радостта му, като видѣлъ, че веригата тежи десетъ грама повече отъ опредѣленото тегло. По законъ, тя трѣбвало да тежи точно десетъ килограма, нито грамъ повече или по-малко. По този начинъ ученикътъ освободилъ учителя си отъ затвора.

Съвременните хора и до днесъ търсятъ начинъ да се освободятъ отъ затвора. Тѣ трѣбва да се сѣятъ, да претеглятъ веригата, която турятъ на краката имъ. Ако се укаже единъ грамъ по-тежка отъ опредѣленото тегло, ще бѫдатъ свободни. Какво ще правятъ, обаче, ако теглото на веригата излѣзе точно толкова, колкото е опредѣлено? Тѣ ще се намѣрятъ предъ нова задача за разрешаване.

Сега, като изучавате живота, вие ще дойдете до заключение, че днешните ви прояви иматъ отношение къмъ миналото ви, отъ една страна, и къмъ бѫдещето — отъ

друга. Който съзнава това, той казва, че отношенията му къмъ хората не съж нищо друго, освенъ връзки на миналото му. Едни отъ връзките му съж силни, а други — слаби. Обаче, това зависи отъ будността на човъшкото съзнание. Колкото по-будно е съзнанието на човъка, толкова по-здрави съж връзките му съх хората. Колкото по-слаби съж връзките му, толкова и съзнанието му е по-заспало. Кога една връзка е силна? Ако се говори за сила на вжже, лесно можете да опредълите силата му. За да биде силно, здраво, вжжето тръбва да биде направено отъ здрави конци и много на брой. Колко конци тръбва да влизатъ въедно вжже? При това, концитъ тръбва да бж-датъ равни, т. е. еднакво дебели и дълги.

Какво се разбира подъ думата равенство? Въ обикновения животъ, подъ думата равни величини, разбираме величини, които съдържатъ поне еднакво количество енергии. Въ висшата математика, обаче, т. е. въ живата математика функциите на малката частича могатъ да бждатъ равни на функциите на цѣлото. При равенството на такива величини е отъ значение работата, която се извърши, а не енергията, която се изразходва. Въ този смисъль, малката величина е равна на голѣмата, защото, ако тя не извърши работата си, както тръбва, голѣмата величина, т. е. цѣлото ще прекрати своята дейност.

Сега ще напиша отношенията 1:2 и 2:4, като задачи за решаване. Числото три озна-

чава законъ на растене. Числото четири означава разпределение на материалите въ природата на четири категории. За да има здраво тѣло, човѣкъ трѣбва да разбира отношенията на числата отъ 1—4. Единицата пъкъ дава право на човѣка да живѣе на земята и да има отношения къмъ всички живи сѫщества. Числото две е законъ на противоречие, на контрасти въ живота. Нѣкога човѣчеството е живѣло въ числата едно, което представя северното полушарие. Сега животътъ на цѣлото човѣчество се пренесълъ въ числата две, т. е. въ южното полушарие. Това показва, че твърдостъта трѣбва да се превърне въ мекота, т. е. отъ единицата да мине къмъ двойката. Като ученици, вие трѣбва да разбирате отношенията на числата 1:3, 2:3 и т. н.

Мнозина мислятъ, че като сѫ свѣршили университетъ, знаятъ много нѣща и нѣма какво повече да учатъ. Достатъчно е само да отворятъ книгата на живота, да видятъ, колко задачи имъ предстои да решаватъ. Въ невидимия свѣтъ и децата решаватъ тия задачи, но на земята и най-голѣмите философи и мѣдреци се затрудняватъ отъ тѣхъ. Много работа се иска отъ човѣка, докато реши задачите на живота си. Запримѣръ, какъ бихте решили задачата, да влѣзете въ една гостилница, да не искате да ядете и да излѣзете навънъ? Гостилничаръ ще ви сѫди за това, че влизате въ гостилницата му и не искате да ядете. Казвате, че яденето не ви харесва и си изли-

зате. Гостилиничарът ще се обиди отъ постжпката ви и може да ви даде подъ сждъ. Той е свършилъ специално по готварство, задоволявалъ е вкуса на видни хора, князе, министри, а вие се осмѣявате да не ядете и напушвате гостилиницата му. Споредъ мене, разрешението на тази задача седи въ следното: щомъ не сте готови да ядете отъ яденето, което гостилиничаръ ви предлага, не трѣбва да влизате въ гостилиницата му.

Следователно, човѣкъ не трѣбва да отива на мѣста, за които не е готовъ. Велико изкуство е да знае човѣкъ, какъ да постжпва. Когато рисува, художникътъ трѣбва да поставя всѣка линия на мѣстото ѝ. Когато пише, поетътъ трѣбва да туря всѣка дума на нейното мѣсто. Въ царството на Соломонъ-Ра, всѣки художникъ, поетъ, философъ или музикантъ се наказвалъ съ десетгодишенъ строгъ затворъ даже за една малка погрѣшка въ работата си. Така постжпва и природата. Тя наказва човѣка за малките прегрѣшения повече, отколкото за голѣмите. Природата си служи съ малки величини. Когато изпраща малки страдания на хората, тя прави това съ цель, да ги предпази отъ голѣми страдания, отъ голѣми злини. Защо Навуходоносоръ се обрѣща съ думите „миръ къмъ всички племена и народи“? — Защото е опиталъ голѣмото зло. Като миналъ презъ тази опитностъ, той придобилъ голѣмо смирение и научилъ, какъ трѣбва да живѣе. Искате ли да избѣг-

нете опитността на Навуходоносора, издайте манифестъ къмъ всички клетки на тѣлото си, поданици на вашата държава, за миръ и съгласие помежду имъ. Мислете върху думите: „Миръ да се умножи на вастъ!“

Красиво нѣщо е да мисли човѣкъ върху въпроса, какъ да живѣе правилно и на всѣко време да знае, какво да прави. Човѣкъ започва да оstarява, когато се убеди, че нѣма какво да прави и нѣма защо да живѣе. Чудно нѣщо! Малкото дете знае, че трѣбва да иска отъ майка си да суче. Като израсне, то знае да играе на камъчета, съ пѣсъкъ и т. н. Юношата знае да играе на хорото. Младиятъ момъкъ знае, че трѣбва да се ожени. Бащата знае, какво трѣбва да прави за своя домъ. Щомъ дойде до предѣлна възрастъ, човѣкъ казва: Не зная, какво трѣбва да правя. Умътъ ми не стига вече. Такъвъ виденъ философъ бѣхъ, толкова трудни задачи решавахъ, но какво стана съ мене, че не мога да решавамъ и най-простата задача? Не мога повече да нося това безчестие. — Какво става най-после съ този философъ? — Умира. Следователно, дойде ли до положение да не може да решава задачите си, човѣкъ умира.

Т. м.

35. Лекция отъ Учителя, държана на
17 априлъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Постижения на богатия и на сиромаха.

Размисление върху чистата
мисъль.

Написахте ли манифестъ къмъ поданиците на своята държава? Ще кажете, че лесно се пише, но мъчно се прилага. Изобщо, нѣщата лесно се говорятъ, а мъчно се правятъ.—Защо е така? — Защото на физическия свѣтъ човѣкъ срѣща много препятствия, които мъчно може да преодолѣе. Лесно е да каже човѣкъ, че ще се качи на Монъ-Бланъ. Дойде ли да реализира това желание, той ще срещне редъ препятствия, които ще му попрѣчатъ. Лесно е да каже човѣкъ, че е християнинъ. Рече ли да приложи Христовите принципи въ живота си, той ще се натъкне на редъ изпитания, които ще му попрѣчатъ. Много години сѫ нужни на човѣка, докато се качи на онази височина, която го опредѣля като истински християнинъ. Нѣщата ставатъ мъчно, защото се изисква време. Въ мисъльта, обаче, всичко става лесно. Като гледате, че нѣкой цигуларь свири добре, вие мислите, че лесно можете да се научите да свирите. Като вземете цигулката въ ръце, виждате, че не се свири лесно. Този цигуларь е свирилъ 20—30 години непрекъснато, по нѣколко часа на денъ.

Лесно се казва, че $2+2=4$, но нѣщата въ живота не ставатъ така лесно. Докато дойдете до числото четири, трѣбва много да работите. Единицата е творческо число; двойката — число на работа; тройката — число на равновесие; четворката — число на движение. Значи, докато дойде до положение да каже, че $2+2=4$, човѣкъ трѣбва да се е научилъ да твори, да работи, да уравновесява силитѣ си и да се движи правилно. Това значи, да е постигналъ съвършенство. Съвършениятъ човѣкъ не е нито мжжъ, нито жена. Докато човѣкъ се раздвоюва въ чувствата и въ мислите си и се проявява ту като мжжъ, ту като жена, той не е съвършенъ. Жената мисли и чувствува по женски, а мжжътъ мисли и чувствува по мжжки. Обаче, има положения, при които и мжжътъ, и жената мислятъ, чувствуваха и усъщатъ еднакво. Запримѣръ, и мжжътъ, и жената казватъ: Спи ми се, яде ми се. Какво означаватъ яденето и спането въ живота? Преведете тия процеси въ духовния свѣтъ и вижте, какво означаватъ тѣ тамъ.

Като не разбиратъ живота, хората казватъ, че отъ човѣка се искатъ дѣла, а не думи. Колко дѣла се искатъ отъ човѣка? Споредъ васъ много дѣла се искатъ. — Не, едно дѣло се иска отъ човѣка, т. е. едно начало. Подъ думитѣ много дѣла подразбираме силитѣ, вложени въ човѣка, които съдействуватъ за проявяване на първото начало въ него. Казвате, че трѣбва да правите добри

дѣла. Кои дѣла сѫ добри? Ако заколите ко-кошка, за да угостите гоститѣ си добре, това добро е само за гоститѣ ви, но не и за ко-кошката. Ако отстѣпите леглото си на своя гостъ, той ще бѫде доволенъ, но вие нѣма да бѫдете доволни. Следователно, истинско добро е онова, което е добро едновременно за всички. Истинското добро прави всички хора доволни. Доброто е мѣрка, съ която се опредѣлятъ всички нѣща въ живота. Добро нѣщо е, когато човѣкъ се ражда, но добро е и когато умира. Щомъ се е родилъ, той трѣбва и да умре. За да се роди човѣкъ, има причина; и за да умре, пакъ има причина. Човѣкъ може да умре за грѣховетѣ си, но той може да умре и за спасението на човѣчеството.

И тѣй, за да се домогне до истинското добро, човѣкъ трѣбва да се замисли, какъвъ трѣбва да бѫде неговиятъ животъ. Той трѣбва да се замисли, какъвъ трѣбва да бѫде неговиятъ моралъ. Трѣбва ли човѣкъ да спори съ хората, дали е добъръ, мораленъ, или ученъ? Събератъ се двама души и започватъ да спорятъ, кой отъ тѣхъ е по-добъръ, по-мораленъ, по-ученъ. Като не могатъ да дойдатъ до нѣкакво разрешение, тѣ тѣрсятъ трети, който да служи като арбитъръ, да имъ разреши въпроса. Човѣкъ трѣбва самъ да знае, дали е добъръ, ученъ, мораленъ и самъ да се харесва. Остане ли другитѣ да го харесватъ и да се произнасятъ за него-

витъ качества, той далечъ още не е постигналъ това, за което спори. Такъвъ, какъвто е, човѣкъ трѣбва да бѫде доволенъ. Щомъ е доволенъ, той всѣки денъ ще прибавя по нѣщо къмъ своя характеръ.

Истинското доволство води къмъ щастие. Щастливиятъ човѣкъ познава законитѣ на живота и на място ги прилага. Какъ ще дойде човѣкъ до тия закони? — Чрезъ щастието. Като знае да пѣе, човѣкъ ще познава законитѣ на пѣнието. Като знае да смѣта, човѣкъ ще познава законитѣ и на смѣтането. Когато казваме, че едни хора разбиратъ смѣтането по-добре, а други — по-слабо, подразбираме, че тѣ не познаватъ еднакво законитѣ на смѣтането. Сѫщото се отнася и до говоренето, до правенето на добро и т. н. Това сѫ дарби, които не сѫ еднакво развити въ всички хора. Всички хора не могатъ еднакво да правятъ добро. Това се дължи на дарбата имъ за правене на добро. Лесно е да каже човѣкъ, че трѣбва да прави добро, но мжчно е да го реализира. Лесно е да каже човѣкъ, че иска да се качи на Монъ-Бланъ, но мжчно може да се качи. Да се качи човѣкъ на Монъ-Бланъ и да слѣзе оттамъ, това значи, да изпига всички трудности и мжчногии, каквите планината представя. Лесно е да се говори за добрия живогъ, но мжчно се прилага. Обаче, за разумния, за смѣлия човѣкъ животътъ е лекъ и приятенъ.

Следователно, най-голъмото изкуство, до което човѣкъ може да се домогне, е да знае, какъ да живѣе. Който разбира това изкуство, той никога не свързва живота съ смъртта. Свързвате ли живота съ смъртта, вие сте въ относителния животъ. Дойдемъ ли до сѫщата на живота, ние включваме въ него безсмъртието. Обикновениятъ човѣкъ не знае, какво нѣщо е безсмъртието. Само безсмъртниятъ познава безсмъртието. Безсмъртенъ е онзи, който отъ нищо не се смущава, който не нарушава своя вътрешенъ миръ. Докато се смущава отъ всѣка болестъ, отъ всѣка неприятностъ въ живота, човѣкъ е въ областта на смъртта. Той е смъртенъ човѣкъ. Когато турцитъ искатъ да кажатъ, какво нѣщо е вътрешниятъ миръ, тѣ си служатъ съ поговорката: „Цѣлиятъ свѣтъ да изгори, но моята черга да не изгори.“ Възможно е чергата на човѣка да не изгори, но при положение на безсмъртие. На смъртния чергата всѣкога изгаря, защото тя е направена отъ сѫщата материя, отъ която е направена земята. На съвършения човѣкъ, обаче, чергата не може да изгори, защото, когато свѣтътъ гори, той ще бѫде нѣкѫде въ пространството, на луната, или на слънцето. Гой ще вземе своята черга съ себе си и ще се разхожда изъ пространството.

Живогътъ на съвършения е животъ на права мисъль. Нѣма ли прави, трезви мисли, човѣкъ не може да разбере живота. Щомъ не разбира живота, той всѣкога ще е недоволенъ.

Ако не е жененъ, той казва: Да бъхъ се оженълъ поне, че да разбера смисъла на живота. Като жененъ, именно, той нѣма да разбере смисъла на живота. Неженениятъ е самъ, нѣма съ кого да се кара. Въ желанието на човѣка да е жененъ, се крие стремежътъ на душата къмъ обединяване, къмъ хармонизиране на душитѣ. Постигне ли това хармонизиране, човѣкъ е намѣрилъ вече своето място въ живота и въ природата, което Провидението му е опредѣлило. Това е задачата, която всѣки човѣкъ самъ трѣбва да реши. — Нали Богъ знае, кое място ми е опредѣлилъ? — Богъ знае, но и ти трѣбва да знаешъ. Веднѣжъ си дошълъ на земята, ти трѣбва да изпълнишъ всичко онова, което Богъ е опредѣлилъ за тебе. Човѣкъ живѣе благодарение на Божията смисъль. Докато Богъ мисли за човѣка, последниятъ има условия да се усъвършенствува. Усъвършенстването е дълъгъ процесъ. Човѣкъ не може да стане съвършенъ за нѣколко години. Десетки, стотици и хиляди години сѫ нужни на човѣка, докато стигне известно съвършенство. Стане ли въпросъ за съвършенство, българитѣ си служатъ съ поговорката: „Заяй, конъо, за зелена трева!“ Тази поговорка не е вѣрна, защото конътъ никога не зяе за зелена трева. Казваме „зяе и прозява.“ — Кога човѣкъ се прозява? — Когато не се интересува отъ нѣщата, или когато нѣма работа. Прозявката показва, че въ известни сили и енергии на човѣка има застой.

Прозявката, като природенъ процесъ, има предъ видъ да възстанови известенъ редъ и порядъкъ на нѣщата. При всѣко прозяване въ човѣка се влива нова енергия. Само живите хора, само хора съ будно съзнание могатъ да се прозяватъ. Радвайте се, когато хората се прозяватъ, защото сѫ живи, будни. Обаче, умрѣлите и заспалите хора никога не се прозяватъ.

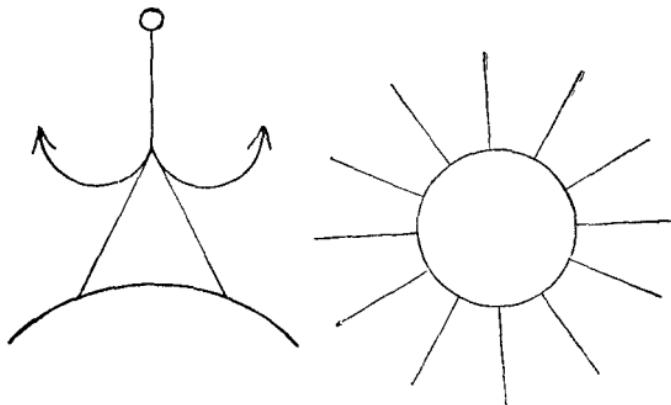
Какъ се е създalo понятието „прозявка“? На френски езикъ думата прозявамъ означава „bâiller“. Отъ корена на тази дума се образува българската дума „бая“. Значи, който се прозява, той бае, т. е. прави нѣщо. Всѣка дума има дълбокъ вѫтрешенъ смисълъ, който показва, че създаването на буквитѣ, на думитѣ въ езика не е произволенъ, но разуменъ, съзнателенъ процесъ. Запримѣръ, думата „мамо“ е съставена отъ две срички: първата сричка „ма“ означава това, което е дало нѣщо отъ себе си. Втората сричка „мо“ означава това, което е взело нѣщо и се е отдѣлило. Щомъ нѣщо се отдѣля, то трѣбва да се върне. Тѣзи две срички показватъ, че между идеите трѣбва да има обединяване. Следователно, всѣка идея, която излиза отъ човѣка, отива въ пространството, прави цѣлъ кръгъ и се връща тамъ, отдето е излѣзла. Сѫщото се отнася и до доброто, и до злото. Като излѣзатъ отъ човѣка, тѣ образуватъ единъ кръгъ и пакъ се връщатъ къмъ него. Значи, законътъ за

обединяване на нѣщата сѫществува навсѣкѫде въ живота.

Какво представя злото като сила въ живота и въ природата? За да разберете поне отчасти, какви сили се криятъ въ злото, разгледайте, какъ се пише на български езикъ думата „зло“. Тя е съставена отъ три букви. Буквата „з“ е законъ на размножаване. Значи, зло е само онова, което се размножава и расте безъ законъ. Като се размножаватъ, тия сѫщества искатъ да се хранятъ. Понеже сѫ се размножили безъ законъ, и храна нѣма да иматъ достатъчно. Щомъ храната имъ не е достатъчна, тѣ се изяждатъ едни други. Следователно, когато човѣкъ дава възможност на мислитѣ, чувствата и желанията си да се размножаватъ безъ законъ, той създава злото. Знакътъ на фил. 1. представя знака на злото, т. е. знака на Луцифера. Луциферъ е стѫпилъ на земята, съ което иска да каже, че тя е негово притежание. Дветѣ линии, отправени нагоре, показватъ раздвоеване. И наистина, дето злото се явява, тамъ всѣкога настѫпва раздвоеване, т. е. разединяване. Докато бащата въ единъ домъ е живъ, синоветѣ и дѣщеритѣ живѣятъ въ съгласие. Щомъ бащата замине за другия свѣтъ, злото веднага влиза въ този домъ; синоветѣ и дѣщеритѣ започватъ да спорятъ, кой да вземе по-голѣма частъ отъ наследството. Когато двама души ядатъ и пиятъ заедно, ако не сѫ разумни, зло то ще се вмѣкне между тѣхъ, и тѣ ще за-

почнатъ да се каратъ, кой отъ двамата ялъ и пиль повече.

Символътъ на доброто, представенъ на фиг. 2., е противоположенъ на злото. Тази е причината, поради която доброто осво-

фиг. 1.

фиг. 2

бождава човѣка и му дава просторъ, а зло то го ограничава и заробва. Обаче, колкото и да мислятъ хората, че злото е силно, въ края на краишата не излиза така. Макаръ и да е стжпиль на земята и мисли, че я владѣе, Луциферъ самъ изпада въ противоречие. Той вижда, че сѫщата земя, която си въобразява, че владѣе, го носи изъ пространството. Какво заключение можемъ да извадимъ отъ това? Заключението е следното: Невъзможно е човѣкъ да владѣе това, което носи. Нѣкой езди конь и мисли, че го вла-

дѣе. — Не, щомъ конътъ носи човѣка, по-следниятъ не може да го владѣе. Преди всичко, физически конътъ е по-силенъ отъ човѣка. Добре е човѣкъ да езди конъ, да се качва на автомобилъ, на аеропланъ, но само отъ време на време, а не постоянно. Ще кажете, че не можете безъ конъ, или безъ автомобилъ. Има нѣща, безъ които човѣкъ не може, но тѣ не сѫ нито конъ, нито автомобилъ, нито файтонъ. Човѣкъ не може да живѣе безъ импулса на своето сърдце и на своя умъ. Обаче, и като живѣе съ импулса на своето сърдце и на своя умъ, той трѣбва да избѣгва еднообразието. — Защо? — Еднообразието убива човѣка.

И тѣй, човѣкъ не може безъ сърдце и безъ умъ, т. е. безъ мисъль и чувства. Той трѣбва да дава пѣтъ на ония мисли и чувства въ себе си, които турятъ редъ и порядъкъ въ живота му. Има мисли и чувства въ човѣка, които могатъ да го изхвѣрлятъ вънъ отъ живота, както водата изхвѣрля на брѣга всички умрѣли животни, всички предмети, които нѣматъ опорна точка. Обаче, водата не може да изхвѣрли навънъ живота на риба. Тя е пригодена, именно, къмъ условията на водата. Парадокъ, вързанъ за котвата си, не може да излѣзе вънъ отъ водата. Откжсне ли се отъ котвата и се понесе по вълните на водата, безъ надзора на опитния капитанъ, водата ще го изхвѣрли вънъ отъ себе си. Какво представля морето? Морето символизира живота. Както морето се вълнува, така и животъ

се вълнува подъ влиянието на въздушните течения. Влъзне ли въ живота, човѣкъ трѣбва да има опорни точки, на които да се дѣржи здраво. Не се ли дѣржи здраво за нѣщо, животъ ще го изхвѣрли вънъ отъ себе си.

Едно трѣбва да имате предъ видъ: Щомъ сте влѣзли въ живота, вие трѣбва да бѫдете съсрѣдоточени. Какво става около васъ, това не трѣбва да отвлича вниманието ви. Щомъ вниманието ви се отвлича на една и на друга страна, вие сте осаждени да попаднете въ вълните на живота, които ще ви изхвѣрлятъ далечъ нѣкѫде. Следователно, отидете ли на събрание, да слушате нѣкаква речь или беседа, отправете вниманието си къмъ говорителя и слушайте, какво той говори. Ако можете така да се съсрѣдоточите, че да не виждате, нито кой е биль до васъ, предъ васъ или задъ васъ, нито да видите, колко души сѫ присѫтствуvalи на събранието, вие сте използвали беседата. Иначе, разсѣе ли се вниманието ви, вие сте присѫтствуvalи само съ тѣлото си, т. е. съ автомобила си, въ който е седѣлъ шофьора, но не и господарьтъ. Господарьтъ е биль другаде нѣкѫде и нищо не е чулъ и разбраълъ отъ това, което се говори.

Следователно, когато казваме, че хората се каратъ и биятъ помежду си, въ сѫщностъ тѣхните слуги се каратъ, но не и господарите имъ. Като каратъ автомобилите си, слугите се каратъ помежду си, кой отъ двата автомобила да мине пръвъ. Кой ще отстѫпи?

— Слабиятъ. Слабиятъ тръбва да биде разумън, да отстъпва на физически силния. Това подразбира стиха: „Не противи се на злото!“ Злото е дяволътъ въ свѣта, който се отличава съ своята експедитивност. Дето ходи, каквото прави, ляволътъ все бѣрза. Който смѣе да се изпрѣчи на пѫтя му, той го поваля на земята. Отличителното качество на човѣка пъкъ е това, че той всѣкога и навсѣкѫде тѣрси правото. Като тѣрси правото, той има възможност да се спира на много мѣста и да се учи. Обаче, въпросътъ за правото днесъ е неразрешимъ. Той представя ирационално число. Колкото и да дѣлите това число, все ще се получи остатъкъ. Дойдете ли до остатъка, турете точка и кажете: Отъ мене да мине. Животътъ работи съ ирационални и съ рационални числа. Тъй щото, не се опитвайте да дѣлите числата на живота безъ остатъкъ.

Който издирва нѣщата въ тѣхната точност, той не разбира живота. Животътъ постоянно смѣня числата, съ които работи: Днесъ работи съ нѣкое рационално число, утре — съ ирационално. Това значи, че нѣма вѣчно щастие на земята. Ако човѣкъ днесъ е щастливъ, утре ще биде нещастенъ. Колко щастливъ може да биде онзи баща, на когото тримата синове сѫ на война и му съобщаватъ, че двамата отъ тѣхъ сѫ убити? Какъ ще биде щастливъ онзи човѣкъ, на когото кѫщитѣ сѫ съборени отъ земетресение? При сегашнитѣ

условия на живота, и съвършениятъ човѣкъ ще опита дисхармонията, която сѫществува на земята. Христосъ, най-великиятъ и съвършенъ човѣкъ, дойде на земята, но и Той опита голѣмата дисхармония между хората. Той дигна камшикъ и се опита да изгони продавачите отъ Божия храмъ, но не успѣ. И до днесъ храмовете сѫ пълни съ продавачи. Обаче, идеята, която Христосъ прокара съ тази своя постъпка, и досега още живѣе въ сърдцата на хората.

Христосъ дойде на земята, да покаже на хората, какъ да приложатъ любовъта. За да живѣятъ по любовь, хората трѣбва да измѣнятъ разбиранията си, да приложатъ Христовите принципи. Живѣятъ ли съ старото, тѣ трѣбва да бѣдатъ на различни планети. За да се обичатъ хората, единъ трѣбва да бѣде на Земята, другъ — на Слънцето, трети — на Венера, четвърти — на Луната и т. н. Като имъ домжчи, тѣ ще се срещнатъ на Земята, ще си поговорятъ сладко и ще се раздѣлятъ. Засега, обаче, и това е невъзможно.

Мнозина се заблуждаватъ, като мислятъ, че сѫ ходили въ духовния свѣтъ. Ходили сѫ въ духовния свѣтъ, а не могатъ да кажатъ нищо ново. Тѣ си представятъ духовния животъ като този на земята. — Не, духовниятъ свѣтъ се различава коренно отъ физическия. Духовниятъ свѣтъ е свѣтъ безъ никакви противоречия. Тамъ владѣе пълна хармония и чистота.

И тъй, човѣкъ трѣбва да има права ми-
съль, която да му служи за мѣрка въ живота,
да различава обикновеното отъ необикновено-
то, човѣшкото отъ Божественото. Обикнове-
ното, т. е. човѣшкото създава тревоги, беспо-
койствия, недоразумения, скърби и страдания.
Божественото, обаче, носи щастие, миръ и
свобода. Човѣкъ се беспокои, че нѣма пари
да довѣрши кѣщата си. Майката се беспокои,
че детето ѝ заболѣло отъ нѣкаква болестъ,
или че е отишло нѣкѫде и не се е върнало
на време. Тѣрговецътъ се беспокои, че не мо-
же да плати полицитъ си на време. Започне-
ли човѣкъ да гледа на нѣщата отъ Божестве-
но становище, той ще види, че всичко, какво-
то се случва въ живота му, е за негово добро.
Добро е, че нѣкой човѣкъ нѣма пари да до-
вѣрши кѣщата си, защото нас скоро ще стане
голѣмо земетресение, което ще събори много
кѣщи. Като мине земетресението, той ще на-
мѣри пари да довѣрши кѣщата си. Иначе,
земетресението щѣше да засегне и неговата
кѣща и щѣше да го съсипе материално. Май-
ката не трѣбва да се беспокои, че детето ѝ
е болно, защото тази болестъ ще развие въ
него известна мекота, която му е нужна въ
живота. Майката не трѣбва да се беспокои,
че детето ѝ закъснѣло нѣкѫде, защото ще раз-
бере, че това закъснение е било за добро. То
е среѣнало на пѫтя си друго дете, което е
паднало и счупило крака си, и му е помогна-
ло да го заведе у дома му. Гледа ли на жи-

вота по този начинъ, човѣкъ ще види, че задъ всѣко зло се крие нѣкакво добро. За да не изразходва напразно енергията си, щомъ се на-мѣри предъ известни неприятности, мѫжнотии и страдания, човѣкъ трѣбва да трансформира състоянията си, по-леко да понася тия нѣща. Като се изучава, човѣкъ вижда, че, при всички изпитания въ живота си, има нѣщо въ него, което се беспокои и смущава, но има нѣщо, което остава спокойно и гледа на нѣщата философски.

Като не разбираятъ законите на разумния животъ, хората спорятъ за нищо и никакво. Тѣхните спорове сѫ подобни на детските. Учителятъ влиза въ отдѣлението си и задава въпроса: Колко е 5×5 ? Нѣколко ученици дигатъ рѣка да отговорятъ, обаче, учителятъ извиква този ученикъ, който последенъ е дигналъ рѣка. Ученикътъ, който пръвъ е дигналъ рѣка, се обижда, защо учителятъ не го е предпочелъ, и се явява споръ. Всички ученици иматъ право да дигатъ рѣка, но и учителятъ има свобода да дигне, когото иска. Въ единъ часъ е невъзможно да бѫдатъ изпитани всички ученици. Учителятъ ще изпита двама-трима ученика, а останалите ще слушатъ. При това, нужно ли е всички ученици да отговорятъ на въпроса, колко е 5×5 ? Единъ ученикъ ще отговори на въпроса, колко е 5×5 ; другъ ще отговори на въпроса, колко е 5×6 ; трети пъкъ ще отговори на въпроса, колко е 5×7 и т. н. Пазете се отъ еднообразието на

нъщата. Отговори ли единъ ученикъ, че $5 \times 5 = 25$, въпросът е свършенъ. Тръбва ли следъ това да дойде другъ нѣкой, да казва, че на сѫщия въпросъ може и по другъ начинъ да се отговори? Какъвъ ще бѫде другиятъ начинъ? Той ще започне да доказва, че $5 + 5 = 10$, $10 + 5 = 15$, $15 + 5 = 20$, $20 + 5 = 25$. И това е вѣрно, но по-бѣрзо е решението на 5×5 .

Уменъ тръбва да бѫде човѣкъ! Уменъ човѣкъ е онзи, който върви по пѫтя на най-малките съпротивления, по пѫтя на най-малките разходи. Тъй щото, дойдете ли да решавате нѣкакъвъ въпросъ, вие тръбва да бѫдете справедливи. Истински справедливи човѣкъ е онзи, който никога не внася противоречия въ своитѣ постежки. Природата никога не поставя противоречия въ живота на хората. Следователно, като ученикъ, който изучава живата природа, постежвай като нея. Питать ли те, колко е 5×5 , отговори направо, безъ никакви извѣртвания. Кажи, че $5 \times 5 = 25$ — нищо повече.

Следователно, задачата на човѣка е да не внася никакви противоречия нито въ своя животъ, нито въ живота на своите близни. Внесе ли най-малкото противоречие нѣкѫде, той е длъженъ да го отстрани. Тази е причината, поради която хората тръбва да се разгърдъ и прераждатъ. Тѣ тръбва да дохождатъ много пѫти на земята, за да изправятъ пogrѣшкитѣ на своето минало. Нѣкой виденъ

философъ е създалъ нѣкаква теория, съ която е внесълъ голѣми заблуждения въ умоветѣ на хората. Този философъ трѣбва отново да се роди като малко дете, да опита последствията на своята теория и да се заеме съ изправянето ѝ. Докато е малко дете още, майката го повива въ пелени, кѫпе, храни, както и когато намира за добре. То плаче, иска да ѝ каже, че е виденъ философъ и не трѣбва да постъпва съ него противъ желанията му. Като го повива и разловива, съ това майка му иска да каже: Едно време и ти по този начинъ си завѣрзвалъ умоветѣ на хората съ своите теории, но сега ще ги развѣржешъ, т. е. ще ги освободишъ. Този философъ не трѣбва да живѣе съ своето минало величие, но да се примири съ положението си на дете и да желае майка му да го кѫпе често. Като го кѫпе често, майка му ще освободи съзнанието му отъ редъ наслоявания на неговото минало. Като се освободи отъ тия наслоявания, той може да изправи пogrѣшкитѣ си къмъ човѣчеството. Всѣка негова пogrѣшка е пogrѣшка и на цѣлото човѣчество. И обратно: пogrѣшката на цѣлото е пogrѣшка и на частъта.

Веднѣжъ дошълъ на земята, задачата на всѣки човѣкъ е да изправи, както своите пogrѣшки, така и тия на своите близни. Като изправяте своите пogrѣшки, вие правите добро на себе си и на близнитѣ си. Бѣдете доволни отъ малкото, което можете да постигнете въ единъ животъ. Не мислете, че въ единъ жи-

вотъ можете да станете съвършени. Съвършенството на човѣка се заключава въ това, което той може да постигне днесъ. Това, кое-то ще постигне утре, представя неговиятъ идеалът. Идеалътъ на човѣка е въпросъ на неговото бѫдеще. Като знаете, че всѣки човѣкъ е длъженъ да изправя погрѣшкитѣ си, вие лесно ще се справите съ противоречията си. Ако човѣкъ не разреши малкитѣ противоречия и мѫчнотии, той ще се на гъкне на по-голѣми.

Единъ светия често минавалъ край домоветѣ на единъ богатъ и на единъ беденъ. Като го виждалъ, богатиятъ му казвалъ: Моля ти се, кажи на Господа, че ми дотегна богатството. Искамъ да ме освободи отъ него. Сиромахътъ пъкъ му казвалъ: Кажи на Господа, че ми дотегна сиромашията. Искамъ по нѣкакъвъ начинъ да ме освободи отъ нея. Светията предалъ молбата и на двамата предъ Господа. Господъ му отговорилъ: Иди при богатия и му кажи да започне всѣки денъ да роптае противъ богатството. Като чуя недоволството и роптанието му, ще го освободя отъ богатството, което днесъ има. На сиромаха пъкъ ще кажешъ, всѣки денъ да благодари за сиромашията си. Като видя, че той е благодаренъ отъ сиромашията си, веднага ще го освободя отъ нея. Като чулъ тия думи, богатиятъ казалъ на светията: Какъ е възможно да бѫда неблагодаренъ и недоволенъ отъ богатството си? — Щомъ това е невъзможно за тебе, богатството ти ще остане. И сиромахътъ ка-

залъ на светията, че му е невъзможно да благодари за сиромашията. — Щомъ е така, сиромашията и за напредъ ще остане съ тебе.

И тъй, иска ли човѣкъ да се освободи отъ нѣкаква неприятность или мѫчнотия, той трѣбва да направи невъзможното. Не прави ли голѣми усилия да преодолѣе лошите условия, вмѣсто да се освободи отъ тѣхъ, тѣ още повече ще се влошатъ. Ако иска да се освободи отъ богатството си, богатиятъ не трѣбва да очаква на Бога, Той да му го отнеме, но доброволно да го раздаде на сиромаситѣ. Сиромахътъ пѣкъ да не очаква на богатитѣ, или на Бога, да получи всичко наготово, но да се заеме да работи, самъ да изкарва прехраната си. Човѣкъ трѣбва да разчита на себе си, а не на онова, което случайно иде отвѣнъ.

Като говоря тия работи, ще кажете, че лесно се говорятъ, но мѫжно се прилагатъ. Разумниятъ, обаче, каквото говори, веднага го прилага. Той е внимателенъ въ постъпките си и никога не грѣши. Случи ли се да направи нѣкоя погрѣшка, той веднага я изправя.

— Само Божията Любовь носи пълния животъ.

*

36. Лекция отъ Учителя, държана на
24 априлъ, 1929 г. София.— Изгрѣвъ.

Пътът на слабия и на силния.

Размишление върху благата весть.

Сега ще ви дамъ нѣколко правила за живота.

Първо правило: колкото и както да разчепвате една прежда, тя съдържа толкова конци въ себе си, колкото въ началото е имала. При това, не мислете, че като я разчепвате на конци, животът ви ще се нареди по-добре, отколкото по-рано е билъ нареденъ. Това правило се отнася за всички положения въ живота. Следователно, както и да разчепвате даденъ въпросъ, той ще си остане такъвъ, какъвто първоначално е билъ.

Второ правило: ученикът никога не трѣбва да се влияе отъ окръжаващата срѣда. Постжпи ли веднъжъ въ училището, той трѣбва да учи за себе си, да се стреми да свърши съ успехъ. Дали другаритѣ му ще се учатъ или не, това да не го смущава. Като учи добре, съ това той косвено помага и на другите. Ако не учи, той ще влияе зле и на околните.

Трето правило: никога не се товарете повече, отколкото трѣбва. Всѣки да носи толкова, колкото може. Не мислете, че, ако натоварите магарето си повече, ще свършите много работа. Не претоваряйте ума си съ

повече знания, отколкото можете да носите.

Това също правила, които всички хора знаятъ, но не също ги приложили. Ония, които не също приложили тия правила, нека ги приложатъ.

Като ученици, каквато работа да вършите, покрай нея, вие тръбва да изучавате и музиката. Музиката, първото не служатъ само за развлечение на човѣка, но тѣ му помагатъ за правилно разрешаване на трудни проблеми въ живота. Чрезъ музика и пѣните човѣкъ трансформира състоянието си. Освенъ вокална и инструментална музика, съществува още и музика на живота, която е различна за различните хора, споредъ гамите, въ които се движатъ. Има гами на живота, въ които, попадне ли човѣкъ веднъжъ, може да се освободи отъ тѣхното вредно влияние. И като пѣе или свири, всека пѣсень е въ сила да освободи човѣка отъ неговото тежко положение, или да смѣни състоянието му. Пѣсните на птиците, първото на славея, запримѣръ, внася нѣкаква поезия въ душата на човѣка. Има пѣвци, чиято пѣсень внася радостъ, подемъ въ човѣшката душа. Който се занимава съ музика и пѣните, той има възможностъ да се натъкне на източната и западната музика, да ги сравнява и да се ползува отъ тѣхъ.

Изучавайте живота въ всички негови прояви и ползвайте се отъ тѣхъ. Доброто дръжте, а злото туряйте настрана. Ще срѣ-

щате и приятни, и неприятни нѣща въ живота си, но не се смущавайте. Въ природата има и долини, и върхове. Като слизате въ нѣкоя долина, вие ще имате едно състояние. Качвате ли се на нѣкой планински връхъ, ще имате друго състояние. Каквото виждате въ природата, сѫщото срѣщате и въ живота. Животътъ не е плошъ. Изучавате ли го съзнателно, ще видите, че въ него има долини, върхове, морета, рѣки, океани и т. н. Въ живота, както и въ природата, има недосегаеми по своята височина планински върхове и недостъпни по дълбочината си долини. Както туристътъ се стреми къмъ високи планински върхове, така всѣки човѣкъ се стреми да се качи на нѣкой връхъ на живота, оттамъ да разглежда нѣщата и да се поучава.

Сгага, като слушате да се говорятъ такива нѣща, вие ще се запитате, защо човѣкъ живѣе, защо се радва и скърби, защо се ражда и умира и т. н. Колкото и да се запитвате за едно или за друго, ще знаете, че може да се отговаря само на такива въпроси, които иматъ математическо разрешение. Щомъ даденъ въпросъ не може да се разреши математически, той не може да има никакъвъ отговоръ. — Какво нѣщо е небето? — Това е въпросъ, за който още не сте готови да ви се говори. Нѣкой иска да знае, защо гладува често. Отговорътъ е следниятъ: Човѣкъ гладува, за да познае страданието. Като се нахрани, той ще се радва. Това не сѫ фило-

софски отговори, но разумниятъ ще си послужи съ тъхъ, както съ брашното, и ще направи една прѣсна лита. Ще кажете, че не разбираете това нѣщо и трѣбва да ви се обясни. Знайте, че природата си служи само съ загадки, за да застави хората да мислятъ. Ако имъ обясни всички явления, тъ нѣма да мислятъ. На сѫщото основание, и ние загатваме нѣщата, безъ да ги обясняваме докрай. За да развие своя умъ, човѣкъ трѣбва самъ да мисли, да не очаква наготово да му решаватъ въпроситъ. Като ученици, вие трѣбва да се занимавате главно съ ония въпроси, които допринасятъ нѣщо за разбиране на живота.

Като ученици на Великата Школа, преди всичко вие трѣбва да бѫдете здрави, не само физически, но и психически. — Кой е психически боленъ? — Който е недоволенъ, който се съмнява, който не владѣе ума, сърдцето и волята си. Човѣкъ не е виновенъ, че се е разболѣлъ, но е виновенъ, ако не се лъкува. Човѣкъ не е виновенъ, че не може да владѣе ума, сърдцето и волята си, но е виновенъ, когато не работи върху възпиганието си. Той трѣбва да възпитава ума сърдцето и волята си, да дойде до пълно самообладане.

Сега, да се върнемъ къмъ въпроса за музиката. Като ученици, вие трѣбва да пѣете и да свирите, да си служите съ музиката. Нѣма човѣкъ на земята, който не знае да пѣе. И говорѣтъ е музика, пѣсень Колкото по-му-

зикаленъ е човѣкъ, толкова по-музикално говори. Казватъ за нѣкого, че говори сладко, че говорѣтъ му е пѣсень. Разумното говорене е музика, пѣсень. Нѣкой казва, че не се нудждае отъ музика. — Не, безъ музика човѣкъ не може да сѫществува. Яденето, говорѣтъ, писането, ходенето, движенията сѫ все музика. Българинътъ се движи между две гами: мажорна и минорна. Въ българскитѣ народни пѣсни преобладаватъ минорнитѣ гами. Тѣзи гами не се отразяватъ добре върху възпитанието на българина. Той трѣбва да измѣни нѣщо въ своята пѣсень, за да придобие онзи елементъ, който му липсва. За да разбере, какво му липсва, той трѣбва да изучи добре физическия свѣтъ. Този свѣтъ е предговоръ къмъ духовния. Не познава ли физическия свѣтъ, човѣкъ нѣма да разбере и духовния. Ако човѣкъ, изобщо, не само българинътъ, не разбере физическия, видимия свѣтъ, по никой начинъ нѣма да разбере невидимия, духовния.

Сега ще ви дамъ една нова пѣсень „Нева-санзу“ — на чуждъ, източенъ езикъ. Тя не може да се преведе на български езикъ, понеже сричкитѣ нѣма да се съвпаднатъ. Освенъ това, ако думитѣ ѝ се преведатъ на български, тѣ ще изгубятъ силата си. Като пѣе вдѣхновено, човѣкъ твори. Въ този смисълъ, пѣнието е творчески процесъ. Въ пѣсеньта „ти съзnavай, ти люби“, пѣтътъ, по който човѣкъ минава, е гладъкъ, безъ препятствия. Въ пѣсеньта „Нева-санзу“ пѣтътъ не е равенъ. Чо-

въкъ тръбва да слъзее отъ височина въ долина, да разреши нѣкой мѫченъ въпросъ въ живота. Изобщо, музиката помага на човѣка при известни болести. Съ нея той може да се лѣкува. Музиката е по-добро срѣдство за лѣкуване отъ всѣкакви лѣкарства и инжекции. И когато не може да реши нѣкоя задача въ живота си, човѣкъ пакъ тръбва да пѣе. Пѣятъ не само обикновенитѣ хора, но и най-великитѣ адепти и светии. Тѣхната музика сѫществува по-отдавна отъ тази на земята. Музиката на съвременнитѣ хора представя малка свѣтлинка всрѣдъ голѣма тѣмнина. Колкото малка да е тази свѣтлинка, единъ день тя ще се усили. Тя е начало на бѫдещата музика, безъ която новата култура не може да дойде на земята. Ако не се създадатъ нови музикални форми, и новата музика не може да дойде. Като професия, музиката е едно нѣщо; като творческа сила, като дарба, вложена въ човѣка, тя е друго нѣщо. Човѣкъ не тръбва да пренебрегва въ себе си това, което природата е вложила.

Човѣкъ тръбва да пѣе, да свири, да се развива музикално. За да пѣе и свири, той тръбва да бѫде свободенъ, да не се стѣснява. Не е ли свободенъ, човѣкъ не може да успѣва. Като слуша нѣкоя хубава пѣсень, той иска да я изпѣе, но се стѣснява. Мине ли презъ ума му нѣкоя свѣтла мисъль, той иска да я приложи, но изведенъжъ се спре, изгуби вѣра въ себе си. Една пѣсень е добре изпѣта, или

една идея е правилно приложена, когато може да създаде нѣщо въ човѣка.

Пѣсенъта „Нева-санзу“ ще остане съ думитѣ, които ви дадохъ, макаръ и неразбрани за васъ. Неразбранитѣ нѣща сѫ далечни, а разбранитѣ — близки. Това, което човѣкъ не може да възприеме, е далечъ отъ него; това, което възприема, е близо до него. Непостижими нѣща сѫ ония, които стоятъ далечъ отъ човѣка. Постижими сѫ ония, които сѫ близо до него. Като се стреми къмъ непостижими нѣща, човѣкъ трѣбва да бѫде внимателенъ, да не се натъкне на нѣкаква опасностъ. Стрѣменъ е пѣтътъ къмъ непостижимото. Той е пъленъ съ изненади и опасности, каквito човѣкъ срѣща вечеръ въ гората или въ тропическитѣ мѣста. Колкото да сѫ опасни мѣстата, презъ които адептътъ минава, той е защитенъ отъ тѣхъ, защото вътрешно е въоръженъ. Обаче, слабиятъ може да пострада въ безопаснитѣ мѣста. И окултнитѣ науки криятъ въ себе си голѣми опасности, които могатъ да изненадатъ всѣки невъоръженъ човѣкъ. Много религиозни хора сѫ полудявали отъ страхъ. Много хора сѫ полудявали при пѫтуване по море или океанъ. Случвало се е паходътъ, съ който пѫтуватъ, да се запали. Като нѣма кѫде да бѣгатъ, тѣ полудяватъ отъ страхъ. Има случаи, когато човѣкъ полудява, само като му съобщатъ нѣкаква неприятна вестъ: или че паритѣ му сѫ пропаднали, или кѫщата му е из-

горѣла, или синътъ му е умрѣлъ. Въ такива случаи, човѣкъ трѣбва да има самообладание, първо да провѣри, вѣрно ли е това, което му съобщаватъ. При каквito изпитания да се настъква, човѣкъ трѣбва да пѣе, да се хармонизира.

Сега, ако речете свободно да задавате въпроси, вие първо ще питате, какъвъ е смисълът на страданията и радоститѣ, какъвъ е смисълът на живота и на смъртъта, защо човѣкъ трѣбва да се ражда и преражда. Като отидете на онзи свѣтъ, тамъ ще видите своитѣ минали животи като на кино. Като разглеждате своитѣ добри и лоши постѫпки на миналото, вие ще разберете, защо днесъ имате добри или лоши отношения съ хората. Отношенията ви съ хората отчасти само обясняватъ въпроситѣ за радоститѣ и страданията въ живота. Като разглеждате своитѣ минали животи, ще видите, че на нѣкои хора сте правили голѣми добрини, жертвували сте се за тѣхъ, а на други сте правили голѣми пакости и злини. Като проследите дѣлгата история на вашия животъ, вие ще разберете причината и последствията на нѣщата. Това, което ще видите на другия свѣтъ, можете да го видите още докато сте на земята, но за това се изисква високо съзнание. Докато дойдете до това високо съзнание, оставете миналото си на страна. Миналото ви нека бѫде развлѣчение за бѫдещето, а сегашнвто да ви бѫде като работа, която ви предстои да свѣршите.

Веднъжъ дошли на земята, вие тръбва да бждете внимателни, защото ще се натъкнете на опасни мъста. Минавате ли презъ тия мъста, вие тръбва да бждете добре въоружени, да не пострадате. Ако искате да преминете нѣкоя дълбока рѣка, вие тръбва да имате здравъ поясъ. Искате ли да минете презъ нѣкоя гѣста гора, тръбва да носите револверъ въ джоба си, да не ви изненада разбойникъ или нѣкой звѣръ. Отивате въ нѣкой магазинъ да си купувате дрехи. Търговецъ ще ви изгледа внимателно отъ главата до краката. Той иска да разбере, носите ли револверъ, т. е. звонкови пари въ джоба си, за да ви стане на крака или не. Ако разбере, че разполагате съ звонкови, той веднага скача на крака и предлага услугитѣ си. Убеди ли се, че сте беденъ, той не мърда отъ мѣстото си. Като проследите живота на съвременните хора, виждате, че все има нѣщо, което ги респектира. То може да бjurde патата, силата, знанието, доброто и т. н. Търговецъ услугва за звонковите, а клиентът е внимателенъ и учтивъ къмъ търговеца, за да го предразположи, да му даде добра стока. Учтивостта и вниманието и на двамата е користно — всѣки иска да получи нѣщо. Като се натъкватъ на грубия, материаленъ животъ, религиозните и духовни хора казватъ, че не се нуждаятъ отъ пари. — Щомъ живѣятъ на земята, тѣ се нуждаятъ отъ пари, но парите не тръбва да бждатъ идеалъ въ живота имъ.

Тъ се нуждаятъ отъ знание, отъ сила, отъ нѣкаква велика идея, иа която да служатъ. Каква по-велика идея може да търси човѣкъ отъ идеята да служи на Бога? Нѣкои казватъ, че не се нуждаятъ отъ Бога. — Това е неразбиране на нѣщата. Богъ е глава на човѣшкото тѣло. Какво представя тѣло безъ глава? Казано е въ Писанието: „Глава на твоето Слово е истината.“ Както тѣлото на човѣка не може безъ глава, така и душата, и духътъ не могатъ безъ глава. Главата е начало на нѣщата. Въ широкъ смисълъ на думата, начало на нѣщата е Богъ. Следователно, безъ глава, безъ начало, безъ Бога нищо не се постига. Който разбере значението на думитѣ „служене на Бога“, той е влѣзълъ вече въ духовния свѣтъ, дето владѣе пълна хармония, пъленъ редъ и порядъкъ, абсолютенъ вжрешенъ миръ. Духовниятъ свѣтъ не е нѣкожде далечъ отъ хората. Той е около тѣхъ. Отъ съзнанието на човѣка зависи, дали ще живѣе на земята само по физически начинъ, или ще живѣе и духовно. Като развива своитѣ духовни центрове, човѣкъ влиза въ връзка съ духовния свѣтъ, главно съ разумните сѫщества отъ този свѣтъ и се учи отъ тѣхъ. Човѣкъ самъ опредѣля своя путь. Отъ живота му зависи и посоката на неговото движение.

Сега, като говоримъ за духовния животъ, ние не искаме да налагаме на хората правила, какъ да живѣятъ. Иска ли да живѣе добре, човѣкъ трѣбва да спазва само единъ мораль:

или страхъ отъ Бога, или любовь къмъ Бога. Страхътъ е отрицателна страна, а любовъта — положителна. За предпочтане е човѣкъ да влѣзе въ положителната страна на живота и така да се подига, отколкото въ отрицателната.

Като говоря за страхъ отъ Бога, азъ имамъ предъ видъ онзи свещенъ трепетъ къмъ Бога, който освобождава човѣка. Да се бои човѣкъ отъ Бога, това значи, да мисли, какво прави. Като се страхува отъ Бога, човѣкъ се стреми, каквото прави да е благоугодно на Бога. Нѣма ли това чувство въ себе си, човѣкъ допушта въ ума си различни мисли, които го сковаватъ, както циментовата каша сковава предметите. И въ окултната наука има мисли, които сѫ подобни на циментовата каша. Постави ли човѣкъ крака си тамъ, мжчно може да го извади. Щомъ се втвърди, кашата трѣбва да се счупи. Не може ли самъ да счупи втвърдилия се циментъ, човѣкъ трѣбва да търси външна помощъ. Освободи ли веднѣжъ крака си отъ циментовата каша, втори пжть не трѣбва да го поставя. Втората каша ще бжде по-лоша отъ първата.

И тъй, иска ли да води мораленъ животъ, човѣкъ трѣбва да има или страхъ отъ Бога, или любовь къмъ Бога. Има ли едното или другото, той ще се превъзпита, човѣкъ ще стане. Чрезъ страха, човѣкъ ще придобие мждростъ, която ще го спаси. Чрезъ любовъта

пъкът той ще влезе въз закона на благодатъта. Любовъта е пътъ на най-малките съпротивления. По този пътъ и децата вървятъ. Обаче, пътътъ на страха е пътъ за гениалните хора, за адептите, за богочетвъти. Божествата никога не вървятъ по пътя на любовъта. Ако нѣмахъ страхъ отъ Бога, съ силата си, тѣ биха разрушили свѣта. Но понеже иматъ страхъ, тѣ вървятъ по пътя на мѫдростъта. Съ любовъта работятъ малките, слабите същества, а съ страха — великите същества, богочетвъти. Само страхътъ отъ Бога е въ състояние да смири, да укроти силните хора. Нѣматъ ли този страхъ, тѣ щѣха да проявяватъ силата си навсѣкѫде, но съ това щѣха да предизвикватъ силите на природата. Да предизвикашъ силите на природата срещу себе си, това значи, да бѫдешъ тъпканъ на общо основание. Ето защо, силните същества, адептите и богочетвъти сѫ предпочели да иматъ страхъ отъ Господа, и Той да ги тъпче, отколкото хората. Нѣматъ ли страхъ отъ Господа, тѣ ще бѫдатъ давени, както кучетата се давягъ.

Едно голѣмо, силно куче хванало едно по-малко, повалило го на земята и започнало да го дави. Малкото куче се борило, падало, ставало на земята, докато успѣло да се освободи отъ голѣмото и хукнало да бѣга. Скоро то настигнало друго куче, по-малко, и постъпило съ него по сѫщия начинъ, както голѣмото, което му дало добъръ урокъ Като

се освободило, и малкото куче хукнало да бъга. По-малките кучета бъгатъ отъ по-силните, но отъ страхъ, а не отъ любовь. Давене е това. Нѣкой иска да е силенъ, че каквото да става съ него. — Не е така. Силниятъ трѣбва да има страхъ отъ Бога. Не се ли страхува, той самъ ще се разруши. И най-голѣмите и силни гранати се пукатъ сами. Пукне ли се веднъжъ, нищо не остава отъ силата ѝ.

Човѣкъ трѣбва да бѫде разуменъ, да не изразходва силитъ си напразно. Всѣка граната, като се пукне, трѣбва да извѣрши нѣкаква работа. Природата не изразходва силитъ си напразно. За да не правите голѣми грѣшки въ живота си, препоръчвамъ ви да вървите по пжтя на любовьта. Който иска да ходи по пжтя на мѣдростъта, той трѣбва да знае, че този пжть е мѫченъ. Като грѣшите, Богъ ще ви тѣпче. Благословение е за човѣка Богъ да го тѣпче, но това не става често. Малцина сѫ хората, които се ползвуватъ отъ тая привилегия. Това не значе, че Богъ ще слѣзѣ на земята като човѣкъ и ще почне съ краката си да тѣпче онзи, който е пристъпилъ Неговия законъ. Когато благоприятните условия се смѣнятъ въ неблагоприятни, това е Божиятъ кракъ, който тѣпче. Нѣкой човѣкъ се издигналъ до положението на генералъ, който командува цѣла армия, но ако пристъпи Божия законъ, кракътъ на Бога започва да го тѣпче: уволняватъ го отъ служба, лишаватъ

го отъ права, отъ пенсия, изгубва уважението на своите другари и войници. Той се чувствува самъ, изоставенъ, безъ никакво внимание отъ страна на приятели и познати. Такова бъше положението и на царь Давида, който взе жената на Урия Хетеца. Богъ му даде единъ добъръ урокъ. Синът на Давида започна да го гони, и той тръбаше да бъга босъ, безъ царска корона на глава. Съ това Богъ му напомняше положението, отъ което го въздигна. Отъ прости овчаръ Давидъ стана царь, Божий избранникъ.

Това, което стана съ Давида, ще стане съ всички, който нарушава Божиите закони. За никого не е направено изключение, и за васъ няма да се направи. За да не изпада въ гакива окултни каши, човекъ тръбва да биде разуменъ, да се въоржи съ знание. Като учи добре, човекъ може да мине спокойно и презъ най-опасни места. Като учи, човекъ разработва и ума, и сърдцето си. Той е готовъ да се жертвува за Бога, за ближните си. Каквото блага придобие, той дава отъ тяхъ и на ближните си. Даде ли нѣщо отъ себе си, той го забравя. Такъвъ човекъ обича работата и не очаква други да работятъ за него. Каквото човекъ придобие съ своя умъ и съ своето сърдце, това остава за него. При това, всяка работа, която човекъ върши съ любовъ, колкото да е маловажна, е на мястото си. Тя е толкова почтена, колкото и най-големите и високи служби. Обаче, кол-

кото да е добра работата, която човѣкъ върши, не трѣбва да заеме цѣлия му животъ. Като работи нѣщо нѣколко години, нека смѣни тази работа съ друга. И царь да е, човѣкъ пакъ нѣма да царува цѣлъ животъ. Като царува 40—50 години, ще отстѫпи престола си на своя синъ.

Сега, като вървите по пътя на обикновения животъ и на обикновената наука, вие постепенно навлизате въ своя вѫтрешенъ, разуменъ животъ, дето работите сѫ постоянни, а явленията не ставатъ въ ограниченото време и пространство, както на физическия свѣтъ. Тѣ ставатъ извѣнъ времето и пространството. Човѣкъ всѣкога може да бѫде царь на себе си, да господарува на своитѣ поданици — клетки си, и да ги възпитава. Това, което става вѫtre въ човѣка, става и вънъ отъ него. И обратно: това, което става въ външния свѣтъ, става и въ човѣка. Като съпоставя външния свѣтъ съ вѫтрешния, човѣкъ дохожда най-после до истината.

Сега, каквото да се говори на хората, тѣ трѣбва да прилагатъ. Какъ ще разберете, каква е семката, ако не я посадите и не видите плода ѝ? Какъ ще разберете живота, ако не го изучавате? Красивъ и сериозенъ е животътъ. Сегашниятъ животъ на хората не е нищо друго, освенъ външна дреха на истинския животъ. Ще дойде денъ, когато тази дреха на живота ще се махне, както затворникътъ сваля затворническия халатъ при излизане отъ затвора. И

Христосъ бѣше затворникъ, съ вѣнецъ на глава и мантия, която свалиха отъ гърба му. Освободи ли се живота отъ своята външна мантия, вие ще го видите такъвъ, какъвто е въ действителностъ.

Когато се говори за страдания, хората започватъ да се страхуватъ. Вземете примѣръ отъ Христа. Той понесе най-голѣмитѣ страдания безъ страхъ, защото обичаше Бога и се страхуваше отъ Него. Той пазѣше свещено заснитѣ Му. Който не спазва Божиитѣ закони, той е страхливъ човѣкъ. Биятъ ли ви, кажете като Христа: Вие не биете, както трѣбва. Не сте научили още това изкуство. Обиратъ ли ви, кажете имъ, че не сѫ научили това изкуство, както трѣбва. Дайте примѣръ на хората, какъ се бие, какъ се обира и т. н. Да биешъ нѣкого по правилата на любовта, това значи, ако е боленъ, да го излѣкувашъ; ако е умрѣлъ, да го възкрѣсишъ.

Съвременнитѣ хора се страхуватъ да не ги обератъ, да не ги уволнятъ, да не ги биятъ и т. н. Колкото и да се страхуватъ, всичко това ще стане, но да стане поне на време. Не стане ли на време, тогава е лошо. Ще дойде денъ, когато ще ви обератъ, ще ви уволнятъ отъ работата ви, ще ви набиятъ и отъ васъ ще останатъ само сухи кости. Като минете покрай кѣщата си, ще кажете: Всичко това едно време бѣше мое. Каквото и да е останало отъ васъ, знайте, че то е нѣщо реално. Работете, именно, за тази реалностъ. Какъ ще работите? Или по пѫтя

на любовъта, или по пътя на мъдростъта. Обичайте Бога и страхувайте се отъ Него, за да изпълнявате волята Му и свещено да пазите Неговите закони.

Т. м.

*

37. Лекция отъ Учителя държана
на 1 май 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Аксиома на живота.

Размишление върху милосърдието.

Съвременното човѣчество е дошло до положение, въ което трѣбва да стане смѣна на енергията му. Тази смѣна ще се отрази и на неговото съзнание. Да се смѣнятъ енергията на човѣка това значи, да се смѣнятъ формите на материалния свѣтъ, формите на самата материя. Щомъ формите се измѣнятъ, заедно съ тѣхъ се измѣня и посоката на енергията, т. е. посоката на силите въ човѣка.

Сега ще съставимъ пропорцията: $M:C=Ch:M^1$. Това значи: материията (M) се отнася къмъ силата (C) така, както чувствата (Ch) къмъ мислите (M^1). Подъ думата „материя“ разбираме формата на нѣщата, чрезъ която силата се проявява. Подъ думата „сила“ разбираме проява на ума, т. е. резултатъ на работата на човѣшкия умъ или на Божественото въ човѣка. Когато умътъ работи повече отъ сърдцето, силата на човѣка е по-голѣма. Когато сърдцето работи повече отъ ума, гжстотата на материията е по-голѣма. Тази е причината, поради която нѣкои хора сѫ слаби, суhi, а други — пълни. Който повече мисли, а по-малко чувствува, той е сухъ, тѣнѣкъ. Който повече чувствува, а по-малко мисли, той е пъленъ. Този човѣкъ не обича много да философствува. Следователно,

сърдцето не се нуждае отъ философия, а умътъ не се нуждае отъ гъстота. Въ сърдцето се събира повече потенциална енергия, а въ ума — кинетическа. Човѣкъ трѣбва да знае методите, чрезъ които да превръща потенциалната енергия въ кинетическа. Докато не е запалена, свѣщта съдѣржа потенциална енергия въ себе си. Щомъ се запали, потенциалната енергия постепенно се превръща въ кинетическа, т. е. въ свѣтлинна енергия. И ако човѣкъ чете на свѣтлината на тази свѣщъ, той приема енергията ѝ и я използува за възприемане на мислите, които книгата съдѣржа въ себе си. Какъ ще се използува свѣтлината на свѣщта, това зависи отъ съзнанието на човѣка. Който има будно съзнание, той ще запали свѣщта и ще чете на нейната свѣтлина. Който нѣма будно съзнание, той може да запали свѣщта и да заспи. Който разбира законите на природата, той запалва свѣщта и започва да работи. Щомъ свѣрши работата си, той изгасва свѣщта и заспива.

Това сѫ положения, които съграждатъ живота на човѣка. Като живѣе, човѣкъ се рѣководи отъ свои мисли и чувствувания, които, обаче, сѫ резултатъ на неговия миналъ животъ. Задачата му въ сегашния животъ е да се откаже отъ старите си разбирания, които му сѫ причинили редъ страдания, и да се стреми къмъ новото, което единствено може да съгради неговия бѫдещъ животъ. Страданията сѫ резултатъ на миналото, радостите — ре-

зултатъ на бѫдещето. Искате ли да живѣете въ радости, измѣните посоката на живота си. — Ама беденъ съмъ. — Защо си беденъ? — Боленъ съмъ. — Защо си боленъ? Болестъта, сиромашията показватъ, че човѣкъ се е свързalъ съ единъ низшъ, неорганизиранъ животъ, който се движи въ посока, диаметрално противоположна на истинския животъ. Влѣзе ли въ неорганизирания животъ, човѣкъ трѣбва да познава законите му и да знае, какъ да ги избѣгва. Не ги ли избѣгва, той непременно ще попадне подъ тѣхнитѣ удари и ще носи последствията имъ: сиромашия, болести, страдания и смърть. Представете си, че едно малко дете се качва, на здравъ, силенъ конъ и се мжчи да го управлява. Докато има сили, то може да го владѣе. Въ най-скоро време силите му изчезватъ, то отмаява, и конътъ тръгва, накѫдето иска. Такова е положението на всѣки човѣкъ, който влиза въ низшия, неорганизиранъ свѣтъ. Докато не е изгубилъ силите си, той се справя съ него. Изгуби ли силите си, този животъ започва да го владѣе. Като отслабне, човѣкъ казва: Животътъ нѣма смисълъ. Нѣма защо да живѣя. — Не, въ всички свои прояви, животътъ има смисълъ, но човѣкъ трѣбва да познава силите си и да се нагърбва съ работи, които може да носи.

Сега ще напиша следнитѣ отношения: 1:2:3; 3:4:5; 5:6:7; 7:8:9. Какво означаватъ тия отношения? За да разберете смисъла имъ, вие трѣбва да ги принесете въ живота. Числото

едно, запримѣръ, въ първото отношение, представля артистъ, който има отношение къмъ дветѣ си ржце (2) и къмъ публиката (3). Колкото по-добре гѣе или свири, толкова повече хора ще дойдатъ да го слушатъ и повече пари ще събере. Това отношение е положително. Дойдете ли до отношението 3:4:5, имате единъ инженеръ (3), който се наема да строи кѫща, безъ да разполага съ голѣми знания. Не се минава много време, кѫщата се събаря (4). Като резултатъ, той не получава никакво възнаграждение (5). Това отношение е отрицателно. Усилията на този инженеръ сѫ отишли напразно. Това е обяснение на дветѣ отношения. Още много обяснения могатъ да се дадатъ.

Като изучава живота си, човѣкъ вижда, че понѣкога работитѣ му вървятъ добре, като на артиста, а понѣкога — зле, като на инженера. Това показва, че енергиитѣ въ човѣка постоянно се смѣнятъ. Той е ту пасивенъ, ту активенъ; понѣкога е отрицателенъ, а понѣкога — положителенъ. Да бѫде човѣкъ пасивенъ, това значи, да събира енергии въ себе си, т. е. да бѫде въ състояние на почивка. Когато е активенъ, той изразходва събраната енергия. Въ този смисълъ, ние виждаме, че човѣкъ е изложенъ на постоянни промѣни: ту се качва, ту слиза. Той се качва по планини, но слиза и въ долини. Той върви по прави линии, но върви и по криви. Като върви по прави линии, той насочва енергиитѣ си ту въ хоризонтално, ту въ перпендикулярно поло-

жение къмъ земята. Дали се движи по вертикална или по хоризонтална линия, човѣкъ срѣща малко или почти никакви препятствия. Движи ли се по права линия, каквато мѫчнотия да срещне на пътя си, човѣкъ лесно я разрешава. Когато разумниятъ човѣкъ се движи, т. е. разрешава задачитъ си, природата широко отваря вратитъ си за него. За глупавия, обаче, тя затваря всичкитъ си врати. — Защо вратитъ на природата сѫ отворени за разумния? — Защото той може да прониква и презъ най-малките пространства. Той се вмѣква и между най-малките частици, защото знае, че колкото малки да сѫ частиците на материјата, и между тѣхъ има празни пространства. Глупавиятъ, обаче, тѣрси широко отворени врати. Той тѣрси широкия пътъ, вследствие на което се натъква на голѣми изпитания и страдания. Както птицата може да ходи тамъ, дето млѣкопитаещото не може, така и умниятъ човѣкъ може да минава презъ такива отвори, презъ които глупавиятъ не може.

На какво можемъ да уподобимъ птицата и на какво — млѣкопитаещото въ човѣшкия животъ? Птицата представя човѣшката мисъль, която лети високо. Млѣкопитаещото представя чувствата на човѣка, които се движатъ по земята. Затова, именно, мисъльта представя рѣдка срѣда, а чувствата — гѣста срѣда. Следователно когато се натъкне на нѣкаква голѣма мѫчнотия въ сърдцето си, за да я реши правилно, човѣкъ трѣбва да се качи въ ума си,

да влѣзе въ по-рѣдка срѣда, дето препятствията сѫ по-малки. — Възможно ли е това? — Съ питане въпроситѣ не се разрешаватъ. — Мога ли да свиря добре? Ще свѣрша ли училище? Ще бжда ли здравъ? — Това сѫ въпроси, за които не се пита. Искашъ ли да добиешъ всичко това, ти трѣбва да работишъ. Не работишъ ли, нищо нѣма да постигнешъ. Кой баща и коя майка нѣматъ желание синътъ имъ да има сѫщитѣ дарби, каквito и тѣ иматъ? Следователно, Богъ. Който ни е изпратилъ на земята да учимъ, има всичкото желание да постигнемъ онova, съ което Той разполага. — Възможно ли е това? — Щомъ питашъ, ти се съмнявашъ въ това, което е вложено въ тебе. Щомъ грѣшишъ, ти отричашъ живота. Щомъ отричашъ живота, ти приемашъ смъртъта. Дето е смъртъта, тамъ сѫ страданията. — Не съмъ ли човѣкъ? Нѣмамъ ли право да мисля? — Че си човѣкъ, това никой не отказва, но покажи своята човѣщина. Че имашъ право да мислишъ, и това никой не отказва, но покажи своята права мисъль. — Не съмъ ли свободенъ? — Никой не отрича свободата ти, но не подържай въ себе си желания, които могатъ да те заробятъ. Като хранишъ въ себе си низши желания, ти самъ създавашъ веригитѣ на твоето робство. Заробиши ли се ти самъ, и окръжаващитѣ ще те заробятъ. Като знаятъ това, източнитѣ народи казватъ: Изхвѣрли навѣнъ всички желания, които те заробватъ. Наистина, всѣко желание, което не е въ съгласие съ човѣщия умъ, заробва човѣка.

И всъка мисъль, която не е въ съгласие съ човѣшкото сърдце, сѫщо го заробва. За да не изпадне въ робство, човѣкъ трѣбва да отхвѣрли отъ себе си всички желания и мисли, които не сѫ въ съгласие помежду си. Кѫде сѫществува такова съгласие? — Въ разумния животъ. Само разумниятъ животъ се движи по успоредни линии. Щомъ тия линии започнатъ да се пресичатъ, разумността изчезва. Дето разумността изчезва, тамъ се явяватъ редъ мѫжнотии и препятствия.

Като е дошълъ на земята, колкото да е уменъ човѣкъ неизбѣжно ще се натъква на мѫжнотии, но той трѣбва правилно да ги разрешава. Който е обѣркалъ концитѣ, той самъ трѣбва да ги разплете. Казвате, че срѣщате мѫжни задачи за решаване. За професоритѣ, които разполагатъ съ много знания, тия задачи сѫ лесни. Когато се е създавала природата, въ нея сѫ поставили задачи, които човѣкъ въ дадечното бѫдеще ще разреши. Днесъ, съ всичката си философия и знание, човѣкъ едва решава лесните задачи. Това показва степеньта на неговото развитие. По отношение на голѣмитѣ и сложни въпроси, които седатъ предъ него, той е малко дете. За да расте и да се развива правилно, даденъ му е капиталъ, който да пуша въ обрѣщение. Този капиталъ се увеличава и намалява, но има единъ основенъ капиталъ въ живота му, който никога не се мѣни. Това е неговиятъ мозъкъ. Като умре, човѣкъ всичко оставя на земята. Единственото нѣщо

което взима съ себе си, това е капиталът, вложенъ въ неговия мозъкъ. Когато човѣкъ умира, душата му стои до главата, чака последното му издъхване, за да вземе веднага този капиталъ. Цѣлъ животъ тя е работила върху него, превръщала е низшето въ висше, организирала го е и сега слиза да го вземе съ себе си. Тя взима само есенцията на мозъка, както фабрикантът на розово масло взима есенцията отъ розитѣ. Отъ три хиляди килограма рози, той изкарва само единъ килограмъ розово масло. Този фабрикантъ съ право може да каже, че носи три хиляди килограма рози съ себе си. — Възможно ли е това? — Възможно е. — Какъ? — Като есенция.

Мнозина питатъ, какво ще правятъ следъ смъртъта си. — Много просто. Ще отидете при главата си и ще гледате да вземете есенцията на мозъка съ себе си. Ако можете да превърнете материята на мозъка въ финна материя, въ есенция, която да вземете съ себе си, вие ще напредвате и на онзи свѣтъ. Не можете ли да превърнете мозъчната материя въ есенция, нищо не можете да придобиете. — Върно ли е това? — Ще го опитате. Всички Божествени нѣща сѫ вѣрни и разумни.

И тѣй, душата, за която се говори, не е вѣнъ отъ човѣка. Тя се проявява чрезъ човѣшкия мозъкъ. Доколкото тѣлото и мозъкътъ на човѣка сѫ организирани, дотолкова и душата му се проявява. Ако тѣлото и мозъкътъ на човѣка не сѫ организирани, никаква

душа не търсете въ него. Погрѣшката на съвременните хора се заключава въ това, че тѣ отдѣлятъ тѣлото отъ душата, т. е. материята отъ силата. За да се прояви, силата се нуждае отъ материя, отъ форма. Сама за себе си, материята никога не може да се обработи. За да се обработи, за да се организира, въ помощъ ѝ дохожда силата. Едно отъ отличителните качества на материята е инертността. Тя не се мѣрда отъ мѣстото си. Ако нѣкой иска да я помѣсти, това значи, да я дигне на рѣце, да я носи. Тя не се влюбва, подиръ никого не тича. За да я нахраните, вие сами трѣбва да ѝ донесете храна, да отваряте и затваряте устата ѝ. Въ това отношение, материята е голѣма аристократка. Става ли въпросъ за работа, не я търсете. Възъ основа на свойствата на материята, казваме, че тя нито се губи, нито се създава, но само се видоизмѣня. Всѣки може да носи толкова материя, съ колкото сили разполага. Безъ сила материята не може да се обработва. Благодарение на силитѣ въ природата, отъ материята се образува тѣло, чрезъ което Божественото се проявява. Казваме „сила и енергия“. Подъ думата „енергия“ разбираме разумното начало, което работи. Подъ „сила“ разбираме интенсивността, съ която разумното се проявява. Материята пъкъ е формата, чрезъ която силата и енергията работятъ. Колкото по-голѣма и по-интенсивна е силата и енергията, толкова по-голѣмо напрежение предизвикватъ върху материята. Ако не

може да издържи това напрежение, материята се пръска, както гранатитъ се пръскатъ подъ напора на експлозивнитъ вещества въ тъхъ.

Сега, като изучавате човѣцкото естество, виждате, че понѣкога човѣкъ изпада въ състояния, подобни на експлозивитъ. Въ такива случаи, той е готовъ да избухне като бомба. Запримѣръ, минава нѣкой вашъ приятель покрай васъ и на шега ви казва една обидна дума. Понеже обичате приятеля си, вие нищо не му казвате, правите се, че не сте чули, какво ви е казалъ. Обаче, независимо това, обидната дума работи въ васъ. Приятельтъ ви продължава да се шегува съ васъ, но вие не можете повече да мълчите. Още при първата шега вие сте се подпушили и не можете да издържате. Вие тѣрсите въ себе си, каква по-силна дума да му кажете, за да се отпушите. Това показва, че всѣка дума съдѣржа въ себе си известни сили, които оказватъ съответно влияние върху човѣка. Не само думитъ, но и хората взаимно си оказватъ известно влияние. Запримѣръ, ако срещнете човѣкъ, когото обичате, колкото и да се въздѣржате, непременно лицето, движенията ви ще се измѣнятъ. Ако срещнете човѣкъ, когото не обичате, лицето ви пакъ ще се измѣни. Който разбира тия психологически състояния, по лицето на човѣка, по движениета му, той може да чете като по книга. Две естества има въ човѣка: едното естество се подава на контролъ; второто естество, обаче, мѣжно се контролира. Въ това от-

шение, индуцитъ правятъ редъ упражнения, да контролиратъ, именно, второто човѣшко естество. Въпрѣки това, то мѣжно се подава на контролъ.

Мнозина мислятъ, че светиитъ сѫ съвѣршени, че сѫ постигнали пълно самообладание и пълна себеконтрола. — Не, има нѣща въ човѣшкото естество, които и светиитъ още не сѫ преодоляли. Тѣ сѫ работили цѣлъ животъ върху известна своя чѣрта и въ края на краищата пакъ не сѫ успѣли да се справятъ съ нея. Много окултни ученици сѫ забелязали сѫщото. Като искатъ да се справятъ съ нѣкоя своя отрицателна чѣрта, тѣ работятъ усилено въ това направление и мислятъ, че сѫ постигнали нѣщо. Минаватъ дни и месеци, тѣ не проявяватъ тази чѣрта. Докато мислятъ, че сѫ се справили съ нея, изведенѣжъ става нѣщо, и тѣ пакъ я виждатъ въ себе си, като че никога не сѫ работили върху нея. Това се дѣлжи на нѣкакво неочеквано прекъжсане на врѣзкитъ съ природата. И следъ това трѣбва да мине много време, докато тия врѣзки отново се завѣржатъ. Сѫщото забелязваме и въ природата. Следъ всѣко земетресение става прекъжсане на воднитъ течения. Вие виждате, че тамъ, дето е имало извори, следъ земетресението изчезватъ, а дето е нѣмало, нови се явяватъ. Следъ известно време изчезналитъ извори отново се явяватъ на сѫщитъ мѣста. Следователно, когато човѣкъ грѣши, изворитъ на неговата душа се прекъжсватъ и изчезватъ. Изчезнатъ ли

тия извори, заедно съ тъхъ изчезва и растителността наоколо. Като се намъри въ такива условия, човѣкъ трѣбва усилено да работи върху себе си, да възстанови врѣзката си съ Божественото. Щомъ тази врѣзка се възстанови, изворите на живота отново потичатъ.

Казано е въ Писанието, че както Богъ прощава, така и човѣкъ трѣбва да прощава. — Защо е необходимо хората да си прощаватъ? — За да възстановятъ врѣзките помежду си. Обаче, прошката е за съвѣршени хора, за светии, за велики хора. Наука е нужна на човѣка, за да знае, какъ да прощава. На думи човѣкъ казва, че е простилиъ, но въ края на краишата вижда, че не е простилиъ. Казано е, че Богъ ще заличи грѣховете на хората и нѣма да ги помене. Както виждате, само Богъ е въ състояние да направи това. Дойде ли до хората тѣ днесъ прощаватъ и заличаватъ дѣлговете си, на другия денъ отново ги изнасятъ на лице. Какво се ползува човѣкъ, ако постоянно бѣрка въ старата каша? Нищо не печели. Не само, че нищо не печели, но губи. Не споменавайте грѣшките на миналото си, или на младините си. Щомъ сте изправили погрѣшките си, не говорете вече за тѣхъ. — Все трѣбва човѣкъ да поплаче за погрѣшките си. — Нѣма защо да плаче. Плачътъ означава слабостъ. Той не разрешава задачите на човѣка. Като плаче, човѣкъ несъзнателно търси помощъ отъ нѣкого. Въпрѣки това, и най-сил-

нитѣ и велики хора поне единъ путь въ живота си сѫ плакали, търсили сѫ помошь отнѣкжде.

Веднѣкъ дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да разбира дѣлбокия, вжтрешенъ смисъль на живота. Той трѣбва да разглежда живота като нѣщо разумно. Следователно, натъкне ли се на нѣкакво противоречие, на нѣкаква отрицателна проява, той трѣбва да я трансформира въ себе си, да знае, че това не е истинскиятъ животъ. Животътъ, въ своята цѣлокупностъ, е разуменъ. Дали разбирате това или не, то е другъ въпросъ. Обаче, дръжте въ ума си тази мисъль като аксиома. Става ли въпросъ за свѣта, ще знаете, че свѣтътъ, създаденъ отъ Бога, е абсолютно разуменъ. То-ва да бѫде за васть аксиома и да не се стремите да я доказвате. Всѣки за себе си ще знае, че свѣтътъ, въ който се движи, е разуменъ. Въ този свѣтъ живѣятъ разумни сѫщества. Така трѣбва да гледа човѣкъ и на живота. Мисли ли той, че животътъ е неразуменъ, всички негови усилия да измѣни живота, оставатъ напразни. Невъзможно е неразумното да стане разумно. Казано е въ Писанието, че човѣкъ трѣбва да умре за свѣта. Това значи, човѣкъ трѣбва да умре за стария животъ и да започне новъ животъ. Човѣкъ трѣбва да умре за старитѣ си разбирания и да започне съ нови разбирания, съ новия животъ. Но-виятъ животъ изисква отъ човѣка да живѣе за Бога, а не за старото, за свѣтовното раз-

биране на нѣщата. Пророцитѣ сѫ разбирали аксиомата на живота и сѫ живѣли споредъ нея. Ще кажете, че пророцитѣ не сѫ били толкова учени, каквito сѫ ученитѣ въ сегашнитѣ времена. — Не, пророцитѣ сѫ имали такива знания за живота, каквito днесъ малцина ги иматъ. Пророцитѣ на миналото и днесъ живѣятъ между хората, и днесъ пророкуватъ. Пророцитѣ сѫ разбирали езика на Бога. Който разбира този езикъ, той не може да бѫде простъ човѣкъ. Такъвъ човѣкъ познава законитѣ на великата природа и живѣе съобразно съ тѣхъ. Да издържатъ пророцитѣ на голѣмитѣ противоречия, които сѫществували въ тѣхнитѣ времена, това говори за тѣхната сила. Гиганти сѫ били тѣ!

И тѣй, ние туряме въ мисъльта си аксиомата: Свѣтътъ, въ който живѣемъ, е абсолютно разуменъ. Сѫществата, които живѣятъ въ този свѣтъ, сѫщо сѫ разумни. Приеме ли тази мисъль въ себе си, човѣкъ трѣбва да изучава пѫтищата, по които разумното се проявява. Като изучавате проявитѣ и пѫтищата на разумния животъ, вие ще разберете, кѫде сте се отклонили, и ще се изправите. По този начинъ само ще направите разлика между разумния и неразумния животъ, между богатия и сиромаха. Богатиятъ може да даде всичко, каквото искате. Сиромахътъ не може да даде всичко, каквото искате. Здравиятъ може да свърши всякаква работа. Болниятъ не може да свърши никаква работа.

Следователно, искате ли пари, търсете богатия. Искате ли работа, обърнете се къмъ здравия. Сиромахъ, въ абсолютния смисълъ на думата, подразбираме гръденъ човѣкъ, който не е изпълнилъ Божиите закони. Не е сиромахъ онзи, който нѣма пари и имоти. Въ този смисълъ, всѣки трѣбва да бѫде богатъ, не съ пари и имоти, но съ добродетели. Добродетелниятъ човѣкъ всѣкога е билъ богатъ, защото всѣкога е изпълнявалъ волята Божия. Христосъ казва: „Богатиятъ не може да влѣзе въ Царството Божие“. Подъ думата богатъ Христосъ разбиралъ човѣкъ, богатъ съ пороци. Такъвъ човѣкъ, наистина, не може да влѣзе въ Царството Божие. Обаче, богатиятъ съ добродетели и сиромахътъ, беденъ отъ пороци и слабости, еднакво могатъ да влѣзатъ въ Царството Божие. Разумните сиромаси и разумните богати ще влѣзатъ въ Царството Божие. Неразумните сиромаси и неразумните богати нѣма да влѣзатъ въ Царството Божие.

Едно отъ условията за влизане въ Царството Божие е да знае човѣкъ да пѣе и да свири. Кракътъ на онзи, който не знае да пѣе, не може да стигне до вратата на Царството Божие. Който не може да пѣе, той непременно ще бѫде върнатъ назадъ. За да бѫдете приети въ Царството Божие, вие трѣбва да се учене да пѣете. Всѣки денъ трѣбва да пѣете, да благодарите за всичко и да славите Бога.

Изпѣйте пѣсенъта „Ти съзнавай, ты люби“.

Новата пъсень „Нева-санзу“, която днесъ ви dadoхъ, изисква пълно участие на ума, на сърдцето и на волята.

Т. м.

*

38. Лекция отъ Учителя, държана на 8 май, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Абсолютна реалност.

Размисление върху чистотата.

Казано е въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни“. Свободата на човѣка седи въ неговите разбирания. Съществуватъ два вида разбирания, два вида възможности, две реалности: абсолютно и относително разбиране, абсолютно и относителна възможность, абсолютно и относителна реалност. Ще кажете, че не е важно, дали нѣщата се разглеждатъ въ тѣхната абсолютност или относителност. Или не е важно, дали разбиранията на хората сѫ стари или нови. — Не, не е така. Не е безразлично, дали човѣкъ ще бѫде облѣченъ съ нови или съ стари дрехи. Вижте, колко голѣма е радостта на детето, когато майка му го облѣче въ нови дрехи! Все едно ли е да пие човѣкъ вода направо отъ извора, или да пие отъ шише, което цѣли месеци е стояло затворено? — По-добре да пиете отъ извора, отколкото отъ шишето. Човѣкъ трѣбва да пие вода направо отъ извора. Изворътъ подразбира Първата Причина, отъ която човѣкъ може да черпи вода. Тази вода поддържа живота му. Въ този смисълъ, истината представя отношение на хората къмъ Първата Причина на нѣщата. Излѣзе ли отъ Бога, човѣкъ разполага само съ една възможност: да намѣри истината.

Следователно, Богъ е вложилъ въ човѣка само една възможност — да намѣри истината и да я познае. — Защо Богъ е създаль свѣта? — За да живѣемъ. За да живѣе, човѣкъ трѣба да е свободенъ. Безъ свобода животътъ не може да се прояви. Който не е свободенъ въ живота си, и да придобие любовъта, тя ще му причини голѣми страдания. — Защо? — Защото любовъта живѣе въ абсолютна свобода, а не въ ограничения. Всѣко ограничаване на мислитѣ и на чувствата на самия човѣкъ внася ограничаване и на любовъта му. А любовъта не може да живѣе въ ограничения. Ограниччи ли любовъта въ себе си, човѣкъ ограничава и Бога. Рече ли да ограничи Бога въ себе си, човѣкъ се натъква на голѣми противоречия. Той влиза въ стълновение съ себе си. Когато две тѣла влизатъ въ стълновение едно съ друго, винаги побеждава по-силното, по-голѣмото. Ако единъ автомобилъ се сблъска съ тренъ, автомобилътъ ще се разруши напълно, а тренътъ ще усѣти слабо разтърсване.

И тъй, човѣкъ има само една възможность — да познае истината. Тази възможностъ, обаче, има отношение къмъ две точки на правата, началната и крайната, както и радиусътъ има отношение къмъ центъра на кръга и къмъ всѣка една отъ точките на окръжностъта. Казано е въ Писанието, че Богъ е възлюбилъ истината въ човѣка. Оттукъ дохождаме до извода: за да намѣри и познае истината, човѣкъ трѣба да възлюби Бога. Да възлюби човѣкъ Бога, това

значи, да възлюби близния си, защото Богъ живе въ близния на човека. Първото отношение, къмъ което човекъ тръбва да се стреми, е да възлюби близния си заради Бога, Който живе въ него. Щомъ възлюби близния си, и близният му ще го обича. Не може ли човекъ да обича близния си, и близният му няма да го обича. Не може ли човекъ да обича Бога, и Богъ няма да го обича.

Сега, ще се яви възражението: Не може ли да се живе безъ любовь?—И това може, но който живе безъ любовь, той самъ ще се унищожи. Запитали веднъжъ Паганини, може ли да свири на три струни. Той излѣзълъ на сцената и свирилъ на три струни. После го запитали, може ли да свири на две струни. Той свирилъ и на две струни.—Ами на една струна? На този въпросъ Паганини нищо не отговорилъ. Да се задава такъвъ въпросъ, това значи, да се запитва, може ли да се живе безъ любовь, или може ли свѣтът да биде другояче построенъ? На тъзи въпроси не може да се отговаря. Единицата не дава отчетъ за постъпките си. Щомъ е тъй, ще знаете, че единствената връзка между човѣшката душа и Бога е любовъта. Тя може да се проявява само по единъ абсолютенъ начинъ. Пожелае ли човекъ да биде като Бога, това значи, другите същества да иматъ отношение къмъ него. Абсолютната любовь включва едно отношение само: човекъ да обича Бога, и Богъ да обича човека. Спазва ли това отношение, човекъ има

правилно отношение къмъ всички живи същества. Ако при това положение запитатъ човѣка, защо е нужно да служи на Бога, той трѣбва да отговори: Защото Го обичамъ. — Защо трѣбва да страдамъ за Бога? — Защото Го обичамъ. — Защо трѣбва да се раждамъ и умирамъ? — Защото обичамъ Бога. Има ли любовь къмъ Бога, човѣкъ може да си обясни всички прояви на човѣшкия животъ: загуби и печалби, страдания и радости, недоразумения и противоречия и т. н. Вънъ отъ любовьта тия нѣща оставатъ неразбрани.

Влѣзете ли въ закона на мѫдростъта, тамъ противоречаята се изясняватъ по другъ начинъ. Обаче, знание се изисква за това. Ако дадете една хубава цигулка на нѣкое дете, то ще върти ключоветъ ѝ, ще ги дига и сваля, безъ да придобие нѣщо. Въ края на краишата детето ще развали цигулката, но нѣма да се научи да свири. Докато не може да нагласява цигулката си, човѣкъ по никой начинъ не може да свири. Щомъ нагласи цигулката си, той започва да свири и всѣки денъ придава по нѣщо ново къмъ свиренето си. Сѫщиятъ законъ се отнася и до човѣшкия животъ. Не може ли да настройва струните на своя животъ, т. е. да ги нагласява въ хармония съ своето сърдце и съ своя умъ, човѣкъ не може да свири правилно, т. е. не може да живѣе правилно. Следователно, между струните на човѣшкия животъ отъ една страна, както и между струните на човѣшкия

умъ и на човѣшкото сърдце отъ друга, трѣбва да сѫществува пълна хармония.

Защо трѣбва човѣкъ да люби ближния си? — Защото Богъ живѣе въ него. Щомъ люби Бога, човѣкъ трѣбва да люби и ближния си, въ когото Богъ живѣе. Не спазва ли това отношение, човѣкъ изпада въ крива линия на живота си. Що е кривата линия? Какво представя окръжността?—Окръжността е крива линия, на която всички точки сѫ еднакво отдалечени отъ една вѫтрешна точка, наречена центъръ. Всички радиуси иматъ еднакви дължини, т. е. еднакви отношения и възможности къмъ центъра на кръга. Ако единъ отъ радиусите на кръга стане по-дълъгъ или по-късъ, хармонията въ този кръгъ се измѣня. За да се запази тази хармония, всички сѫщества въ кръга трѣбва да иматъ еднакви отношения къмъ центъра. Следователно, окръжността е крива линия, съставена отъ неограниченъ брой прави линии, които иматъ еднакви отношения къмъ центъра. Като знаете това, вие вадите заключение, че човѣкъ трѣбва да има само едно отношение—къмъ Първичния центъръ на живота, къмъ Бога. Движи ли се около повече центрове, той се натъква на голѣми противоречия. Спази ли своето истинско и единствено отношение, човѣкъ ще знае, какво да прави, какво да си позволява и какво не. Като не разбира този законъ, човѣкъ понѣкога се отказва да яде и мисли, че съ това ще постигне нѣщо. Обаче, като погладува нѣколко

дения, той започва да се страхува, да не умре отъ гладът. — Кой му е забранилъ да яде? Има нѣщо, което Богъ е забранилъ на човѣка, но ни най-малко не му е забранилъ да яде хлѣбъ. Богъ е забранилъ на първия човѣкъ да яде отъ дѣрвото на познаване на доброто и на злото. Отъ плодовете на всички останали дѣрвета той има право да яде. Следователно, не яжте само отъ тия плодове, които могатъ да ви огрѣшатъ. Щомъ сгрѣши нѣщо, човѣкъ прибѣгва вече до лъжата. — Ама азъ искамъ да бѫда добъръ. — Не поставяй тази мисъль въ ума си. За човѣка е важно да люби Бога — първо и главно отношение въ живота му. Първото отношение е праволинейно, отъ периферията къмъ центъра, по линията на радиуса. Второто отношение на човѣка е любовь къмъ ближния му, криволинейно движение. Това движение започва отъ центъра на кръга и върви къмъ всѣка точка на окръжността. Въ първото си отношение, човѣкъ се стреми само къмъ Бога, а въ второто — къмъ всички живи сѫщества, къмъ ближните си, които сѫ излѣзвли отъ сѫщото Начало — отъ Бога. Първото отношение е абсолютно, а второто — относително.

И тъй, като държите въ ума си мисъльта за дветѣ отношения въ живота, вие можете да се предпазите отъ редъ изкушения. Заприимѣръ, отивате при нѣкой вашъ познатъ, искате да ви даде пари на заемъ. Той ви погледне, помисли си малко, но ви отказва, нѣма вжтрешно

разположение да ви даде пари. Вие започвате да говорите по неговъ адресъ, че той е несправедливъ, че не е християнинъ и т. н. Това е изкущението, на което се натъквате. Колкото сте вие християнинъ, толкова и той е християнинъ. Ако вие бихте дали първо място на Бога въ себе си, този човѣкъ, въ когото сѫщо така Богъ живѣе, щѣше да отвори сърдцето си за васъ и да ви усълужи. Който те обича, той всѣкога е готовъ да те нахрани. Като отидешъ въ дома му, ти нѣма да носишъ голѣма торба и да очаквашъ да я напълни, но ще вземешъ съ себе си своята естествена торбичка — стомаха си, и ще вложишъ въ него една малка частъ, безъ да го претоваряшъ. Речешъ ли да вземешъ повече, отколкото можешъ да носишъ, ти вършишъ престъпление. Ходишъ ли на гости, никаква външна торбичка не трѣбва да носишъ съ себе си. Канятъ ли ви нѣкѫде на гости, всѣки да вземе толкова, колкото стомахътъ му нормално приема. Не само това, но нѣмате право да взимате за кого и да е отъ вашиятъ близки. Който иска да опита гостоприемството на близния си, той самъ трѣбва да го посети. Иначе, ще произлѣзатъ редъ недоволства, недоразумения, осаждания и т. н. Слушате нѣкого да казва, че нѣкой не го погледналъ, както трѣбва. Какъ трѣбва да го погледне? Единъ е погледътъ, който човѣкъ трѣбва да отправя къмъ близния си. Той е погледътъ на любовъта. Вънъ отъ любовъта, всѣки погледъ представя отклонение

отъ Божественото, отъ правия пътъ на живота.

Съвременните хора сѫ недоволни отъ себе си, отъ отношенията помежду си. Тѣ намиратъ, че отношенията имъ не сѫ правилни. Какво показва това? — Това показва, че тѣ нѣматъ любовь къмъ Бога. Дето любовьта не сѫществува, тамъ нѣма никакви възможности. Любовьта съдѣржа въ себе си всички възможности. Любещиятъ човѣкъ е подобенъ на изворъ. Който отиде при този изворъ, той ще задоволи жаждата си и ще благодари за благото, което е получилъ. Ще кажете, че не е лесно човѣкъ да отиде при извора на любовьта. Това зависи отъ бѣрзината, съ която човѣкъ се движи. Ако нѣкой пѫтува съ бѣрзината на свѣтлината, за осемь минути той може да слѣзе на земята, да задоволи жаждата си и да се върне назадъ. Който се движи съ малка бѣрзина, той се отегчава отъ дѣлгия пътъ. Като види, че му предстои дѣлъгъ пътъ, докато постигне своята цель, той се обезсърдчава. Живѣе ли въ закона на любовьта, човѣкъ нѣма да се обезсърдчава, нито да се отегчава. Страданията ще бѫдатъ изключени за него. Любовьта изключва всѣкакви страдания, всѣкаквъ страхъ. Когато даде пътъ на любовьта въ себе си, човѣкъ може да направи всичко, каквото желае. Любовьта е вложена въ човѣшката душа. Достатъчно е човѣкъ да отвори душата, ума и сърдцето си за Божественото, за да изяви любовьта си къмъ всички живи сѫщества. — Ама да не осиромаше човѣкъ

отъ това? Когато човѣкъ изявява любовъта си, отъ денъ на денъ той повече забогатява. Дето е любовъта, тамъ е изобилието. Дето любовъта отсѫтствува, тамъ сиромашията царува.

И тѣй, иска ли да забогатѣе, човѣкъ трѣбва да прояви Божественото начало въ себе си. Като се говори на хората за Божественото начало, мнозина отъ тѣхъ се съмняватъ въ сѫществуването на това начало. Въпрѣки това, тѣ казватъ, че Христосъ е Синъ Божий. Тогава, какъ примиряватъ въ себе си противоречието, Синъ Божий да бѫде предаденъ отъ свой ученикъ? Нѣкои се чудятъ, какъ така Христосъ, Синъ Божий, да се остави на единъ ученикъ да го предаде? Той не го ли позна? Не само това, но Христосъ направи Юда касиеръ, да има възможностъ да обира касата. Какъ се подаде Христосъ на евреите и оставилъ да бѫде разпнатъ? Обаче, Христосъ доказа силата си по обратенъ путь. Той доказа на човѣчеството, че Онзи, Който Го е изпратилъ на земята да изпълни Неговата воля, и отъ смъртъта ще го възкреси. Наистина, хората първо се съблазниха въ Христа, но после повѣрваха. Първоначално се разочароваха, но после се очароваха. Не е лесно човѣкъ да познае истината.

Кой може да познае истината? Само онзи може да познае истината, който има абсолютно отношение къмъ Бога. Познае ли истината, човѣкъ придобива пълна свобода. Дето е свободата, тамъ любовъта царува. Яви ли

се нѣкакво недоволство, любовъта изчезва. Любовъта изключва всѣкакво недоволство. Обичате ли нѣкого, не го учене, какъ трѣбва той да ви обича. Любовъта не се проявява по правила. Човѣкъ обича разумното въ хората. Синътъ обича баща си, защото е разумънъ. Дъщерята обича майка си, защото е разумна. Възъ основа на сѫщия законъ, Богъ обича човѣка, понеже е Негово разумно дете. Богъ обича това, което е излѣзло отъ Него. Измѣни ли отношенията си къмъ Бога, човѣкъ самъ си поставя препятствие за великата Божия Любовь. Каквото да прави, при каквото положение да се намира, човѣкъ никога не трѣбва да измѣня на своето първо отношение. Дълбоко въ душата си той трѣбва да знае, че обича Бога и, каквото прави, всичко е все за Него и въ Негово име. Той трѣбва да пази това свещено чувство въ себе си, никой да не знае, отъ какво се вдъхновява въ живота си. Започне ли на всички да разправя за любовъта си къмъ Бога, той скоро ще я изгуби. Нѣма защо да разправяте за отношенията си къмъ Първата Причина. Какви сѫ отношенията ви, доколко сѫ трайни, това и вие не знаете. Богъ самъ ще ви изпита. Освенъ Бога, никой другъ нѣма право да изпитва брата си. Който си позволи да изпитва любовъта на близния си, той е орждие на лукавия.

Мнозина се страхуватъ да се предадатъ въ рѫцетѣ на Бога и да Го обикнатъ, за да не изгубятъ отношенията си и къмъ другите хора.

Обикнете Бога и не се страхувайте! Щомъ обикнете Цѣлото, вие непременно ще обичате и частитѣ, ще имате отношения и къмъ тѣхъ. Когато обича Цѣлото, човѣкъ дава просторъ на любовта си. Не Го ли обича, той внася ограничения въ любовта си. Щомъ любовта се ограничи, съ нея заедно и истината се ограничава. При първото положение човѣкъ живѣе въ абсолютната реалност. При второто положение той се намира въ относителната реалност на нѣщата. Влѣзе ли въ относителната реалност на живота, човѣкъ си служи съ много мѣрки. Влѣзе ли въ абсолютната реалност, той си служи само съ една мѣрка. Който люби Бога, той се движи отъ свѣтлина въ свѣтлина. Който върви въ пжтя на относителната реалност, той върви отъ свѣтлина въ свѣтлина и отъ тѣмнина въ тѣмнина, отъ свѣтлини въ тѣмнина и отъ тѣмнина въ свѣтлина. Той минава въ различни фази. За такъвъ човѣкъ казваме, че се движи въ свѣта на вѣчните промѣни. Днесъ обича нѣкого, утре не го обича. Този човѣкъ се движи въ относителната реалност, която е свѣтъ на постоянни промѣни. Въ този свѣтъ нѣщата се разлагатъ, гниятъ и миришатъ. Трѣбва ли тогава да се обличате съ дрехитѣ на умрѣли хора? За предпочтане е човѣкъ да ходи голъ, или съ своитѣ скжсанни дрехи, отколкото да носи дрехи на мъртвавци. Каквito дрехи носи човѣкъ, съ такива влияния се огражда. Съвременниятѣ хора носятъ вълнени дрехи, отъ вълната на овцетѣ, и неизбѣжно се

подаватъ на тѣхнитѣ влияния. Дамитѣ, особено, носятъ кожи отъ лисици, отъ котки, отъ зайци по вратоветѣ си, вследствие на което се подаватъ на тѣхнитѣ влияния. Най-добрите дрехи, които човѣкъ трѣбва да носи, това сѫ лененитѣ и памучнитѣ. Всѣко животно си има свои специфични качества, които се предаватъ и на хората. Запримѣръ, мечката е интелигентна, но много отмѣстителна, много злопаметна. Достатъчно е нѣкой да си позволи да я обиди съ нѣщо, за да не го забрави цѣлъ животъ. Обаче, както не забравя злото, което нѣкой ѝ причинилъ, така сѫщо не забравя и доброто, което човѣкъ може да ѝ направи.

Единъ дѣрварь, нѣкѫде изъ Юндола, рѣзалъ дѣрва и се иатѣкналъ на особено явление. Срещу него се движела една мечка, съ нѣкакво опредѣлено намѣрение. Като я видѣлъ, дѣрварътъ се уплашилъ много и не знаелъ, какво да прави. Като приближила до дѣрваря, мечката дигнала едната си лапа и я насочила срещу него. Той се успокоилъ, защото разбралъ, че мечката има нужда отъ него. Той погледналъ къмъ дигнатия кракъ на мечката и видѣлъ единъ голѣмъ трѣнъ, дѣлбоко забитъ въ лапата ѝ. Дѣрварътъ извадилъ трѣна на мечката, намазалъ мѣстото съ дѣрвено масло и здраво го превѣрзalъ съ кѣрпата си. Следъ това мечката трѣгнала да си отива, но повела съ себе си и дѣрваря. Той трѣгналъ следъ нея, да види, какво иска да му покаже. Мечката го завела до едно мѣсто, дето имало нѣколко кошери,

пълни съ медь. По този начинъ тя искала да му благодари, да го възнагради за услугата, която той ѝ направилъ.

Като изучавате своя животъ, както и този на ближните си, ще бждете внимателни, да не се подавате на лоши влияния. Колкото е силно влиянието на добрите навици, толкова е силно влиянието и на лошите навици. Има писатели, които подържатъ мисълта, че човѣкъ може да живѣе по разни начини. — Не, човѣкъ може да живѣе само по единъ начинъ — по закона на Божията Любовь. Всички страдания и разочарования, всички падания и нещастия на хората се дължатъ, именно, на многото начини, по които тѣ живѣятъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да прави различни опити, за да се спаси човѣчеството, за да се оправи свѣтъ. — Има кой да мисли по този въпросъ. Който е създалъ свѣтъ, Той ще го оправи, Той ще го спаси. Човѣшкото спасение е относително. Свѣтътъ трѣбва да се спаси абсолютно. Това може да направи само Онзи, Който го е създалъ. Искате ли вие да спасите свѣтъ, трѣбва да се върнете къмъ Първата Причина на нѣщата. Това значи, да възлюбите Бога и Христа. Христосъ казва: „Отецъ ми живѣе въ мене, и азъ живѣя въ Него“. Следователно, обичате ли Христа, вие ще обичате и Неговия Отецъ. — Можемъ ли да обичаме Христа, безъ да сме Го виждали? Да задавате този въпросъ, това значи, да си представяте Христа като обикновенъ човѣкъ, Който е съществувалъ са-

мо преди две хиляди години. Христосъ и днесь съществува, и днесъ живъе. Той казва: „Отивамъ да ви пригответъ жилища“. Това показва, че Той отива тамъ, дето има жилище за Него. Щомъ има жилище за Него, Той има грижа и за своите близки. Той отива да имъ пригответъ жилища.

И тъй, пазете се отъ отрицателното въ живота, за да не изгубите любовта си, т. е. да не изгубите първото си отношение — отношението къмъ Първата Причина. Държите ли се здраво за това отношение, вие сте въ пътя на любовта. Дето е любовта, тамъ сѫ и мъдростта, и истината. Дето е любовта, тамъ е знанието, тамъ е животътъ, тамъ е свободата, тамъ е чистотата. Чистата вода никого не опетнява. Нечистата вода, обаче, опетнява всичко. Дето мине, тя остава редъ утайки и наслоявания. Да възлюбишъ Бога, това значи отъ последенъ сиромахъ да те въздигне до най-големъ богаташъ, външно и вътрешно. Колко сирачета сѫ се подигали въ живота, щомъ сѫ се свързвали съ Първата Причина. Обаче, скажа ли се тази връзка, човѣкъ разлюбва Бога. Разлюби ли веднъжъ Бога, той всичко изгубва. — Може ли да ставе това? — Може. Докато е свързанъ съ Първата Причина, човѣкъ расте и развива своите дарби и способности. Чрезъ тѣхъ той дохожда до високо обществено положение, става министъръ. Обаче, забрави ли Първото Начало, отъ Което е излѣзълъ, той изгубва всичко, каквото е постигналъ. Докато

е билъ свързанъ съ Първата Причина, той се е ползвалъ отъ любовта на всички хора. Скж-са ли тази връзка, всички хора се оттеглятъ отъ него. Отъ голѣмъ човѣкъ, съ високо об-ществено положение, той слиза на най-низкото стѣжало, дето го очакватъ страдания и раз-очарования.

И тѣй, запишете си следното правило: Докато Богъ ви люби, вие ще имате всичко, каквото душата ви желае. Разлюбите ли Го, всичко ще изгубите. Христосъ казва: „Отецъ ми ви люби, защото повѣрхахте, че Богъ живѣе въ мене, и азъ излѣзохъ отъ Него.“ — Може ли Богъ да живѣе въ лошия човѣкъ? — Богъ живѣе въ всички хора. Привидно човѣкъ е лошъ, но по вѫтрешно естество, по Божествено начало, човѣкъ е добъръ. Докато не прояви любовта си къмъ Бога, човѣкъ всѣ-кога ще бѫде слабъ. Щомъ е слабъ, той ни-кога не може да постигне желанията на своята душа. Следователно, искате ли да бѫдете силни, да реализирате стремежите на душата си, обикннете Бога. — Защо се радва човѣкъ на слѣнцето? — Защото животътъ иде отъ него. — Защо обича той природата? — Защото тя носи всички блага на живота. Тя отваряши-роко обятията си за онѣзи, които я обичатъ. Не я ли обичатъ, тя се затваря. Тя казва на хората: Всички свои богатства оставямъ на ваше разположение. Ходете, дето искате: по гори, по планини и долини, преплавайте всички рѣки, морета и океани, но се учете. Като ви-

дятъ толкова богатства предъ себе си, хората се забравяятъ, започватъ да властвуватъ надъ тѣхъ, а съ това затварятъ вратитѣ, които природата имъ е отворила. Който се е опиталъ да ограничи природата, той самъ се е разрушилъ. Това подразбира стиха: „Не убивай“! Не убивай себе си, не убивай и близния си.

Спазва ли законите на природата, човѣкъ ще спазва и тази велика заповѣдь. Човѣшката душа е безсмъртна, но веднъжъ слѣзълъ на земята, човѣкъ живѣе въ относителната реалност, въ смъртъта на материията, на плътъта. Докато дойде до абсолютната реалност, човѣкъ минава презъ относителната, презъ живота на страданията и смъртъта. За да влѣзе човѣкъ въ абсолютната реалност, Писанието му препоръчва да не люби свѣта, т. е. временното, преходното, смъртното. Да люби човѣкъ свѣта, това значи, да живѣе въ относителната реалност на нѣщата. Да люби Бога, това значи, да влѣзе въ абсолютната реалност. Влѣзете ли въ тази реалност, Богъ ще ви запознае съ свѣта. Възлюбите ли свѣта, преди да сте възлюбили Бога, вие сте осаждени на страдания и смърть. Това подразбира стиха: „Не любете свѣта“. Не схващате ли вжтрешния смисълъ на този стихъ, вие ще изпаднете въ противоречие, какъ е възможно да се казва на човѣка да не люби свѣта, когато е казано въ Писанието, че Богъ толкова възлюби свѣта, че даде Своя Единороденъ Синъ въ жертва, за да не погине всѣки, който вѣрва въ Него.

Следователно, искате ли да се запознаете съ членовете на едно семейство, първо тръбва да се запознаете съ бащата на това семейство. Познавате ли бащата и майката на едно семейство, вие ще познавате и тъхните синове и дъщери. Обичате ли бащата и майката, вие ще обичате и тъхните деца. Невъзможно е човекъ да обича хората, ако не обича Бога, ако няма правилни отношения къмъ Него. Има ли любовь къмъ Бога, той ще обича и хората. Който има тази любовь, той има животъ въ себе си. Дето има животъ, тамъ има и отношения между хората. Това виждаме и въ ежедневния животъ. Хората работятъ и взаимно си помагатъ въ физическия, въ сърдечния и въ умствения свѣтъ. Нѣкой работи въ известна областъ на умствения свѣтъ и, като дойде до нѣкакви постижения, той ги сподѣля съ всички ония, които се интересуватъ отъ този въпросъ. По този начинъ хората взаимно си помагатъ, Върху този законъ се създава и крепи общество: единъ обработва земята, втори шие дрехи или обуща, трети прави научни изследвания и т. н. Тъй щото, семействата и обществата се подържатъ, благодарение на обмѣната въ труда на всички хора. Колкото по-правилни сѫ отношенията на хората къмъ Първата Причина, толкова и обществата сѫ по-добре организирани.

И тъй, иска ли да запази своя вътрешенъ миръ, човекъ не тръбва да нарушава своето първо отношение — любовь къмъ Бога. Щомъ

има любовь къмъ Бога, той ще обича и близкнитѣ си. Въ абсолютната реалностъ сѫществува само едно отношение — любовь къмъ всичко живо. Въ относителната реалностъ, обаче, сѫществуватъ две отношения: или ще любишъ, или ще мразишъ. Срѣдно положение тамъ не сѫществува. Въ относителната реалностъ сѫществуватъ два полюса на живота: положителенъ и отрицателенъ. Въ абсолютната реалностъ сѫществува само единъ путь — путь къмъ любовьта, къмъ възходещето, къмъ положителното въ живота. Докато живѣе на земята, човѣкъ ще се натъква и на любовьта, и на умразата, като сили въ живата природа. Дойдете ли до умразата, не се борете съ нея, но приложете любовьта. Само любовьта е въ състояние да се справи съ умразата. Сѫщиятъ законъ се отнася и до злото. Не събуждайте злото въ себе си преждевременно. Обаче, събуди ли се то по нѣкакъвъ начинъ, не се борете съ него. Трѣба ли овцата да отиде при заспалия вълкъ, да го разглежда, куче ли е или нѣщо друго? Срещне ли на путья си заспалъ вълкъ, овцата трѣба да се отбие отъ путья си, да го отмише и да не се интересува отъ него. Като се събуди отъ сънъ, вълкътъ веднага ще почувствува, че овца е минала край него и ще съжалива, че я пропусналъ. Види ли, че вълкътъ се е събудилъ отъ сънъ и се промъква къмъ кошарата, овцата трѣба да го гледа отдалечъ, като презъ трѣба, да не се мѣрда отъ мѣ-

стото си. Докато е въ стадото, около господаря си, тя е въ пълна безопасност.

Съвременните хора сами си правятъ пакости. Като нѣматъ работа, тѣ обикалятъ злото, философствуватъ за произхода му, докато го събудятъ. Щомъ го събудятъ, тѣ попадатъ въ примките му и започватъ да страдатъ. Следователно, докато сте слаби още, не събуждайте злото въ себе си. Видите ли, че спи, оставете го спокойно, нека продължава своя сънъ. Видите ли, че е вързано, не го развързвайте преждевременно.

Това сѫ максими, които трѣбва да спазвате въ живота си. — Может ли злото да сѫществува въ любовта? — Както микробите сѫществуватъ навсѣкѫде, така и злото прониква и презъ най-малките отвърстия, но човѣкъ трѣбва да бѫде разуменъ, да знае, какъ да се справя съ него. Дали вѣрвате въ сѫществуването на микробите, това не е важно. Фактъ е, обаче, че микробите всѣки денъ задигатъ десетки и стотици хора и ги отправятъ на онзи свѣтъ. Които не разбиратъ и не познаватъ разрушителната сила на тия микроскопически сѫщества, мислятъ, че злото иде отъ Бога. — Но, Богъ не съизволява въ смъртъта на грѣшника. Той има предъ видъ доброто на всички души и ги поучава. Обаче, ония, които не изпълняватъ волята Му, тѣ сами се отклоняватъ отъ пътя си и се натъкватъ на страдания и болести.

Това, което днесъ говоря, се отнася за ония, които искатъ да се учатъ. Които не искатъ да се учатъ, тѣ ще вървятъ по стария пътъ, ще живѣятъ съ старите си разбирания. При сегашните условия на живота, старите разбирания не сѫ нищо друго, освенъ стари пѣсни, на новъ гласъ. Време е вече човѣкъ да ликвидира съ тия пѣсни. Днесъ хората се нуждаятъ отъ нови пѣсни, на новъ гласъ. Хората се нуждаятъ отъ нови, чисти дрехи. Човѣкъ трѣбва коренно да се преобрази, да облѣче всичко ново. — Какъ ще се постигне това? — — Като възстанови своето първо отношение — любовъ къмъ Бога. Възстанови ли първото си отношение, човѣкъ придобива вътрешенъ миръ и се справя съ всички отрицателни състояния въ себе си. Съ други думи казано: придобие ли любовъта, човѣкъ лесно се спра-
вя съ злото. Злото остава вънъ отъ него и престава да го беспокой. За да отиде при Бога, човѣкъ неизбѣжно ще мине презъ царството на злото, което ще му каже: Като се връщашъ, пакъ мини покрай мене. Така бѣше казалъ Иродъ на мѣдрецитѣ, които отиваха да се поклонятъ на Христа. Обаче, ангелъ Господенъ имъ каза: Като се поклоните на Христа, ще минете по другъ пътъ, който ще ви се покаже, нѣма да се връщате въ царството на Ирода. Следователно, стигнете ли веднѣжъ до Царство-
то Божие, на връщане ще минете презъ другъ пътъ, който самъ Богъ ще ви посочи.

Сега, като пъете новите упражнения, „Ти съзнавай, ти люби“ и „Нева-санзу“, вие тръбва да влагате нѣщо дълбоко въ тѣхъ, да не пъете механически. Пъете ли „ти съзнавай, ти люби“, тръбва, наистина, да любите, да се проникнете отъ любовъта, да подигнете съзнанието си поне една степень по-високо отъ обикновеното. Като пъете по този начинъ, вие ще въздействувате както на себе си, така и на близките си, ще събудите въ тѣхъ желание да пъятъ. Добъръ пъвецъ е този, който преживява това, което пъе. Истински поетъ и музикантъ е този, който пъе и свири безъ пари, отъ любовъ къмъ пънието и свиренето. Този пъвецъ или музикантъ се *вдъхновява* отъ любовъта на публиката, отъ вниманието, съ което тя го слуша, а не отъ партитъ, които ще събере. Не го ли обича публиката, не го ли слуша, както тръбва, той напушта сцената.

Като ученици, вие тръбва да пъете, да свирите, защото на небето се допускатъ само добри пъвци и музиканти. Ако не знаете да пъете или да свирите добре, дълго време ще стоите предъ райската врата, безъ да се удостоите да влѣзете вътре. Какво ще правите, ако животътъ на нѣкой вашъ ближенъ зависи отъ умението ви да пъете или да свирите? Ако пъете добре, ближниятъ ви ще бѫде помилванъ. При това положение, вие ще пъете, ще вложите всичката си любовъ, знание, сила. Следователно, ще знаете, че всѣко ваше недоволство и неразположение се дължатъ на факта, че нѣ-

кой вашъ ближенъ, въ самите васъ, е осъденъ на смъртно наказание. Отъ вашето пънине зависи, да биде ли помилванъ той, или не. Щомъ неразположението ви изчезне, това показва, че вашиятъ ближенъ е помилванъ. Много пъвци и музиканти има въ свѣта, но тъ сѫ въ областъта на относителното пънине. Малцина сѫ влѣзли въ областъта на абсолютното пънине. Само онзи може да влѣзе въ тази областъ, който има любовъ въ себе си. Той пъе съ душата си. Каже ли човѣкъ, че не може да пъе, че е оistarѣлъ, той е влѣзълъ въ областъта на относителното пънине. Младъ или старъ, човѣкъ трѣба да пъе. Дето любовъта отсѫтствува, тамъ безлюбието царува. Дето е безлюбието, тамъ е сиромашията, тамъ сѫ болеститѣ, тамъ е смъртъта. Дето е любовъта, тамъ и музика има.

И тъй, искате ли да възстановите любовъта си къмъ Бога, дайте място на Божественото въ себе си. То работи въ човѣка, както слънцето — върху семенцата, както Духътъ Божий — върху душитѣ. Духътъ има свои помощници, свои съработници въ Великото Божие дѣло. Това сѫ всички хора, надарени съ таланти и способности. Нѣма човѣкъ въ свѣта, въ когото Богъ да не е вложилъ нѣкаква дарба. Отъ човѣка се иска работа, за да развие дарбите, които природата е вложила въ него.

Т. м.

*

39. Лекция отъ Учителя, държана на
16 май, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Битие и откровение.

Размисление върху живота
свѣтлина.

За следния път пишете върху темата:
„Първиятъ потикъ на живота“.

Всѣка проявена дейност въ свѣта има свое начало, но има и свой край. Като четете Библията, запримѣръ, виждате, че тя започва съ Битието, начало на нѣщата, и свършва съ Откровението, край на нѣщата. Битието започва съ стиха: „Въ начало създаде Богъ небето и земята“. Какво ще разбере човѣкъ, ако прочете Библията и Новия Заветъ? Въ началото той все ще разбере нѣщо. Обаче, дойде ли до Откровението, нищо нѣма да разбере. Езикътъ на тази книга е образенъ, фигуративенъ, пъленъ съ символи. Жivotътъ на всѣки човѣкъ, на всѣко живо сѫщество има свое начало, раждането, създаването му, и свой край — откровението. Краятъ на живота свършва съ откровението. Какво се открива на човѣка въ края на живота му, само той знае това. Всѣка добра и лоша постежка на човѣка сѫщо има начало и край. Първо човѣкъ обмисля, какво да направи, какъ да постъпчи — начало на постежката му. После той извършва доброто или злото, което е намислилъ — край на постежката му. Видите ли нѣкой човѣкъ въ

затворъ, ще знаете, че той е дошълъ вече до откровението на своята постежка. Откровението на дадено престжеление подразбира откриване на това престжеление. Какво е откровението на човѣшката любовь? — Съмнение и разочарование.

Младъ, образованъ момъкъ се влюбва въ красива, млада мома. Докато се ожени за нея, той я идеализира, мечтае за красивъ животъ, купува ѝ най-хубави дрехи и накити — начало на любовъта му. Като се оженятъ, около тази красива жена започватъ да обикалятъ много мжже, да искатъ приятелството ѝ. Младиятъ мжъ започва вече да се съмнява въ нея, да я ревнува — откровението на неговата любовь. Щомъ получи това откровение, той губи вече идеалитѣ и мечтитѣ си. Какво придобива отъ това откровение? Не само че нищо не придобива, но той изгубва красотата на своя животъ. Той губи смисъла на живота.

Сега, като слушате тия нѣща, вие казвате, че ги знаете. Какво разбирате подъ думата знание? Кога човѣкъ знае нѣщо? Лесно е да кажете, запримѣръ, $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ или $\frac{4}{4}$, но какво представлятъ тия дроби? Ще кажете, че дробта $\frac{1}{4}$ подразбира дѣление на цѣлата единица на четири равни части, отъ които е взета само една част. Това знание, обаче, не е достатъчно. Човѣкъ трѣбва да знае, каква е мѣрката, съ която е раздѣлилъ цѣлата единица на четири равни части. При това, той трѣбва да знае, отде е взета мѣрката, съ която единицата се

дѣли на по-малки части. Ако нѣкоже раздѣли една ябълка на две равни части, въ сѫщностъ еднакви ли сѫ тѣ по тегло, по форма, по външенъ видъ? Какво представлятъ частите и какво — цѣлото? Ако се вгледате въ живота, ще видите, че частите сѫ повече отъ цѣлото. Абсолютно цѣло е само Богъ. Всички хора, всички живи сѫщества сѫ относителни цѣли. Запримѣръ, въ дома майката и бащата представлятъ цѣли единици. Децата съставлятъ части на майката и на бащата. Човѣкътъ, обаче, мжжътъ, е част отъ Бога, а жената — част отъ мжжа.

Казано е въ Писанието, че Богъ взель едно ребро отъ мжжа и направилъ отъ него жената. Първоначално човѣкъ ималъ 13 цифта ребра, но Богъ извадилъ отъ него 13-я цифтъ и направилъ жената. Човѣкъ останалъ съ 12 цифта ребра. По този начинъ той се освободилъ отъ фаталното число, отъ числото 13. Фаталността е влѣзла въ жената. Дето влѣзе, жената създава нещастия. За нея се биятъ мжже, за нея се развалиятъ семейства. Жената ражда деца, но следъ време тѣ умиратъ. Злото не е въ самата жена, но въ желанието на Адама да има другарка. Жената не е дошла на време. При това, тя се явила като резултатъ на едно неестествено желание на първия човѣкъ. Като я видѣлъ, Адамъ казалъ: „Това е плътъ отъ плътъта ми и кость отъ костъта ми“. Какво може да се очаква отъ едно материализирано желание на човѣка, което се

е явило въ него при вида на животнитъ, всъко отъ които си имало другарка?

Когато се говори за жената и за мжжа, явяватъ се различни уподобявания. Мнозина уподобяватъ жената на сърдцето, на любовта, а мжжътъ — на ума, на мждростта. Каква любовъ е тази, която внася раздори? Или каква мждростъ е тази, която внася разрушения въ свѣта? Любовъта, за която хората говорятъ, е човѣшката. Любовъта има степени: лична, семайна, обществена, народна, общочовѣшка, идейна и Божествена любовъ. Една отъ проявите на човѣшката любовъ е скарването. Щомъ двама души се обикнатъ, тѣ непременно ще се скаратъ. Това показва, че въ човѣшкото естество има нѣкаквъ елементъ, който предизвиква споръ, скарване, недоразумение. Това не се дѣлжи на любовъта. Любовъта служи само като почва, върху която нѣщата се посаждатъ. Когато двама души се обичатъ, тѣ сѫ готови за нищо и никакво да се каратъ. Единиятъ е недоволенъ отъ другия, че не го обичалъ много. И другиятъ иска да бѫде повече обичанъ. Колко трѣбва да бѫде обичанъ човѣкъ? Каква е единицата мѣрка на любовъта? Съ колко единици любовъ трѣбва да бѫдете обичани? Любовъта на единого може да бѫде единица, на другъ — — две единици, на трети — три единици и т. н. Любовъта може да бѫде най-много десетъ единици — единъ завършенъ цикълъ. Знаете ли, колко е голѣма единицата любовъ? На колко

единици любовъ най-много човѣкъ може да издържа?

Какви сѫ качествата на единицата любовъ? Мжжътъ представя единица любовъ, жената — две единици, синътъ — три единици, дъщерята — четири единици, цѣлиятъ човѣкъ, семейството или обществото — петъ единици, народътъ — шестъ единици. Знаете ли, какво нѣщо е да ви обича единъ народъ? За да отговорите на любовъта на единъ народъ, вие трѣбва да бждете много богатъ човѣкъ, да има, какво да му дадете. Когато нѣкой ви обича, той иска нѣщо отъ васъ. Вие обичате ябълката не толкова за нейното дърво, колкото за плодоветъ ѝ. При това, колкото по-сладки сѫ плодоветъ ѝ, колкото повече плодове ражда, толкова по-голѣмо е вниманието и любовъта ви къмъ нея. Престане ли ябълката да дава плодове, вие веднага измѣняте отношенията си къмъ нея. Тогава, кой е плодътъ, заради който хората трѣбва да се обичатъ? За да обичате нѣкого, вие все трѣбва да очаквате нѣкаквъ плодъ отъ него. Ще кажете, че единокий човѣкъ трѣбва да ви обича, защото Господъ е казалъ така. Да, но и ти трѣбва да го обичашъ по сѫщата причина.

Следователно, който прилага Божия законъ спрѣмо мене, и азъ ще го приложа спрѣмо него. Не изпълни ли Божия законъ къмъ мене, и азъ нѣма да го изпълня къмъ него. Казано е въ Писанието: „Любете враговетъ си“. Ако азъ съмъ готовъ да любя врага си, това

правя заради Бога, заради Неговия законъ. Не съмъ ли готовъ да изпълня Божия законъ, не мога да обичамъ врага си. Казано е още въ Писанието: „Да възлюбишъ Господа Бога твоето съ всичкото си сърдце, съ всичкия си умъ, съ всичката си душа и съ всичката си сила“. Какъ може човѣкъ да люби Бога по този начинъ, щомъ не знае, какво нѣщо е душата? Какъ може да Го обича съ всичкото си сърдце и съ всичкия си умъ, щомъ не знае, какъ сърдцето люби и какъ — ума. Умъ, сърдце, воля, душа, това сѫ неопределени идеи за човѣка.

Съвременнитѣ хора си служатъ съ много идеи, които сѫ мъртви за тѣхъ. Мъртви идеи сѫ тия, които не внасятъ животъ въ човѣка. Това сѫ идеи на книга, които никѫде не могатъ да се приложатъ. Да живѣе човѣкъ съ такива идеи, това значи, запримѣръ, да познава цигулката на книга, да чете ноти само съ устата си, безъ да вземе цигулка и лжкъ въ ржка, безъ да свири, безъ да чуе, какъвъ тонъ издава всѣка нота. Да говорите за любовъта е едно нѣщо, да прилагате любовъта е друго нѣщо. Който ви обича, той е готовъ да ви омие, да ви облѣче, да ви нахрани, да ви даде подслонъ, да ви изпрати на училище да учене и т. н. Обаче, и слугата, на когото плащате добре, е готовъ да направи всичко за васъ. Тогава, каква е разликата между любовъта на слугата ви и на този, на когото нищо не плащате? Голѣма е разликата.

Следователно, когато говори, или прави нѣщо, човѣкъ трѣбва да влага известно съдѣржание. Всѣка дума, която има съдѣржание и смисълъ, крие въ себе си магическа сила. Такива думи сѫ подобни на кибритени клечки. Достатъчно е да драснешъ такава една дума, за да произведе пламъкъ и топлина. Думи, които при драсване не произвеждатъ топлина и свѣтлина въ ума и въ сърдцето на човѣка, сѫ опорочени. Въ сегашния животъ много нѣща сѫ опорочени. Въ музиката даже има известно опорочаване, вследствие на което често слушате голѣми дисонанси. Взимате, запримѣръ, два камертона, които издаватъ тона ла, но въ тѣхъ има нѣкакво различие, не звучатъ еднакво. Ако хората се оплакватъ отъ живота си, това се дѣлжи на факта, че сѫ изгубили основния тонъ. Разумниятъ, добриятъ животъ има точно опредѣленъ основенъ тонъ. Който е попадналъ въ този животъ, той познава неговия тонъ. Всѣко нѣщо въ живота, всѣка негова проява има свой специфиченъ тонъ, който трѣбва да се спазва. Спазвате ли основния тонъ на нѣщата, вие всѣкога ще бѫдете доволни. Първичниятъ животъ, който представя начало на битието, има свой основенъ тонъ. Следователно, казваме ли, че човѣкъ трѣбва да се върне къмъ първичния животъ, подразбираме намиране на основния тонъ на този животъ.

И тъй, началниятъ тонъ въ музиката, е тонътъ do. Крайниятъ тонъ въ музиката е si. Тонътъ do е цѣлъ, а si — полутоние, т. е. между

si и до има половинъ тонъ. Значи, началото на музиката започва съ цѣло число. а краятъ на музиката свършва съ тона si, съ полуто-
ние, т. е. съ дробно число. Защо музиката свършва съ дробно, а не съ цѣло число, за това има редъ причини.

Като изучавате живота и създаването на човѣка, виждате сѫщия законъ. Богъ е съз-
далъ първо мжжа, а после жената, която на-
правилъ отъ реброто на мжжа. Първоначално
мжжътъ е билъ цѣлъ човѣкъ, и животътъ му
билъ смисленъ. Обаче, като дошла жената,
и мжжътъ станалъ половинъ човѣкъ. Отъ
този моментъ животътъ му се обезсмислилъ.
Мжжътъ, който първоначално е билъ цѣлъ
човѣкъ, съ създаването на жената се раздво-
илю. Сърдцето му отишло въ жената. Той за-
пазилъ само ума си. Въ този смисълъ, и жената
е раздвоена. За да се допълнятъ като цѣли
числа, тѣ се стремятъ единъ къмъ другъ,
вследствие на което забравятъ Бога. Обикне-
ли нѣкоя жена, мжжътъ започва да я затваря
въ кжци, не я пушта да излиза навънъ сама,
да не гледа чуждигътъ мжже. Съ това той иска
да каже, че понеже е направена отъ реброто
му, жената трѣбва да влѣзе въ него, да се на-
мѣсти тамъ, отдето е излѣзла. Докато се вър-
не въ дома си, мжжътъ постоянно мисли за же-
на си, какво прави, да не би да е излѣзла нѣ-
ккде. Въ това отношение, той става художникъ,
започва да рисува картини въ въображението
си. Той не е свободенъ, но и жената не е сво-

бодна, и тя постоянно мисли за мжжа си, къде ходи и какво прави. Обаче, когато жената дружи съ жени, а мжжътъ — съ мжже, тъ пакъ не сѫ свободни. И жената е художникъ, и тя рисува картини за мжжа си. Какво може да се очаква отъ хора, които се натъкватъ на такива отрицателни състояния? Какви деца могатъ да родятъ такива бащи и майки, които по цѣли дни държатъ въ умоветъ и въ сърдцата си най-изопачени образи, мисли и чувства? Синоветъ и дъщеритъ на такива родители ще играятъ точно такива роли, каквите родителите имъ сѫ създали въ умоветъ си. Тази е причината, поради която въ живота на хората забелязваме вътрешна деформация, или изопачаване на тѣхния сърдеченъ и умственъ животъ.

Христосъ е дошълъ на земята, именно, за това, да извади човѣчеството отъ неестественото положение, въ което се намира. Той казва: „Ако не се роди отново, отъ вода и отъ духъ, човѣкъ не може да влѣзе въ Царството Божие“. Всѣко нечисто нѣщо трѣбва да мине презъ вода, за да се очисти. Малцина разбиратъ вътрешния смисълъ на стиха, въ който Христосъ говори за новоражддането на човѣка отъ вода и духъ. Които не могатъ да се новородятъ, още сега, тъ отлагатъ нѣщата за другъ животъ, когато ще се преродятъ физически. Ако не могатъ и тогава да разрешатъ въпроситъ на живота, тъ ги отлагатъ за трето, за четвърто прераждане. Обаче, прера-

ждането не разрешава въпроситѣ на живота. Прераждането има смисълъ само тогава, когато човѣкъ придава нѣщо положително въ своя животъ, съ което подига и разширява съзнанието си. Не постигне ли нѣщо въ единъ животъ, прераждането е безпредметно.

Какво означава дробъта $\frac{4}{4}$? — Тя показва, че цѣлата единица е раздробена на четири равни части, които сѫ взети отново, съ цель да образуватъ цѣлата единица. Можете ли отъ тия четири части да получите сѫщата единица, която първоначално сте имали? Ако раздѣлите една ябълка на четири равни части и съберете тия части отново, можете ли да получите сѫщата ябълка? Както и да закрепвате тия части, вие не можете да възстановите първоначалния видъ на ябълката. — Защо? — Нѣщо е изгубено отъ нея. Следователно, както и да сѫ свързани, мжжътъ и жената никога не могатъ да образуватъ онова единство, което е сѫществувало въ първия човѣкъ. — Защо? — При раздвояването, т. е. при поляризирането на човѣка се е изгубилъ единъ сѫщественъ елементъ. Въ този смисълъ, никога $\frac{4}{4}$ не могатъ да се съединятъ така, че да образуватъ единицата, отъ която сѫ получени. На четиритѣ четвъртини липсва нѣщо. Въ тѣхъ има единъ минусъ, който трѣбва да се допълни.

Съвременнитѣ хора, свѣтски и религиозни, иматъ единъ минусъ въ живота си, който имъ създава страдания и мжчнотии. Тѣ започватъ добре, съ цѣль тонъ, съ do, а свършватъ съ

полутоние, съ si. Това се забелязва и въ личния, и въ семейния, и въ обществения, и въ религиозния имъ животъ. Хората не познаватъ още тоноветъ на живота, не могатъ правилно да ги пъятъ, вследствие на което работитъ имъ не вървятъ добре. Всѣки музикаленъ тонъ на живота има отражение въ природата. Попадне ли въ това съзвучие на тоноветъ, човѣкъ се ползува отъ магическата сила, която се крие въ тѣхъ. Великите адепти, светии и Учители могатъ да се ползватъ отъ магическата сила на тия тонове, вследствие на което сѫ въ състояние да правятъ всичко, каквото желаятъ. Мощни сѫ думите на Учителите, защото въ тѣхъ има музика. Човѣкъ трѣбва да говори музикално. Всѣка дума съдѣржа по нѣколко музикални тонове. Ако човѣкъ взима тия тонове правилно, думите произвеждатъ нужния резултатъ. Ако произнесете думата „люби“ правилно, тя произвежда приятно чувство въ човѣка. Кажатъ ли ви „люби майка си, баща си, брата си, сестра си“, вие изпитвате приятни чувства, понеже се намирате въ началото на живота си, въ битието. Кажатъ ли ви „люби врага си“, вие изпитвате неприятно чувство, понеже се намирате въ края на живота си, въ откровението. Обикните ли врага си, както трѣбва, любовъта къмъ дома ви ще бѫде съвѣршена. Ако обичате началото, ще обичате и края.

Следователно, ако е начало, човѣкъ трѣбва да разбира и познава себе си като начало. Не разбере ли това начало, той не може да

разбере себе си. Щомъ не познава себе си, човѣкъ не може да познава и другите. Затова е казано още отъ древнитѣ философи: „Познай себе си“! Не познава ли началото на живота си, човѣкъ не може да познае и края. Началото на живота, т. е. битието е мѫжътъ. Краятъ на живота, т. е. откровението е жената. Който иска да изучава откровението, той трѣбва да изучава жената. Това сж въпроси на съзнанието. Ако не може да разбере проявата на Бога въ своето съзнание, човѣкъ никога не би могълъ да разбере проявите му нито въ съзнанието на мѫжа, нито въ съзнанието на жената.

Сега, за да изучавате проявите на Бога въ съзнанието си, не е нужно по цѣли дни и часове да мислите по това. Достатъчно е да наблюдавате живота, проявите на хората, за да разберете, кой ги подтиква къмъ тѣхъ. Богъ се проявява чрезъ ума, сърдцето и волята на човѣка. Обаче, за да имате ясна представа за тия прояви, вие трѣбва да изучавате съзнанието си. Съзнанието на човѣка трѣбва да му служи като мѣрка на нѣщата. Той трѣбва да застане въ съзнанието си и оттамъ да изучава проявите на своя умъ и на своето сърдце. Докато разглежда нѣщата отъ положението на сърдцето и на ума си, човѣкъ на може да има ясна представа за тѣхъ. Чувствата не представляватъ още сърдцето, нито мислите представляватъ ума. Докато живѣе изключително въ сърдцето и въ ума си, човѣкъ всѣкога ще ми-

нава отъ свѣтлина въ тъмнина, отъ денъ въ нощъ. Иска ли да преброди тъмната нощъ, въ която е попадналъ, той трѣбва да се качи въ съзнанието си, дето ще види малка, но сигурна свѣтлинка, която ще му покаже изходния путь. Недоволни отъ тази свѣтлина, мнозина я загасватъ и тръгватъ да търсятъ голѣма свѣтлина, голѣмъ огънъ. Обаче, който не може да се ползува отъ малката свѣтлина, той не може да се ползува и отъ голѣмата. При малката свѣтлинка, именно, човѣкъ би могълъ да чете, да прехврля листата на своя животъ и да се поучава. Отъ малката мѫдростъ той ще върви къмъ голѣмата, която ще осмисли живота му и ще го постави въ правия путь. За да дойде до малката свѣтлинка на съзнанието си, на която ще чете книгата на своя животъ, човѣкъ трѣбва да мине презъ голѣми мѫчинотии и страдания. Не е ли миналъ презъ тѣхъ, той не може да говори за тази опитностъ. Каквото да му говорятъ ония, които сѫ минали презъ тази опитностъ, той всѣкога остава на особено мнение.

И тѣй, иска ли да разбере своя животъ, човѣкъ трѣбва да се ползува отъ свѣтлината на своето съзнание. Въ тази свѣтлина той ще познае себе си, а сѫщевременно и своя близенъ. Познае ли себе си, той ще бѫде готовъ да помага и на своите близни. Той ще бѫде готовъ да плати дълговете на своя близенъ, както на себе си. Иначе, всѣки другъ човѣкъ, предъ когото се обѣрнете за услуга, за по-

мощь, и той може да плати дълговетъ ви, но два пъти ще ви разплаче: преди да ги изплати и следъ като ги изплати. Не е лесно да каже човѣкъ, че прощава дълговетъ на своя ближенъ. Това значи: не е лесно човѣкъ да се откаже отъ стария си животъ.

Какво представя стариятъ животъ? — Това е жената, за която всѣки човѣкъ е жененъ. Каже ли нѣкой, че не е жененъ, той се самоизлъгва. И детето, което се ражда на земята, се свързва съ стария животъ. Следователно, и за него може да се каже, че е женено. Що се отнася до женитбитъ, презъ които хората минаватъ, това сѫ известни институти, дето тъ се учатъ. Жененъ или нежененъ, всѣки човѣкъ има деца, съ които мжчно се спра-вя. Децата на човѣка представлятъ неговите добри и лоши желания. Когато казватъ, че децата на нѣкой човѣкъ сѫ добри, ние подразбираме неговите добри и възвишени желания. Този човѣкъ има високъ идеалъ. Той се стреми да разбере живота, който му е даденъ. Ако не разбере ограничения животъ, който му е даденъ, той не би могълъ да разбере великия, неограниченъ животъ. Домогне ли се до разбирането на този животъ, човѣкъ се изпълва съ велика благодарностъ къмъ Бога. Да е благодаренъ човѣкъ отъ всичко, което му е дадено, това значи, при всички противоречия, при всички изпитания, да запази своя вътрешенъ миръ. Той може да се бори въ себе си, безъ да се подава на отрицателни състояния. Оста-

не ли въренъ на Божеественото въ себе си, на своите вътрешни убеждения, той е придобилъ онази велика благодарностъ, която го прави истински човѣкъ.

Кой е истински човѣкъ? Само онзи може да се нарече човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата, който е разрешилъ правилно своите отношения, т. е. който се е развързalъ отъ всички връзки. Нѣма човѣкъ въ свѣта безъ връзки. Развърже ли се правилно отъ връзките на своето минало, човѣкъ влиза въ закона на свободата. Обаче, докато не е разрешилъ връзките на миналото си, човѣкъ не разбира свободата и не може да се ползува отъ нея. И между ангели да попадне, той ще гледа по-скоро да се върне на земята между подобните си. Колкото да се грижите за нѣкое гълъбче, то ще стои при васъ, докато не е срещнало нѣкое отъ подобните си. Срещне ли едно гълъбче, то веднага ще напусне вашия домъ. Гълъбчето отива при гълъбитѣ, кокошката — при кокошките, овцата — при овцетѣ и т. н. Следователно, хване ли ви Богъ, и вие, като гълъбчето, ще гледате да се освободите отъ рѫцетѣ Mu и да се върнете при подобните си, при гълъбитѣ. Това е неразбиране на живота. Гълъбътъ, мажътъ, жената, личността, семейството, обществото представляватъ идеи, които трѣбва да се разбиратъ. Не разбира ли човѣкъ идейте, както и формите, съ които природата си служи, животътъ остава за него неразбранъ. Въ края на краишата той казва: Животътъ е безсмисленъ. — Не, живо-

тътъ има великъ смисълъ. — За кого? — За разумния, за философа, за светията. Когато заминаватъ за другия свѣтъ, тѣ знаятъ, какво нѣщо е животътъ. Когато грѣшникътъ напушта земята, той не знае, защо е живѣлъ и какво представя животътъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите върху себе си, да дойдите до онази свѣтлина, която е въ състояние да ви преобрази, да реформира стария ви животъ. Не придобиете ли нова свѣтлина въ съзнанието, вие ще се намѣриете въ положението на гължба, който, като види отворена врата, веднага отива при гължбитъ. Подражавайте на гължба, но въ чистотата му. Гължбътъ се храни съ най-чистата храна. Откакъ е създаденъ досега той не е измѣнилъ на убежденията си по отношение на храната. Човѣкъ трѣбва да бѫде чистъ въ чувствата и въ мислите си. Каквото да става около него, той трѣбва да бѫде тихъ и спокоенъ. И да убиватъ човѣкъ предъ него, той трѣбва да остане тихъ и спокоенъ. Чистотата, която има, го прави мощенъ. Той може да помогне на ранения, да заздрави ранитъ му. Достатъчно е да се приближи при него, за да го успокои. Ако види, че има четири рани, той веднага ще познае, че ранениятъ е мжжъ. Безъ да гледа лицето му, по броя на ранитъ се познава, какъвъ е ранениятъ, мжжъ или жена. Когато биятъ или раняватъ жена, никога нѣма да я ударятъ четири пжти. Жената може да я биятъ, или раняватъ единъ, два, три, петъ или повече пжти, но никога че-

тири пъти. Числото четири е законъ, който има отношение къмъ мжжа. Тъй щото, ударятъ ли нѣкого четири пъти, той непременно е мжжъ. Ударятъ ли нѣкой мжжъ повече или по-малко отъ четири пъти, той по форма само е мжжъ, а по енергия и сила въ себе си е жена.

Това, което говоря, е фактъ, който може да се провѣри. Възможно е да срещнете изключения, но изключенията се дължатъ на други причини. И Христосъ получи четири ранни. Нѣкои евреи, които съзнаватъ своята по-грѣшка, казватъ, че тѣхната задача е да запълнятъ раните, които сѫ нанесли на Христа. Докато не направятъ това, тѣ не могатъ да ликвидиратъ съ своята карма. Четиритѣ рани, които нанесоха на Христа, показватъ, че Той пострада за грѣховетъ на човѣчеството. Като видѣха, че е умрѣлъ, нанесоха му още една рана. Петата рана бѣше рана на грѣха, на злото въ човѣка. Всички хора очакватъ втори пътъ да дойде Христосъ на земята, но Той току погледне раните на ржцетъ и на краката си, помисли си малко и казва: Много ще чакате, докато дойда на земята. Христосъ ще дойде на земята, само когато раните му съвършено изчезнатъ. Това ще стане въ времето на шестата раса. Значи, докато хората не исправятъ живота си, Христосъ нѣма да слѣзе на земята. Съ слизането на Христа, земята ще се запали и изгори. Огньъ ще слѣзе на земята, да изгори всички нечистотии. Всички лоши и нечиисти мисли и чув-

ства на хората ще изгорятъ и ще остане само идейното, красивото въ тъхъ. Тъ ще започнатъ новъ животъ — животъ на любовь и знание, на истинска свобода. Това се отнася за ония, които ще бждатъ готови. Тъ ще разбераатъ живота и ще приложатъ любовъта. Които не сж готови, тъ ще чакатъ нови условия.

Защо идатъ страданията въ живота? — За да обработятъ, да стопятъ твърдите тъла въ човѣка, да превърнатъ неблагородните метали въ благородни. Отрицателните състояния въ човѣка, както и мъчното итъ, на които се натъква, сж твърди тъла, които трѣбва да се стопятъ. Какво прави химикътъ, когато иска да огъне нѣкой металъ? Той подлага дадения металъ на известна температура, различна за различните метали, и го стопява, т. е. превръща го въ течност. Отъ течностъ той може да го превърне въ въздухообразно тѣло. Въ тѣзи случаи огънътъ, температурата играе важна роля. Следователно, попадне ли човѣкъ на огъня на любовъта, всички твърди тъла въ него се стопяватъ като се превръщатъ въ течни и въздухообразни. Обаче, това още не е достатъчно. Понеже неблагородните метали — калай, олово, медь, желѣзо — се окисляватъ и внасятъ отрови въ човѣшкия организъмъ, тъ трѣбва да се превърнатъ въ благородни — въ злато и платина. Само любовъта е въ състояние да преобрази тия метали, да ги превърне въ благородни.

Една отъ задачите на човѣка е да приеме жизнената енергия, т. е. праната отъ природата и да я използува разумно. Когато праната минава презъ калая, резултатът е единъ; когато минава презъ оловото, резултатът е другъ. Обаче, минава ли презъ златото и платината, резултатът сж съвсемъ други. Колкото повече злато има въ кръвта си, съ толкова повече възможности разполага човѣкъ. Златото е добъръ проводникъ на висша енергия. Нѣма ли злато въ кръвта си, човѣкъ не може правилно да приема жизнената енергия отъ природата и да се ползува отъ нея. Следователно, каквато е преобладаващата срѣда въ човѣка, такива ще бѫдатъ и резултатът на неговия животъ.

Мнозина се стремятъ къмъ духовенъ животъ, но за да придобиятъ този животъ тѣ се нуждаятъ отъ вътрешна свѣтлина, като условие за разумна работа. Има ли човѣкъ вѣра и любовь къмъ Бога, нищо друго не му остава, освенъ да работи съзнателно, да преобрази живота си. Цѣлиятъ козмосъ иде въ помощъ на човѣчеството. Той разполага съ разумни реторти, въ които поставя човѣка, да го обработи. Докато е въ ретортата, човѣкъ страда, плаче, измѣжва се, но въ края на краишата той вижда, че това е неизбѣженъ процесъ. По този начинъ само неблагородните метали се превръщатъ въ благородни. Този процесъ се извършва постепенно. Когато огънятъ силно напече човѣка, дава му се възможност да излѣзе навънъ, да се разхлади

малко. Разумниятъ свѣтъ предвижда всички положения, вследствие на което е оставилъ въ ретортитѣ дупки, презъ които човѣкъ може да излиза. Обаче, постави ли го невидимиятъ свѣтъ въ ретортата, преди да се е разтопилъ докрай, той не трѣбва да излиза. Богъ изпитва човѣка, доколко е силна вѣрата и любовъта му. Нѣкои хора едва усѣятъ огъня, веднага бѣгатъ навънъ. Съ бѣгане въпроситѣ не се разрешаватъ. — Защо трѣбва да страда човѣкъ? — За да се усъвѣршенствува, да се облагороди. Страданията сѫ условия за разуменъ животъ. Разумниятъ животъ опредѣля отношенията на човѣка къмъ Бога.

И тъй, влѣзете ли въ ретортата на природата, не бѣгайте. Имайте тѣрпение да минете презъ различнитѣ температури, при които металитѣ се топятъ, докато стигнете температурата на топенето на платината. Следователно, ще мияте презъ температурата на толенето на всички метали: на калая, който се топи при 233° , на оловото — при 328° , на медъта — 1063° , на желѣзото — 1500° , на златото — 950° и на платината — 1750° . Презъ колкото по-висока температура човѣкъ минава, толкова по-добре и право мисли. Правата мисъль води къмъ право разбиране. Ако не мисли, човѣкъ дохожда до механическо разглеждане на въпроситѣ. Механическото разбиране не разрешава нѣщата. Като живѣе по закона на любовъта, човѣкъ ще бѫде добре и на земята, и на небето. Той ще се учи и ще види такива нѣща, каквито не е

предполагалъ. Живѣе ли въ безлюбие, пакъ ще види много нѣща, но тѣ ще го разрушатъ. Животътъ на любовъта носи радостъ, свѣтлина и знание за човѣка. Животътъ на безлюбието носи страдания, разочарования и смърть. Живѣйте въ закона на любовъта, да се ползвувате отъ нейнитѣ привилегии.

Божията Любовъ носи пълния животъ.

*

40. Лекция отъ Учителя, държана на
22. май, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Съдържание.

	стр.
1. Форми въ природата	3
2. Отношение между числата	15
3. Първата буква	33
4. Правилни изводи	46
5. Непреривно движение	66
6. Втръсване	82
7. Противоположни процеси	89
8. Спорни въпроси	107
9. Трудни задачи	125
10. Постижения на богатия и на сиромаха	133
11. Пътът на слабия и на силния .	152
12. Аксиома на живота	169
13. Абсолютна реалност	185
14. Битие и откровение	207

